

MAGYAR IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI KAMARA

**Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi
Szakmai Tagozat**

**Évkönyv
2018.**

11 02501 54220 2

cewe

**"A föld oly kék,
mint egy narancs"
(Paul Éluard)**

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara és annak egyik tagozata, a Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Szakmai Tagozata nevében üdvözljük Önöket!

Kamaránk alapítási éve 1996, ugyanakkor 2017. évben újjászerveződött. A jelenlegi működést az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény szabályozza. E törvény tette lehetővé, hogy a Kamara tagjai az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről szóló rendelet mellékleteiben meghatározott szakterületek alapján szakmai tagozatokat hozzanak létre.

A szakmai tagozatok a saját szakterületüket érintő ügyekben véleményezési joggal rendelkeznek, továbbá közreműködnek a Kamara minőségbiztosítással összefüggő feladatainak végrehajtásában.

A törvényi felhatalmazás alapján 14 szakmai tagozat alakult, ezek közül az egyik, a 2017. február 18. napján megalakult Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Szakmai Tagozat.

A tagozat elhatározta, hogy lehetőségeinkhez mérten minden évben elkészíti a tagozati évkönyvet, amely az adott év legfontosabb eseményeit összegezi.

A tagozat elnöksége fontosnak tartotta, hogy a tagozat rövid életében történetéről tudósítást adjon elsősorban az igazságügyi szakértők, ezen belül a saját tagozatunk, de az igazságszolgáltatás többi szereplője számára is.

Tisztelt Olvasó!

A címlapon egy olyan kép látható, amely lehetne akár naplemente, de lehetne napfelkelte is.

Mi abban hiszünk, hogy - minden ellenkező híresztelés ellenére - a szakterületünk szempontjából a napfelkelte időszakát éljük. Az, hogy a napfelkeltét derűs és szép nap kövesse, rajtunk is áll, ennek érdekében tagozatunk és annak regisztrált igazságügyi szakértő tagjai mindent el fog követni. Kérjük együttműködő segítségüket!

Dr. Agárdi Tamás MISZK elnök

Pataki Károly tagozati elnök

**A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara
Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi szakterületek
Szakmai Tagozatának KTV 3/07/2017.09.25. sz. határozata a tagozat szervezeti és
működési szabályait tartalmazó ügyrendjéről**

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (a továbbiakban: Szaktv.)

84. § (1) bekezdésében biztosított felhatalmazás alapján, a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara 2016. december 08.-i keltezéssel elfogadott (a felügyeletet ellátó igazságügyi miniszter által 2016. december 22.-én ellenjegyzett MISZK „Alapszabály” ún. „9. A Szakmai Tagozatok” fejezetének 27.- 30. §-aiban foglaltakra tekintettel, a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi szakterület, a saját működésére, és munkatervére vonatkozóan, az alábbi „Ügyrendet” fogadja el.

I. A szakterület elnevezése

I.1) Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Környezetvédelmi, Természetvédelmi, Vízügyi Szakmai Tagozat (továbbiakban Tagozat).

I.2) A Tagozat rövidített neve: MISZK KTV Szakmai Tagozat

II. A Tagozat célkitűzései

II.1) Tudatosítani kívánja, hogy a környezeti minőség az életminőség meghatározó eleme, amely jellemzően több tudományterület eredményeinek együttes alkalmazásával értékelhető.

II.2) A Tagozat elsődrendű célja a gyakorlati igazságügyi szakértői munka tapasztalatainak felhasználásával az egységes szakértői szemlélet és jogalkalmazási gyakorlat megteremtése. Hozzá kíván járulni a tagozathoz tartozó szakértők szakmai munkájához szükséges technikai feltételeinek javításához.

II.3) A Tagozat, mivel tudatában van annak, hogy az aggálymentes igazságügyi szakértői vélemény, döntést alapozhat meg, ezért fontos célnak tekinti az igazságügyi szakértői munka tapasztalatainak folyamatos elemzését, az igazságügyi szakterület művelők szakmai színvonalának emelését, a szakterületi tapasztalatok nyilvánosságának biztosításával az igazságügyi szakvélemények eredményességének elősegítését.

II.4) A tagozathoz tartozó szakterületek állami, hatósági intézményrendszerének átalakítása időszakában a Tagozat célként fogalmazza meg az állami, hatósági szervek szakmai munkájának segítségét. A Tagozat azt az elvet vallja, hogy a környezettudomány területén tevékenykedő igazságügyi szakértőnek nemcsak lehetősége, de kötelessége is szakértői tapasztalataira alapozva a jogalkotói és jogalkalmazói munka szakmai színvonalának emelése.

II.5) A Tagozat azt az elvet képviseli, hogy a szakterület túlságos mértékű tagolása akadályozza a szakterület interdiszciplináris jellegének érvényesülését, továbbá a szakterületek további felaprózása ellehetetleníti az igazságügyi szakértői munkát, továbbá a nagyon felaprózódott szakterületeknek a szakértőkre nézve kirekesztő hatásai is lehetnek. A szakmai tagozathoz tartozó szakértői területtel kapcsolatos igazságügyi szakértők:

- igazságügyi környezetvédelmi szakértő;
- igazságügyi természetvédelmi szakértő;
- igazságügyi vízügyi szakértő.

III. Szervezeti Szabályok

III.1) A Tagozat tisztviselője a tagozati közgyűlésen többségi szavazással megválasztott elnök.

III.1.1) Megbízata a MISZK választási ciklusa időtartamára szól, amely többségi szavazással újabb kamarai időciklusra meghosszabbítható.

III.1.2) Az elnök megbízata megszűnik annak halálával, tisztviselői tisztségéről történő írásbeli lemondásával, és annak a Tagozat tagjaihoz történő megküldésével.

III.1.3) Az elnök a tagok többségének ez irányú, minősített szavazatával a kamarai választási ciklus eltelte előtt is visszahívható.

III.2) Szakreferensek (akik nem minősülnek a Kamara tisztviselőinek);

III.2.1) Szakreferensi területek

- környezetvédelmi,
- természetvédelmi,
- vízügyi

III.2.2) A szakreferensi terület képviseletét ellátó szakreferenst az elnök kéri fel.

III.3) Tanácsadók (akik nem minősülnek a Kamara tisztviselőinek);

- a tagozatot érintő jogi kérdésekkel foglalkozó,
- tudományos és kompetencia-kérdéseket előkészítő,
- módszertani leveleket, szakmai ajánlásokat előkészítő,
- tájékoztatási, kapcsolattartási feladatokat ellátó,
- a tagozatot érintő etikai kérdésekkel foglalkozó-.

A tanácsadókat – előzetes jelentkezés és egyeztetés alapján – az elnök kéri fel.

III.4. Tagozati elnökség

III.4.1. A tagozat elnöksége az elnök, a szakreferensek és a tanácsadók.

III.4.2. A szakreferensek és a tanácsadók a tagozat és elnöke számára döntés előkészítő, véleményező, javaslattevő és koordináló feladatokat látnak el, és nem jogosultak a tagozat vagy szakértői terület képviseletében fellépni vagy eljárni.

IV. Működési szabályok

IV.1) A Tagozat a MISZK Alapszabály 28. § (1) bek. a) – h) pontjában meghatározott feladatokat látja el.

IV.2) Tagozati ülés (továbbiakban Ülés)

IV.2.1) A Tagozat szükség szerint, de évente legalább egy alkalommal tagozati Ülést tart, amelyen elfogadja a tárgyévét követő év munkatervét.

IV.2.2) A Tagozathoz tartozó 15 fő kezdeményezésére – a napirend megjelölésével – az elnök köteles az Ülést összehívni.

IV.2.3) Az Ülést az elnök, vagy tartós akadályoztatása esetén, az általa felkért vezetőségi tag hívja össze az Ülés időpontját megelőzően legalább 8 naptári nappal, a bejegyzett igazságügyi szakértők elektronikus (e-mail) levél címei alapján, a napirend megjelölésével.

IV.3.3) Az elnökség szükség szerint, de legalább három havonként megbeszélést tart.

IV.3.4. Az elnökség megbeszéléseiről összefoglaló emlékeztető készül.

IV.3.5. Azon szakmai kérdésekben, amelyeket az Elnök a tanácsadó testülettel egyeztetve véleményeztetni kíván, az email címlista alapján megküldi a tagoknak. Az észrevételekkel kiegészített szakmai állásfoglalást (amely nem azonos a módszertani levéllel), a tagozatra vonatkozó egyéb hírekkel együtt a MISZK honlapján történő közzététel céljából megküldi a MISZK főtitkárának.

IV.3.6) Az elnökség, a tagokkal történt előzetes véleményezést követően minden év december 1. napjáig javaslatot tesz a tárgyévét követő év munkatervére.

V. Általános ügyrendi szabályok

V.1) A Tagozat ügyrendjében foglaltak nem ütközhetnek a kamarai törvényben, a MISZK Alapszabályában és Szervezeti és Működési Szabályzatában előírtakkal.

V.2) A Tagozat jelen Ügyrendjében nem szabályozott szervezeti, működési, stb. kérdésekben, az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény, illetve a MISZK Alapszabályának vonatkozó rendelkezéseit kell értelemszerűen alkalmazni.

V.3. A tagozat által elfogadott Ügyrendet a Tagozat minden tagjának elektronikus úton meg kell küldeni.

A Tagozat elnöksége

Elnök, környezetvédelmi referens:	Pataki Károly
Az elnök által felkért elnökhelyettes jogi kérdésekben tanácsadó:	Dr. Hajdú Mihály
Természetvédelmi szakreferens:	Varga Csaba
Vízügyi referens:	Lengyelne Szabó Margit (2018.11.06-ig) Csonki István (2018.11.15-től)
Kompetencia kérdésekben tanácsadó:	Bobay István
Kommunikációs tanácsadó:	Dr. Hunyadi Zoltán
Módszertani levél tanácsadó:	Szaplonczainé dr. Pásztor Mária
Fegyelmi, etikai tanácsadó:	Jancsó Béla

A tagozat tiszteletbeli elnöke volt haláláig: Dr. Jancsó Gábor

A Szakterületeket Felülvizsgáló Bizottságba delegált tag: Bobay István

A Fegyelmi Bizottságba delegált tagok: Gyárfás -Tóth Tamás
Jancsó Béla

Az Etikai Bizottságba delegált tagok: Latorczai János
Dr. Lászki Imre
Lengyelne Szabó Margit

Az Oktatási Bizottságba felegált tag: Dr. Hajdú Mihály

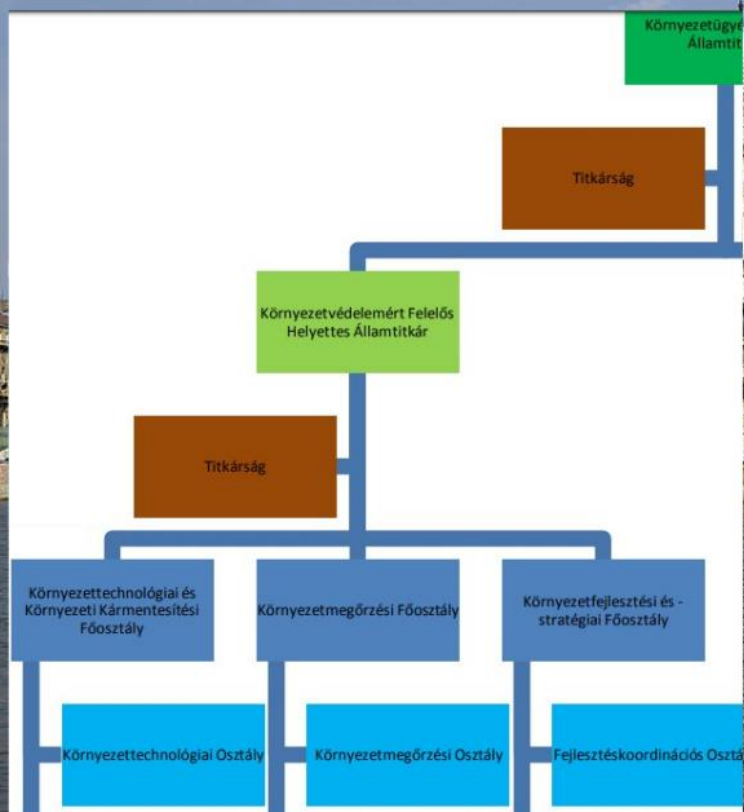
A Műszaki Igazságügyi Szakértői Testület tagja a tagozatból:
Dr. Hunyadi Zoltán
Pataki Károly

**Szakterületeink helye az
államigazgatás
szervezeti rendszerében**

Környezetvédelem (Agrárminisztérium)

Az Agrárminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata szerint:

18. §

(1) A környezetügyért felelős államtitkár

- ellátja a Kormány Emberi Jogi Munkacsoportjának tevékenységével kapcsolatos környezetügyi vonatkozású feladatokat, tagként közreműködik a munkacsoport munkájában,
- felel az környezetügyi stratégiaalkotásért és a stratégia végrehajtásért,
- felelős az Országos Környezetvédelmi Tanácssal, valamint az Országgyűlés Nemzeti Fenntartható Fejlődés Tanácsával történő kapcsolattartásért,
- felelős a fővárosi és megyei kormányhivatalok környezetvédelmi és természetvédelmi hatósági és igazgatási tevékenységének szakmai felügyeletéért, jóváhagyja és kiadmányozza az e körben előkészített köriratokat, leiratokat,
- felelős a Minisztérium környezetvédelmi vagy természetvédelmi tárgyú projektjeinek szakmai megfeleléséért.

(2) A környezetügyért felelős államtitkár irányítja

- a természetvédelemért felelős helyettes államtitkár,
- a környezetvédelemért felelős helyettes államtitkár tevékenységét.

50. §

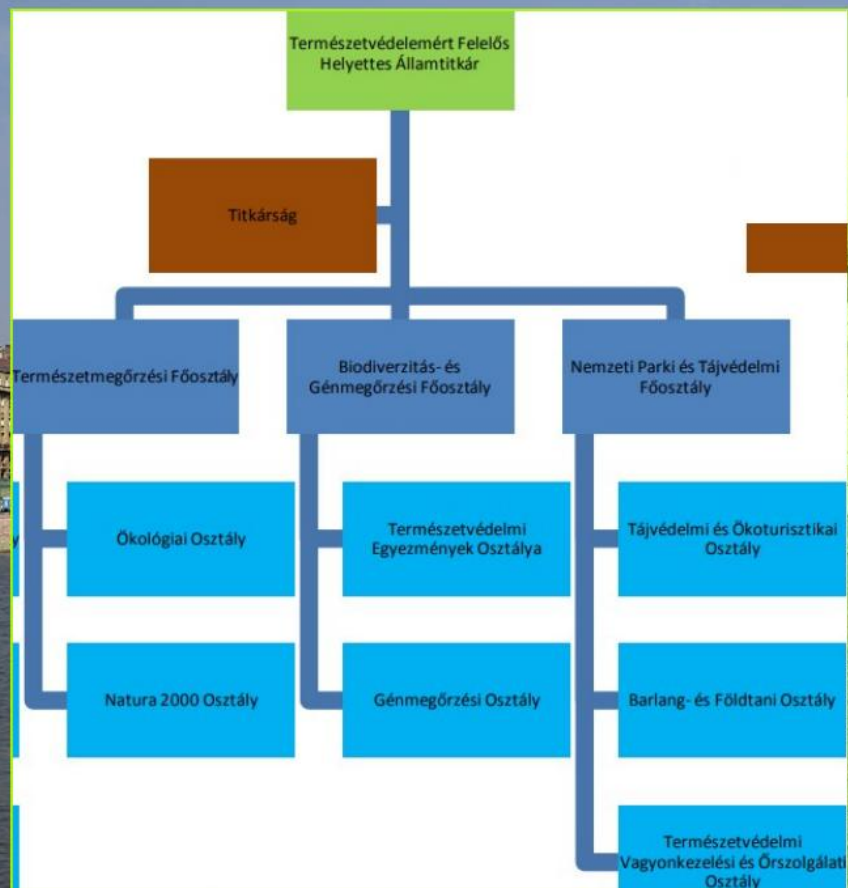
(1) A környezetvédelemért felelős helyettes államtitkár felelős

- az európai uniós tagságból és a hazai jogszabályi előírásokból fakadó környezetvédelmi feladatok ellátásáért,
- a környezetirányítási rendszerekkel és környezetvédelmi szempontú termékminősítéssel kapcsolatos – a miniszter hatáskörébe tartozó – feladatok irányításáért és ellátásáért,
- a KAP reformjához kapcsolódóan – a környezetvédelmi érdekek és a felmerülő környezeti szempontok tárcán belüli képviseletéért.

(2) A környezetvédelemért felelős helyettes államtitkár irányítja

- a Környezetmegőrzési Főosztály vezetője,
- a Környezetfejlesztési és -stratégiai Főosztály vezetője,
- a Környezettechnológiai és Környezeti Kármentesítési Főosztály vezetője tevékenységét.

Természetvédelem (Agrárminisztérium)

53. §

- (1) A természetvédelemért felelős helyettes államtitkár felelős
- az európai uniós tagságból és a hazai jogszabályi előírásokból fakadó természetvédelmi feladatok ellátásáért,
 - a KAP reformjához kapcsolódóan – a természetvédelmi érdekek és a felmerülő természetvédelmi szempontok tárcán belüli képviseléséért.

- (2) A természetvédelemért felelős helyettes államtitkár irányítja

- a Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály vezetője,
- a Természetmegőrzési Főosztály vezetője,
- a Biodiverzitás- és Génmegőrzési Főosztály vezetője tevékenységét.

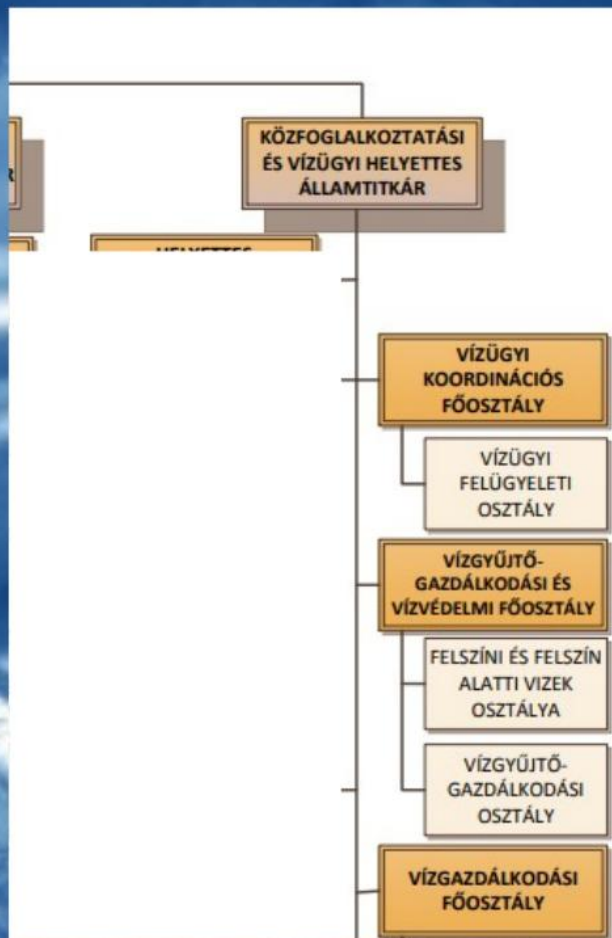
54. §

- (1) A természetvédelemért felelős helyettes államtitkár munkájának és feladatainak ellátása érdekében titkárság működik.

- (2) A természetvédelemért felelős helyettes államtitkár irányítja a titkársága vezetőjének tevékenységét.

Vízügy (Belügyminisztérium)

A Belügyminisztérium Szervezeti és Működési Szabályzata szerint:

13. § (1) A közigazgatási államtitkár irányítja ...

f) a közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár ... tevékenységét.

62. §

(3) A közfoglalkoztatási és vízügyi helyettes államtitkár a vízügyi területtel összefüggő feladatai tekintetében

- a) gondoskodik a vizek kártételei elleni védelem érdekében a vízkár-elhárítási tevékenység megszervezéséről, irányításáról, ellenőrzéséről, a helyi közfeladatokat meghaladó védekezésről,
- b) irányítja a vízgazdálkodási, a víz, mint környezeti elem védelmével kapcsolatos feladatok ellátását és gondoskodik a vízgazdálkodással, valamint a víz mint környezeti elem védelmével összefüggő jogszabályok szakmai előkészítéséről,
- c) irányítja az országos árvízvédekezést,
- d) irányítja a vízminőségi kárelhárítás végrehajtását,
- e) irányítja a Csatlakozási Szerződésben rögzített ivóvízellátás, valamint szennyvízelvezetés és -tisztítás szakterületet érintő feladatokat, különösen az Ivóvízminőség-javító Program és a Nemzeti Szennyvízelvezetési és -tisztítási Megvalósítási Program szakmai koordinációjával kapcsolatos feladatok végrehajtását,
- f) szakmai felügyeletet gyakorol a vízi társulatok felett,
- g) közreműködik a vízügyi területet érintő európai uniós és más forrásból támogatott fejlesztések szakmai tartalmának meghatározásában,
- h) az országos vízügyi és vízvédelmi hatóságként eljáró Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság vonatkozásában ellátja a szakszerűségi ellenőrzéssel kapcsolatos feladatokat,
- i) ellátja az országos vízügyi és vízvédelmi hatóságként eljáró Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság szakmai felügyeletét, igazgatási feladatai terén a szakmai irányítást,
- j) ellátja az Országos Vízgazdálkodási Tanács működtetésével kapcsolatos feladatokat,
- k) biztosítja a miniszter képviseletét a területi vízgazdálkodási tanácsokban,
- l) felelős a vízgazdálkodás – beleértve a térségi vízpótlást, a mezőgazdasági vízgazdálkodást, a síkés dombvidéki vízrendezést, az aszály és a vízhiány kezelését és a víz mint környezeti elem védelmének, a víziközműves ivóvízellátást és szennyvízelvezetési és -tisztítási feladatokat – koncepciója, valamint stratégiája és cselekvési programja szabályozásának, valamint a vízgyűjtőgazdálkodási tervek kidolgozásáért és a végrehajtás értékeléséért,
- m) felelős a vízgazdálkodási és a víz mint környezeti elem védelme szempontjainak érvényesítéséért, valamint a vízgazdálkodással és vízvédelemmel kapcsolatos két- és többoldalú nemzetközi egyezményekből eredő feladatok végrehajtásáért.

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Vízügyi és Vízvédelmi Főosztály

A BM Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Szervezeti és Működési Szabályzata szerint:

124. A Vízügyi és Vízvédelmi Főosztály feladatkörében eljárva:

124.1. jogszabályban meghatározott ügyekben első-, illetve másodfokú vízügyi, vízvédelmi hatóságként és szakhatóságként jár el, lefolytatja a hatósági, szakhatósági eljárásokat, kiadmányozásra előkészíti a hatósági döntéseket;

124.2. ellátja a jogszabályban meghatározott vízvédelmi igazgatási feladatokat;

124.3. felügyeleti szervként végzi a területi szervek hatósági munkájának ellenőrzését, elkészíti az ellenőrzések megállapításait tartalmazó jelentéseket;

124.4. koordinálja és felügyeli a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások, a kiemelten közérdekű beruházások, valamint a kiemelt budapesti fejlesztések megvalósítása során eljáró hatóság tevékenységét, szükség esetén szakmai iránymutatást ad;

124.5. előkészíti a vízügyi és vízvédelmi hatósági ellenőrzések országos terveit, koordinálja azok végrehajtását;

124.6. felügyeleti intézkedést vagy ügyészi fellépést kezdeményez más hatóság jogszabálysértő határozatának felülvizsgálatára;

124.7. ellátja a hivatásos katasztrófavédelmi szervek hatáskörébe tartozó vízügyi és vízvédelmi hatósági nyilvántartási feladatok felügyeletét, szükség szerinti országos koordinációját, javaslatot tesz azok fejlesztésére;

124.8. közreműködik a jogszabályokban meghatározott elektronikus adatszolgáltatási rendszerekkel kapcsolatos feladatok ellátásában, szakterülete vonatkozásában ellátja az országos koordinációt;

124.9. szakterülete vonatkozásában végzi az Országos Statisztikai Adatszolgáltatási Program részére az adatok biztosítását;

124.10. szakvéleményt készít a gyógyfürdőmedencék vízforgatás alóli felmentésre irányuló kérelmekhez a népegészségügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal által lefolytatott hatósági engedélyezési eljárásokban;

124.11. ellátja a vízügyi szakterületet érintő közigazgatási peres és nemperes ügyek vitelét, valamint közreműködik a hatósági főigazgató-helyettesi szervezet közvetlen alárendeltségébe és irányítása alá tartozó egyéb szervezeti egységeket érintő, továbbá a Jogi Főosztály által vitt perek vitelében, igény szerint közreműködik az előterjesztett nyilatkozatok szakmai megalapozásában, véleményezi a nyilatkozatokat, az igazságügyi szakértői véleményeket;

124.12. figyelemmel kíséri a vízbázisvédelemmel, a vízellátással és csatornázással, a szennyvíztisztítással, a szennyvíziszap elhelyezésével összefüggő programokat, az Ivóvízminőség Javító Program, valamint a Nemzeti Települési, Szennyvíz-elvezetési és Tisztítási Program megvalósítását;

124.13. közreműködik a határokon áterjedő a felszíni és felszín alatti vizek állapotát befolyásoló hatásokkal kapcsolatos feladatokban;

124.14. a Nemzetközi Főosztály bevonásával közreműködik a határvízi együttműködéssel kapcsolatos feladatokban, az együttműködésből (kétoldalú szerződésekből) eredő kötelezettségek teljesítésében, az ezzel összefüggő tapasztalatok hasznosításában;

124.15. részt vesz az EU víz-keretirányelv végrehajtásával kapcsolatos külön jogszabályban meghatározott feladatokban;

124.16. közreműködik a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági feladatokat érintő jogszabálytervezetek véleményezésében;

124.17. figyelemmel kíséri a jogszabályok megfelelő alkalmazását, alkalmazhatóságát, hatályosulását, indokolt esetben kezdeményezi a felülvizsgálatukat;

124.18. közreműködik az egységes jogalkalmazás kialakításában, ennek érdekében részt vesz a hatósági és bevont állomány továbbképzésében, módszertani útmutatókat, szakmai kiadványokat, iratmintákat készít elő, az intranetes felületen információs mappát működtet;

124.19. előkészíti a vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági feladatokról szóló jelentéseket, a tevékenységet jellemző adatok összesítését, figyeli a tendenciákat, amely alapján vezetői intézkedést, szükség szerint jogszabály vagy belső szabályozó módosítását kezdeményezi;

124.20. vezetői feladatszabásnak és együttműködési megállapodásban rögzítetteknek megfelelően együttműködik a vízügyi és vízvédelmi hatósági tevékenységhez kapcsolódó feladatokat ellátó más közigazgatási, állami, illetve tudományos szervekkel;

124.21. közreműködik az elektronikus hatósági ügyintézéshez kapcsolódó hatósági feladatok szervezésében, koordinálásában;

124.22. részt vesz a BM OKF pályázati forrással megvalósuló projektjeinek szakmai előkészítésében és végrehajtásában.

Hulladék (Innovációs és Technológiai Minisztérium)

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium ideiglenes Szervezeti és Működési Szabályzata szerint:

A fenntarthatóságért felelős államtitkár

a) szakmai irányítást gyakorol

aa) a fenntartható fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár és

ab) – az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos

irányító hatósági feladatokat kivéve, amelyek tekintetében nem utasítható –

a környezeti és energiahatékonysági operatív programokért felelős helyettes

államtitkár felett, és ennek érdekében a miniszter által átruházott hatáskörben

utasítást adhat számukra;

b) irányítja az NFM SzMSz szerinti

ba) Fejlesztéspolitikai Tanácsadói Főosztály és

bb) Operatív Irányítási Főosztály tevékenységét.

12.10. A fenntartható fejlesztésekért felelős helyettes államtitkár irányítja

a) az NFM SzMSz szerinti

aa) Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztály,

ab) Kiemelt Közszolgáltatások Főosztálya,

ac) Nemzeti Fejlesztési Programok Főosztálya és ad) Hazai Program-végrehajtási Főosztály tevékenységét;

b) az FM SzMSz szerinti

ba) Hulladékgazdálkodási Főosztály,

bb) Hulladékhasznosítás Támogatási Főosztály,

bc) Hulladékhasznosítás Támogatás Előkészítési és Koordinációs Főosztály,

bd) Hulladékhasznosítás Támogatás Elszámolási és Felügyeleti Főosztály, valamint

be) Környezettudatos Nevelésért és Szemléletformálásért Felelős Főosztály tevékenységét.

12.10.1. Az NGM SzMSz szerinti Elektromobilitás Osztály átvett feladatai a Zöldgazdaság Fejlesztési Főosztály feladataiba olvadnak be.

12.11. A környezeti és energiahatékonysági operatív programokért felelős helyettes államtitkár

a) irányítja az NFM SzMSz szerinti

aa) Vízügyi és Természetvédelmi Végrehajtási Főosztály,

ab) Közműfejlesztési és Hulladékgazdálkodási Végrehajtási Főosztály,

ac) Energetikai Projektek Végrehajtási Főosztálya,

ad) Operatív Program Koordinációs Főosztály és

ae) Végrehajtást Támogató Főosztály tevékenységét;

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Szakmai Tagozat

ajánlásai

**A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Környezetvédelmi
Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat ajánlásai**
– a gyakorlati igazságügyi szakértői munka tapasztalatainak
felhasználásával – a szakmai szempontból egységes igazságügyi szakértői
szemléletet hivatottak elősegíteni.

Az ajánlások elsősorban a szakértői vizsgálati módszerekkel, a vizsgálati
eredmények minősítésével kapcsolatos eljárásokra vonatkoznak.
Céljük az érvényben lévő szakmai szabályozás esetleges fogyatékoságaiból
fakadó eltérő tartalmú szakmai értékelések és döntések okozta
bizonytalanság megszüntetése, valamint a szakértői munkát érintő
jogszabályi háttér módosítására vonatkozó javaslatok megfogalmazása.

(Az ajánlások a MISZK tagozati honlapján is elérhetők)

**A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat
1/2017. MISZK KTV számú ajánlása
az építési ciklusban maradó építési-bontási hulladékokról**

Ajánlás

Az építési-bontási anyagok csak abban az esetben kerüljenek a hulladékgazdálkodás rendjét szabályozó jogszabályok hatálya alá, amennyiben azok kétséget kizáró módon kikerülnek az építési-termelési ciklusból. A létesítmények (beleértve az építmények megvalósításához szükséges mélyépítési, alapozási, tereprendezési, feltöltési, tájrendezési, stb. munkálatokat is) megvalósításához felhasznált – veszélyes összetevőt nem tartalmazó, illetve a környezetet egyéb módon nem veszélyeztető – építési-bontási anyag célirányos alkalmasságának vizsgálata alapvetően tervezési-kivitelezési szakfeladat. A környezetre gyakorolt hatás vizsgálata a létesítési engedélyezési tervdokumentáció része.

Indoklás az ajánláshoz

A hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/98/EK irányelv értelmében az újrahasználat és újrafeldolgozás tekintetében a tagállamoknak intézkedéseket kell tenniük a termékek újrahasználatának és az újrahasználatra való előkészítési tevékenységek támogatása érdekében, elsősorban az újrahasználati és javító hálózatok kiépítésével, támogatásával és ösztönzésével, valamint megfelelő gazdasági eszközökkel, intézkedésekkel, számszerűsített célkitűzések meghatározásával. 2020-ig a nem veszélyes építési és bontási hulladékok újrahasználatra történő előkészítését, újrafeldolgozását és az egyéb, anyagában történő hasznosítását, ideértve a feltöltési műveleteknél más anyagok helyettesítésére történő használatot, de nem beleértve a természetesen előforduló, a hulladékjegyzék 17 05 04-es kategóriájában meghatározott hulladékokat, tömegében minimum 70 %-ra kell növelni.

2013. január 1-i hatállyal – jelentős késéssel – életbelépett a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban Hgt), amely értelemszerűen harmonizál a hulladékokról szóló 2008/98/EK irányelvhez.

A kommunális hulladékok után legnagyobb mennyiségben az építési és bontási hulladékok következnek, ezért indokolt, hogy a hulladékgazdálkodás témakörén belül az építési és bontási hulladékok külön területet alkotnak. A legutóbbi időben, a szakirodalomban megjelent egy új fogalom, nevezetesen a fenntartható építés fogalma. A fenntartható építés fogalomrendszerének egyik legfontosabb eleme a hulladékképződés csökkentése. Mind az országos, mind a helyi hulladékgazdálkodási tervek jellemzően kiemelt helyen foglalkoznak ezzel a kérdéssel.

Az építési és bontási anyagok hasznosítása az építőiparban világszerte terjed, és létrehozta a maga sajátos iparágát, valamint az ezt kiszolgáló berendezéseket és technológiákat. Műszaki-technológiai akadályai alapvetően nincsenek a széleskörű hasznosításnak. Ennek eredményeként másodlagos nyersanyagok jelennek meg, csökkennek a hulladékélethez vezető gondok, valamint a természetes környezet megőrzését is elősegíti ez a folyamat. Az építési és bontási hulladékok hasznosítása a nyersanyagkimélésen túl, hulladék lerakóhely megtakarítással is jár és jelentős ökológiai előnyei vannak.

Az újrahasznosítható építőanyagokkal az építőipari termékek irányelve foglalkozik. Hazai jogszabály is rendelkezésre áll, nevezetesen az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályaival foglalkozó 45/2004./VII. 26./ sz. BM-KvVM együttes rendelet, amely 2004. évben lépett hatályba és amelyre az akkor hatályos hulladékgazdálkodásról szóló törvény adott felhatalmazást. Mind az európai, mind a hazai jogalkotási folyamat egyik központi kérdésének a hulladékstátusz megszűnése tekinthető. A Hgt. szerint a hasznosítási műveleten átesett anyag vagy tárgy nem tekintendő hulladéknak az alábbi feltételek együttes teljesülése esetén: a) meghatározott célra rendeltetészerűen, általános jelleggel használják; b) rendelkezik piaccal vagy van rá kereslet; c) megfelel a rendeltetésére vonatkozó műszaki követelményeknek és a rá vonatkozó jogszabályi előírásoknak, szabványoknak; d) használata összességében nem eredményez a környezetre vagy az emberi egészségre káros hatást. A hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesítéséhez szükséges egyedi, illetve részletes előírásokat – ideértve a szennyező anyagok határértékeit, továbbá az anyag vagy tárgy lehetséges káros környezeti hatásainak elkerülésére vonatkozó szabályokat – a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikke (1) bekezdésének végrehajtására kiadott uniós jogi aktus állapítja meg a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel. Ha egy hulladékarom vonatkozásában a hulladékstátusz megszűnésének feltételeiről uniós jogi aktus nem rendelkezik, a hulladékstátusz megszűnésének további feltételeit, valamint az ilyen feltételek teljesítéséhez szükséges részletes előírásokat miniszteri rendelet állapítja meg. A hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó 9. § (1) bekezdés szerinti feltételeknek való megfelelés igazolására alkalmas minőségbiztosítási rendszer tanúsítását jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő tanúsító szervezet végezheti. A hulladékstátusz megszűnésének igazolására alkalmas minőségbiztosítási rendszert az arra feljogosított tanúsító szervezet negyedévente ellenőrzi. A hasznosítási művelet útján előállított anyag vagy tárgy 9. § (1) bekezdés szerinti feltételeknek való megfelelését a termék megfelelőségének és biztonságának ellenőrzéséért felelős hatóság, illetve piacának felügyeletéért felelős hatóság ellenőrzi. Ha a hasznosítási művelet útján előállított anyag vagy tárgy nem felel meg a 9. § (1) bekezdés szerinti feltételeknek, az (5) bekezdés szerinti hatóság tájékoztatja a gyártó telephelye szerint illetékes környezetvédelmi hatóságot. A kitermelt szennyeztelen talaj és más, természetes állapotában meglévő olyan anyag hulladékstátuszát, amelyet nem a kitermelés helyén használnak fel, az (1) bekezdés 23. pontja szerinti fogalom-meghatározással, valamint a melléktermékekre, illetve a hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó rendelkezésekkel összhangban kell értelmezni. A jogszabályt megelőző időszakban az építési és bontási hulladékok hasznosítása esetleges volt, főként a hasznosítás feltételül szolgáló kezelésük szabályozatlansága miatt. Az építési-bontási hulladékok keletkezésének növekvő tendenciáját, a hulladék lerakóhelyek telítődését, valamint az elsődleges építőipari nyersanyag források egyre korlátozottabb hozzáférhetőségét és növekvő árszintjét tekintve ezen hulladékok környezetkímélő és gazdaságos hasznosítása aktuális feladattá vált hazánkban is. A jogi szabályozás lényege, hogy az építési és bontási hulladékok mennyiségének meghatározását és szabályozott kezelésének igazolását a hatósági engedélyezési eljárás során kell elvégezni. A munkák előkészítésekor nem kell tervezni a keletkező hulladék mennyiségét, befejezésük után pedig el kell számolni a hulladékkal. E tekintetben alapvető kérdés annak vizsgálata, hogy az adott építési, bontási anyag a hulladékgazdálkodásról szóló jogszabályok hatálya alá tartozik-e. Kiemelt feladat azon szabály érvényre juttatása, hogy tilos a hulladékot elhagyni, felhalmozni, ellenőrizetlen körülmények között elhelyezni, kezelni, elő kell segíteni az illegális lerakás gyakorlatának felszámolását. Az építési és bontási munkálatok néhány sajátos építményfajta (pl. utak, vasutak, repülőterek távközlési építmények, villamos- és távhőellátási vezetékek, bányászati-, vízi-, nukleáris létesítmények, stb.) is érinthetnek.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1977. évi LXXVIII. törvény a sajátos építményszabályozásra vonatkozóan a szabályozási feladatokat az építményszabályozásról szóló törvény szerinti illetékes miniszter hatáskörébe utalja. A vonatkozó jogszabály fontos eleme, hogy csupán a nem veszélyes hulladékok kezelésére vonatkozik.

Az építési és bontási tevékenységek során keletkező veszélyes hulladékokat – összhangban az EU előírásokkal – külön jogszabályok előírásai szerint kell kezelni. A jogalkotó egyértelmű szándéka az építési és bontási anyagok hulladék hányadának jelentős csökkentése, az építésre alkalmas anyagok az építési-termelési ciklusban való tartása. A hulladékokról szóló szabályozás jogbiztonságának növelése, az előírások értelmezésének egységesebbé tétele érdekében az Európai Közöségek Bizottsága a hulladékgazdálkodási témakörben folyamatosan tájékoztató közleményeket bocsát ki, amelyek egyrészt útmutatást adnak az illetékes nemzeti hatóságok számára, másrészt tájékoztatást nyújtanak a gazdasági szereplők számára elsősorban a tekintetben, miként kell megítélni, hogy egy adott anyag hulladék-e vagy sem. A hulladék meghatározását a hulladékokról szóló 2006/12/EK keretirányelvben megfogalmazottak figyelembe vételével az illetékes nemzeti hatóságok egyedi alapon alkalmazzák. Fontos megjegyezni, hogy a hazai szabályozás – beleértve a fogalmak meghatározását is – jól illeszkedik a fenti keretirányelvhez. Ez azt is jelenti, hogy a hazai jogalkalmazási gyakorlatban e tekintetben nem indokolt semminemű értelmezési bizonytalanság. A tájékoztató közlemények iránymutatásai, megállapításai jól használhatók a tekintetben, hogy miként kell különbséget tenni a hulladéknak nem minősülő anyagok és a valóban hulladéknak tekintendő anyagok között. Az egyik legfontosabb megállapítás, hogy a két kategória nem válik el feketén-fehéren egymástól, sokféle termelési, technológiai helyzet elképzelhető, amelyekhez különböző kockázati tényezők és lehetséges hatások tartoznak, és ezért határesetnek tűnhetnek. Azonban a környezetvédelmi jogszabályok helyes alkalmazása érdekében meg kell húzni a határt e két jogi kategória között, akár egyedi alapon is meg kell határozni, mi hulladék, és mi nem az. A hulladék fogalmát végső soron az attól való megválás módja és ténye határozza meg. Nagyon fontos jellegzetesség és követelmény az egyedi vizsgálódás szükségessége, az Európai Bíróság többször hangsúlyozta: azt, hogy egy anyag hulladéknak számít-e vagy sem, a konkrét helyzet tényállása befolyásolja, és ezt az illetékes hatóságoknak mindig egyedi alapon kell megítélniük.

Az építési, termelési folyamatok összetettek. Ez azt is jelentheti, hogy a fentiek szerinti hulladék/nem hulladék besorolás ágazatonként is eltér. E tekintetben az építési ágazat sajátosságait is figyelembe kell venni. Az építési ágazat – hulladékgazdálkodási szempontból figyelembe venni indokolt – egyik legfontosabb sajátossága, hogy az értékelést nem egy szűk termelési körforgás, hanem egy szélesebb értelemben vett gazdasági körforgás alapján kell elvégezni. Az építőipar tipikusan olyan ágazatnak tekinthető, ahol a belső piac keretében a különböző vállalkozások szabadon kereskednek olyan anyagokkal, amelyek a szűk – a gazdasági élet egy-egy szereplőjét, egy-egy vállalkozást kiragadó – értelmezés szerint hulladéknak minősülnek, holott a tágabb – a gazdaság egészére vonatkozó – értelmezés szerint közvetlenül (kezelés nélkül) építési anyagként megmaradhatna az építési ágazatban. Fentiekkel összefüggésben joggal merül fel az építési termékbiztosítás kérdésköre. Az Európai Közöségek Tanácsának az építési termékekre vonatkozó 89/106/EGK irányelvnek melléklete meghatározza az alkalmasság követelményeit, amelyek a mechanikai szilárdságra és állandóságra, a tűzvédelemre, a higiénia, az egészségre és a környezetvédelemre, a biztonságos használatra, az energiatakarékosságra és hőszigetelésre, stb. vonatkoznak.

Ezek a követelmények vonatkoznak azokra az anyagokra, amelyek építési anyagként egyszer már alkalmasnak bizonyultak és újra felhasználásuk esetében kielégítik a termékekre vonatkozó követelményeket. E tekintetben a tervező és a kivitelezés felelős műszaki vezetőjének szakmai felkészültsége és felelős nyilatkozata a mértékadó. Nem vitatható, hogy az építési anyagok, akár termék, akár bontási anyag tartalmazhat mérgező anyagokat, és nem megfelelő kezelés vagy szabályozás esetén veszélyeztethetik az emberi egészséget és a környezetet. Ennek eldöntése hulladékgazdálkodási szakértői feladat. Itt fontos felhívni a figyelmet arra, hogy még ha egy anyag meg is felelne építési anyagnak, vagyis kielégítené azokat a követelményeket, amelyek alapján egy anyag nem minősül hulladéknak, ha a gazdasági körforgásban megválnak tőle, akkor hulladéknak kell tekinteni és akként is kell kezelni.

Abban az esetben, ha egy építési anyagtól végleg megválnak, kikerül a gazdasági körforgásból, nem hasznosított vagy nem hasznosítható építési és bontási hulladéknak minősül. Ez a hulladék kizárólag inert vagy nem veszélyes hulladék-lerakón helyezhető el a hulladéklerakás, valamint a hulladéklerakók lezárásának és utógondozásának szabályairól és egyes feltételeiről szóló külön jogszabály előírásainak betartásával.

(A szakmai ajánlás aktualizálásának időpontja: 2017.08.01.)

A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat

2/2017. MISZK KTV számú ajánlása

a kertvárosias, falusias jellegű lakóterületeken létesített telephelyek zajhatásainak birtokvédelmi jellegű vizsgálatához

Ajánlás

Lakóterületeken – különös tekintettel a kertvárosias, falusias jellegű lakóterületekre – a telepengedélyhez, bejelentéshez kötött tevékenységek közül csupán azok elhelyezése indokolt, amelyeknek a környezetterhelése (zajkibocsátás, levegőszennyezés, stb.) a szomszédos ingatlanok telekhatárán szubjektív érzékszervi észlelés alapján sem emeli meg a környezeti háttérterhelés nagyságát.

Indoklás az ajánláshoz

Az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997.(XII.20.) Korm. rendelet szerint a kertvárosias lakóterület laza beépítésű, összefüggő nagy kertes, több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, 7,5 m-es beépítési magasságot meg nem haladó elsősorban lakó rendeltetésű épületek elhelyezésére szolgál. A kertvárosias lakóterületen elhelyezhető épület, a lakó rendeltetésen kívül a helyi lakosság ellátását szolgáló kereskedelmi, szolgáltatató, a hitéleti, nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális, szállás jellegű és sportrendeltetést is tartalmazhat. A falusias lakóterület legfeljebb 7,5 m-es beépítési magasságú lakóépületek, a mező- és az erdőgazdasági építmények, továbbá a lakosságot szolgáló, környezetre jelentős hatást nem gyakorló kereskedelmi, szolgáltatató építmények elhelyezésére szolgál. A falusias lakóterületen elhelyezhető épület, a lakó rendeltetésen kívül, mező- és erdőgazdaság, valamint a terület rendeltetészerű használatát nem zavaró gazdasági tevékenységi célú; kereskedelmi, szolgáltatató, szállás jellegű, igazgatási, iroda; hitéleti, nevelési, oktatási, egészségügyi, szociális, kulturális, közösségi szórakoztató és sportrendeltetést is tartalmazhat.

Az építési-, telepengedélyezési eljárások rendjének egyszerűsítését szolgáló új jogszabályok nem adnak felmentést az egyéb, hatályos jogszabályok követelményeinek teljesítése alól. Igazságügyi szakértői tapasztalatok alapján a szomszédjogi, birtokvédelmi panaszok szakértői vizsgálatánál és elbírálásánál a környezetre gyakorolt jelentős hatás szakértői megítélése okozza a legnagyobb bizonytalanságot. A környezetvédelmi szakértői feladat ebben az esetben nem merülhet ki csupán az adott zajterhelési határérték, méréssel történő ellenőrzésére. Előterbe kerül a szubjektív érzékszervi észlelés jelentősége, illetőleg az adott vizsgált tevékenységgel életvitelszerűen együtt járó olyan zajhatások értékelése is, amelyek nem reprodukálhatók, határértékekhez sem hasonlíthatók. A szakértői vizsgálat során a teljes körű tényfeltárás mind a reprodukálható, mind az egyéb, zajterhelési határértékhez nem hasonlítható, vagyis nem reprodukálható zajhatások zavaró hatásaira is ki kell, hogy terjedjen. A vizsgálat során a pihenésre szolgáló, a lakóépülethez tartozó telek, kert környezeti minőségének vizsgálata sem mellőzhető.

(A szakmai ajánlás aktualizálásának időpontja: 2017.08.01.)

A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat

3/2017. MISZK KTV számú ajánlása

a magánszemélyek által végzett tevékenységek és magánszemélyek által üzemeltetett berendezések által keltett zaj környezeti hatásainak értékeléséhez, különös tekintettel a birtokvédelmi eljárásokra

Ajánlás

Azon zajforrásoknál, ahol jogszabály nem állapít meg határértéket és a környezethasználat kétséget kizáró módon szubjektív érzékeléssel is igazolható, a környezeti érdeksérelem műszeres vizsgálat nélkül is megállapítható. Ebben az esetben szakértői feladat annak vizsgálata, hogy a környezethasználó mindent megtett-e a környezetállapot romlásának elkerülésére.

Indoklás az ajánláshoz

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozata folyamatosan készít és bocsát ki szakmai ajánlásokat, amelyeknek elsődrendű célja a gyakorlati igazságügyi szakértői munka tapasztalatainak felhasználásával a – szakmai szempontból egységes – környezetvédelmi igazságügyi szakértői szemlélet és jogalkalmazási gyakorlat elősegítése.

Az ajánlások elsősorban a szakértői vizsgálati módszerekkel, a vizsgálati eredmények környezetvédelmi minősítésével kapcsolatos eljárásokra vonatkoznak. Céljuk az érvényben lévő szakmai szabályozás esetleges hiányosságaiból fakadó eltérő tartalmú szakmai értékelések és döntések okozta bizonytalanság megszüntetése, valamint a környezetvédelmi szakértői munkát érintő jogszabályi háttér módosítására vonatkozó javaslatok megfogalmazása.

A környezeti zaj értékelésére és kezelésére, a különböző engedélyezési eljárások rendjére vonatkozó jogszabályok az utóbbi három évben jelentős mértékben módosultak. Ennek eredményeként is, a jogalkalmazói gyakorlatban előtérbe kerültek a környezeti állapot minőségének romlása miatti birtokvédelmi jellegű eljárások. A birtokvédelmi eljárásokban döntő mértékben azok a környezeti jellemzők érintettek, amelyek esetében a zavarás mértéke emberi (szubjektív) tényezőktől is függ. A zaj ezek közé tartozik. A hatályos – a zaj- és rezgésvédelem egyes szabályait tartalmazó – kormányrendelet hatálya ugyanakkor nem terjed ki a magánszemélyek háztartási igényeit kielégítő tevékenységekre, továbbá e berendezések telepítése általában nem igényel építési engedélyezési eljárást sem. Mivel a fentihez hasonló berendezések környezeti hatásainak megítélésénél szakértői tapasztalat szerint jelentős jogalkalmazói bizonytalanság tapasztalható, egy általános jellegű szakértői ajánlás készítése indokoltá vált. Jelen ajánlás – a korábbi ajánlásokra és tapasztalatokra alapozva – a lakóterületi környezetben jelentkező zajok általánosítható zavaró, egészségkárosító hatásaival, a kapcsolódó jogszabályi háttérrel foglalkozik, másrészt igyekszik környezetvédelmi szakmai segítséget adni az egyes, konkrét birtokvédelmi eljárásokhoz.

A környezeti zaj hatása az emberre:

Jelen ajánlás nem foglalkozik a halláskárosító szintet meghaladó, vagyis halláskárosodást okozó zajokkal, mivel a lakóterületi környezetben olyan tevékenységeket, amely ilyen magas zajszintet okozna, általában nem végeznek. Az ezzel kapcsolatos előírásokat jellemzően a munkavédelmi jellegű jogszabályok tartalmazzák.

Jelen ajánlás tehát elsősorban a szubjektív érzékszervi úton érzékelhető, de a halláskárosító szintet még el nem érő zajhatások – leegyszerűsítve, mint stressz tényező – emberekre gyakorolt hatásait értékeli.

A környezeti stressz szervezetre gyakorolt befolyásának kutatásában a 1960-as évek végétől előkelő helyet foglal el a kontrollálhatatlan és bejósolhatatlan zaj élettani és pszichológiai hatásának vizsgálata. Ma már klasszikus tanulmányok igazolják, hogy a környezeti stressz rendszerszemléletben érthető meg. Erős kapcsolat mutatkozik a fizikai, az élettani és a pszichológiai szintek között.

Ezen belül a zaj ingerek úgy vesznek bennünket körül, hogy nem tudatosulnak, ám az emberi működést gyakorlatilag minden szinten, beleértve a fiziológiai működéseket, a motivációt, az érzelmeket, a viselkedést, a gondolkodást és társas interakciók szintjét is, meghatározzák.

A környezeti zaj legfontosabb környezetpszichológiai vonatkozású jellemzői:

Észlelhetőek, azaz meghaladják az észlelési küszöb szintjét és nem szubjektívak abban az értelemben, hogy függetlenek a hatásnak kitett személyek lélektani interpretációjától, észlelésük fizikai jellemzőiktől és a személy pszichológiai jellemzőitől kölcsönhatásban függ.

Krónikus jellegűek, azaz a környezeti zaj olyan jellemzői a környezetnek, amelyek állandóan jelen vannak, időben változó intenzitásúak, vagy olyan gyakorisággal és rendszerességgel jelennek meg, amelyek miatt állandónak tekinthetők

Negatív színezetűek, azaz kényszer-élmény, irritáció, akadályozottság, nemkívánatos jelleg, kellemetlenség-kényelmetlenség, frusztráció jelentkezik.

Sürgetség-élmény hiány és makacs jellegűek, vagyis a környezeti zaj nem váltja ki az azonnali károsodás élményét, és emiatt az a késztettség sem váltódik ki feltétlenül, csak inkább késéssel, hogy azonnal közbe kell lépni.

Nem kontrollálható, vagyis gyakori pszichológiai reakció a tehetetlenség-élmény.

Irritáció jellegűek, azaz zavarásélménnyel, kellemetlenség- és frusztrációérzéssel jellemezhető.

Fenti jellemzőkkel összefüggésben kiemelkedően fontos a zaj és az alvás kapcsolatának vizsgálata és értékelése. Nem vitatható, hogy a megszakítatlan alvás az élettani és mentális működés, és így az egészséges életnek is elemi feltétele. Az alvászavarok egyik leggyakoribb forrása a környezeti zaj. Az alvászavarokért (elalvási nehézség, felbúrédek, alvásmintázat- vagy alvásmélység-változás, az alvás szétföredése) elsődlegesen a környezeti zajhatások a felelősek.

A szakértői vizsgálat javasolt szempontjai:

A környezeti zaj okozta panaszok esetében a legfontosabb környezeti zajvédelmi szakértői feladat annak értékelése, hogy egyrészt a zavarónak tekintett zaj az alapzajhoz képest milyen mértékű és jellegű, vagyis szubjektív érzékszervi úton jól érzékelhető, azonosítható-e, ezen belül az éjszakai időszakot mennyiben érinti, vagyis alkalmas-e az alvás megzavarására, másrészt a zavarás jelleg és mértéke műszaki, szakértői szempontból indokolt-e. Vizsgálni szükséges tehát a terület alapállapotát, a környezeti állapot megváltozásának jellegét és mértékét, a panaszt okozó zajforrás telepítési körülményeit, a követelmények érvényesülését.

Az alapállapot keretében vizsgálni és értékelni szükséges az adott terület építési övezeti besorolását, illetőleg ehhez kapcsolódóan az országos és helyi építési, környezetvédelmi előírások követelményeinek érvényesülését, mégpedig egységes szerkezetben.

Lakóterület esetében, különösen a kertvárosias jellegű övezetekben a lakófunkció zavartalanságának biztosítása prioritást élvez.

Mindenekelőtt le kell szögezni egy alapvető követelményt, nevezetesen, hogy a kedvező környezeti állapot (mint az életminőséget alapvetően meghatározó tényező) minőségének megőrzésére vonatkozó jogszabályokat egységükben kell alkalmazni. Annak ellenére, hogy például egy berendezés telepítése nem tartozik az építésügyi hatósági eljárásokról, valamint a telekalakítás és az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmáról szóló rendelet hatálya alá, még nem jelenti azt, hogy ne kellene érvényesíteni a korábban ismertett törvényekben foglalt alapvető követelményt, miszerint az építmény elhelyezése során biztosítani kell a szomszédos ingatlanok és építmények rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságát.

A szomszédos ingatlanon lakók szempontjából, például az éjszakai alvási folyamat megzavarása nem értelmezhető másként, mint a lakóingatlan rendeltetésszerű használatának jelentős korlátozása, sőt adott esetben a rendeltetésszerű használat ellehetetlenítése.

Azokon a területeken, ahol az alapzaj összetevői között megjelenik a közlekedés okozta zaj is, sokszor tapasztalható az a ma még általánosnak ítélt vélekedés, amely szerint a panaszolt zaj nem is lehet zavaró, mert a közlekedési zaj jobban hallható. Határozottan le kell szögezni, hogy ez az érvélszabványok esetében különösen nem fogadható el, amikor a panaszolt zajforrás zaja, például a viszonylag forgalommentes időszakokban szubjektív érzékszervi úton azonosítható, jól hallható (Budapest és agglomerációja vonatkozásában a közlekedési eredetű zajterhelés értékeléséhez jól használható a 2007. évben elkészült stratégiai zajterkép).

A telepített és birtokvédelmi panaszt okozó berendezés esetében vizsgálni szükséges a telepítési körülményeket. Ugyanaz a berendezés, ugyanolyan távolságban az elhelyezéstől függően lényegesen eltérő hangnyomásszintet kelt.

Ma már elvárható, hogy egy berendezés gépkönyve olyan mértékben és minőségben tartalmazzon reprodukálható zaj adatokat, amelyek alkalmasak például a hatásterület meghatározására is.

Mivel egy adott berendezéstől bizonyos távolságban érzékelhető zaj nagymértékben függ az elhelyezés körülményeitől, ezért jól használható számítási alapadatnak a berendezés zajteljesítményétől, ezért jól használható számítási alapadatnak a berendezés esetleges határérték jellegű jogszabályoknak való megfelelés vizsgálata, de csak az olyan típusú és jellegű zajforrások esetében, amelyekre a jogszabály határértékeket állapít meg. Ezekben az esetekben a minősítés elkerülhetetlen feltétele a zajforrás által keltett és a védendő környezetben érzékelhető zajszint helyszíni méréssel, vagy – amennyiben ez valamilyen oknál fogva nem lehetséges, akkor – számítással történő meghatározása, mégpedig a vonatkozó rendeletekben, illetőleg szabványokban előírt vizsgálati és értékelési módszerek alapján (egy adott berendezés által keltett zaj még abban az esetben is lehet zavaró, birtokvédelmi szempontból aggályos, ha a zajforrás egyébként a zajvédelmi jogszabályok alá tartozik és megfelel az azokban előírt határértékeknek).

Azoknál a zajforrásoknál és tevékenységeknél viszont, amelyekre nem vonatkozik határérték, általában nem indokolt és nem is szükséges zajvizsgálat elvégzése, mivel egy birtokvédelmi jellegű zajpanasz eldöntésénél az esetleges határértékeknek nincs döntő szerepe.

Amennyiben egy, a kérelmezők által panaszolt berendezés magánszemélyek háztartási igényeit elégíti ki, akkor az tehát nem tartozik a zaj és rezgésvédelemre vonatkozó – fentiekben ismertett – jogszabályok hatálya alá. Ennek megfelelően a vizsgált berendezés által keltett és a környezetben érzékelhető zajra sem vizsgálati módszerek, sem zajterhelési határértékek közvetlenül vonatkoztathatók.

Szakértői álláspont szerint a lakosság nyugalma zavarásának minősítésénél mértékadóan a hatásterületen élők tanúvallomása, a hatósági helyszíni szemlék szubjektív érzékszervi tapasztalatai tekinthetők. E tekintetben – környezetvédelmi szakértői szempontból is – iránymutatónak tekinthető az Alkotmánybíróság 73/2006.(XII.15.) AB számú, a csendháborítás témaköréhez kapcsolódó határozata, amelyben az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az egyes szabálysértésekről szóló 218/1999. (XII. 28.) Korm. rendelet 6.§(1) bekezdésének „és a megengedettnél nagyobb” szövegrésze alkotmányellenes, ezért azt 2007. március 1. napjával megsemmisíti. A megsemmisítés után a rendelkezés a következő szöveggel marad hatályban: „6. § (1) Aki lakott területen, az ott lévő épületben, vagy az ahhoz tartozó telken, tömegközlekedési eszközön, továbbá természeti és védett természeti területen indokolatlanul zajt okoz, amely alkalmas arra, hogy mások nyugalma, illetőleg természeti vagy a védett természeti értéket zavarja, ...”

Az Alkotmánybíróság vonatkozó határozata tehát ebben a kérdésben a szubjektív érzékszervi észlelésen alapuló minősítést helyezi előtérbe. Az AB határozat elve, szemlélete Magyarország Alaptörvényéből is levezethető. A magánszemélyek háztartási igényeit kielégítő gépi berendezések által keltett és a környezetben érzékelhető zaj megítélése és értékelése – szakértői tapasztalat alapján – tehát alapvetően a polgári jogterület előírásainak figyelembe vételével, például birtokvédelmi eljárás keretében lehetséges. Az eljárás során alapvetően azt kell vizsgálni, hogy a környezeti hatás zavarónak tekinthető-e, illetőleg amennyiben igen, akkor indokolt-e.

Annak eldöntése, hogy egy zajhatás indokolt, szükségszerű-e egyrészt jogi, másrészt szakmai kérdés.

A környezetvédelmi igazságügyi környezetvédelmi szakértő feladata a kérdés szakmai szempontú vizsgálata.

A vizsgálat első lépése, hogy a szubjektív érzékelés, illetőleg a rendelkezésre álló jellemzők alapján a zajforrás hatása környezeti zajvédelmi szempontból zavarónak ítéltető-e?

Megállapítható, hogy egy, az alapzajtól 3 dB értékben kiemelkedő zaj már szubjektív érzékszervi úton is érzékelhető, hallható, azonosítható. Az ennél nagyobb mértékű eltérés, különösen az éjszakai időszakban már alkalmas a nyugalom, az alvás megzavarására.

Az esetleges zavaró hatás értékelésénél tehát az alapállapot vizsgálata és minősítése az egyik legfontosabb szakértői feladat.

A vizsgálat következő lépése, hogy a fenti adatokkal jellemezhető zavaró hatás szakmai szempontok alapján indokoltnak, szükségszerűnek, vagy indokolatlannak, szükségtelennek tekinthető-e?

E kérdés eldöntéséhez mindenekelőtt vizsgálni kell, hogy:

A zajforrás telepítése megfelel-e a vonatkozó környezetvédelmi, építési jogszabályoknak, műszaki előírásoknak.

Az építési és környezetvédelmi jogszabályokról már volt szó. Azt, hogy egy megvalósított telepítés a vonatkozó műszaki előírásoknak megfelel-e, a berendezés gyártójával, forgalmazójával együtt lefolytatott vizsgálat alapján dönthető el.

Birtokvédelmi szempontból egy adott ingatlanon belül aggálymentes telepítési helyszínek az a terület tekinthető, amelynél az adott berendezés, mint zajforrás hatásterülete az ingatlan telekhatárán belül marad, továbbá megfelel az elérhető legjobb technika követelményeinek is. Abban az esetben, ha például egy telepített berendezésnél az utólagos vizsgálat alapján megállapítható, hogy a zajforrást is magába foglaló ingatlanon kijelölhető lett volna olyan terület, amely a kérelmezői ingatlan szempontjából jóval kisebb környezethasználatot jelent, amikor biztosítható lett volna mind a szomszédos lakóingatlan, mind a panaszolt berendezés rendeltetésszerű használata is, akkor az esetleges zavaró hatás műszaki szempontból sem tekinthető indokoltnak.

(A szakmai ajánlás aktualizálásának időpontja: 2017.08.01.)

A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat

4/2017. MISZK KTV számú ajánlása

a nem lakás célú létesítmények, helyiségek környezeti zavarásmentes működési feltételeinek vizsgálatához, különös tekintettel a panaszra indult eljárásoknál az érintett önkormányzati szakhatóságok együttműködésére

Ajánlás

A környezeti állapot minőségének érzékelt romlása miatt – lakossági panaszra – indult eljárásnál a polgármesteri hivatalok szakhatóságainak összehangolt, koordinált vizsgálata indokolt. A környezeti hatások miatt indult panasz elsősorban építési, környezetvédelmi, birtokvédelmi, szabálysértési hatósági vizsgálatok elvégzését igényli. A lakófunkciótól eltérő tevékenységek, létesítmények környezeti zavaró hatása miatt – lakossági panaszra – indult eljárásoknál a panasz kivizsgálása szempontjából annak a hatóságnak (általában az ipari, kereskedelmi, vállalkozói) szervnek legyen meghatározó (összehangoló) szerepe, amelyik az üzemeltetés, a működés, illetőleg annak korlátozása szempontjából hatáskörrel rendelkezik. Szakértői tapasztalat alapján megállapítható, hogy valamennyi lakossági panasz általában egyedi elbírálást igényel. A tényfeltárás első lépése a létesítmény, vagy tevékenység környezeti zavarásmentes működése feltételeinek ellenőrzése, ennek során vizsgálni kell, hogy megvalósult-e valamennyi – egyéb jogszabályokban rögzített – feltétel. Azokban az esetekben, amikor az előírt feltételek csak szakértői közreműködéssel igazolhatók, akkor a szükséges dokumentumoknak (szakvélemény vizsgálati jegyzőkönyv, tanúsítás, stb.) az üzemeltetőnél rendelkezésre kell állniuk, illetőleg azok pótlásáról, póttöltéséről gondoskodni kell.

A vizsgálat első lépése, hogy a telep-, vagy működési engedély szempontjából illetékes szakhatóság ellenőrzi a környezeti zavarásmentes működést igazoló (az ajánlásban felsorolt) engedélyeket, dokumentumokat. Abban az esetben, ha ezek nem, vagy nem teljes körűen állnak az üzemeltető rendelkezésére, akkor felszólítja azok pótlására. Ezt követően, a panasz jellege és a rendelkezésre álló dokumentumok alapján a koordináló szakhatóság eldönti, hogy a teljes körű tényfeltáráshoz rajta kívül mely hatóságok bevonása indokolt: az építési hatóság feladata – többek között – annak vizsgálata, hogy az adott építési övezetre előírt, továbbá a parkolás rendjére, a helyiséget határoló falszerkezetekre (válaszfal, földem léghang- és lépéshangszigetelése) vonatkozó követelmények teljesülnek-e. A környezetvédelmi hatóság feladata – többek között – annak vizsgálata, hogy a határérték alapján minősíthető zajforrások és tevékenységek zajkibocsátási határérték megállapítására és betartására, a zajbíróság megállapítására, a légszennyező technológia, illetőleg pontforrás szennyezőanyag kibocsátására vonatkozó követelmények teljesülnek-e. A birtokvédelmi, szabálysértési hatóság feladata – többek között – annak vizsgálata, hogy az egészségügyi határérték alapján nem minősíthető zaj- és bűz (magánszemélyek háztartási igényeit kielégítő tevékenységek, nem reprodukálható hatások, vendégforgalom, stb.) zavaró jellegének indokoltságára, a csendháborításra vonatkozó szomszédjogi, birtokvédelmi követelmények teljesülnek-e.

Indoklás az ajánláshoz

A különböző engedélyezési eljárások rendjére vonatkozó jogszabályok az utóbbi három évben jelentős mértékben módosultak. Ennek következtében egy sor, korábban engedélyezési eljárás kötelezett ipari, kereskedelmi tevékenység csupán bejelentésre kötelezett lett. Szinte törvényszerű, hogy az ilyen módon folytatott tevékenységek működési hiányosságai miatti esetleges zavaró hatások a tényleges működés során, a környezetben élők panaszbejelentése alapján kerül felszínre. A panasz kivizsgálása ebben az esetben összetett feladat, a jogalkalmazói gyakorlatban többek között előtérbe kerültek a környezeti állapot minőségének romlása miatti birtokvédelmi, szabálysértési jellegű eljárások. A tapasztalat szerint a panaszbejelentésekben, a birtokvédelmi eljárásokban döntő mértékben azok a környezeti jellemzők érintettek, amelyek esetében a zavarás mértéke emberi (szubjektív) tényezőktől is függ. A lakóhelyi környezetben a lakossági panaszok döntő többsége a zavaró zajokra és a bűzre vonatkoznak, ezért jelen ajánlás ezzel a két környezeti jellemzővel foglalkozik.

Mindkettő közös vonása, hogy erősen függ az emberi (szubjektív) tényezőktől és hogy az egészségre gyakorolt hatás jellemzően áttételes és csak bizonyos idő elteltével mutatható ki. A lakások rendeltetésszerű használatát korlátozó, a környezetből érkező egyes hatások miatti panasz – természetéből adódóan, az egyes önkormányzatok szervezeti, működési szabályzataihoz igazodóan – általában több szakhatóságot is érinthet. Ezek jellemzően a vállalkozási, a szabálysértési, az építési és a környezetvédelmi feladatokat ellátó szakhatóságok.

Fentiekkel is összefüggésben az egyes panaszok vizsgálatánál sok esetben tapasztalható jogalkalmazói bizonytalanság abban a vonatkozásban, hogy mely hatóság hatáskörébe tartozik az adott zajpanasz érdemi vizsgálata, különös tekintettel akkor, amikor a panasz maga is sokrétű (például áthallás miatti építészeti, a parkolás miatt szomszédjogi, a szabadtéri tevékenység miatt birtokvédelmi, a csendháborítás miatt birtokvédelmi, szabálysértési, stb.).

Egy-egy panasz érdemi vizsgálata tehát több szakhatóságot is érint. Ebben az esetben célszerű, hogy a teljes körű tényfeltárás összehangolt módon történjen. Az ajánlás jellemzően a már meglévő – engedéllyel rendelkező –, vagy az új engedélyezési jogszabályok szerint csupán bejelentés kötelezett vállalkozási tevékenységekhez kapcsolódik. Az ajánlás az önkormányzatok hatáskörébe tartozó, összehangolt döntésekhez kíván szakmai segítséget adni.

A környezeti zavarásmentes működés igazolásához feltétlenül szükségesek dokumentumok:

- a működéshez szükséges üzemelés-technológiai leírás;

A leírásnak különösen ki kell térnie az üzemeltetéshez közvetlenül kapcsolódó szabadtéri tevékenységekre és azok várható környezeti hatásaira. E tekintetben igen fontos a tevékenységhez, működéshez kapcsolódó vendégforgalom jellegének, módjának bemutatása. nem vitatható, hogy a vendégforgalom esetleges zavaró hatása okozati összefüggésben van a működéssel, azal együtt kezelendő.

A dokumentum jellege: szöveges leírás, készíti a felelős üzemeltető.

- a tevékenység hatásterületének bemutatása, beleértve a közvetlen és közvetett hatásterület határát; A hatásterület bemutatásánál célszerű a zajvédelmi szempontú vizsgálatok elvégzése. A hatásterület vizsgálatánál be kell mutatni az objektív vizsgálati módszerekkel meghatározható, reprodukálható, határértékekhez hasonlítható és az azonos körülmények között nem ismételtető, határértékekhez nem minősíthető zavaró hatásokat is.

A dokumentum jellege:

abban az esetben, ha a hatásterület az üzemeltető ingatlanának telekhatárán belül marad, akkor felelős üzemeltetői nyilatkozat;

abban az esetben, ha a hatásterület a telekhatáron kívülre kerül és vendég övezetet érint, akkor környezetvédelmi szakértői vélemény, továbbá az arra illetékes környezetvédelmi hatóság által határozatlan megállapított zajkibocsátási határérték.

- A tevékenységhez szükséges építési követelmények bemutatása és azok teljesítését igazoló engedélyek, szakértői vélemények.

Ezek közül két követelmény kiemelése indokolt:

Parkolás: a tevékenységhez szükséges és az építési szabályzatban előírt, telekhatáron belül kötelezően biztosítandó parkolóhely.

A követelmény alóli felmentés, vagy megváltási lehetőség az esetek döntő többségénél környezeti konfliktus forrása, ezért ennek lehetőségét általában ki kell zárni.

A dokumentum jellege: a követelmény alóli felmentés dokumentuma, illetőleg a közterületen esetlegesen kialakított parkoló engedélyezési dokumentációja.

- az épületen belül egymás mellett, felett elhelyezkedő – eltérő rendeltetésű – helyiségek léghang- és lépés-hangszigetelési követelményei.

Annak ellenére, hogy a konkrét követelmények szabványokban szerepelnek, mégis azok betartása kötelező, mivel az OTÉK ezt nevesíti.

A dokumentum jellege: szabványos helyszíni léghang-, és lépéshangszigetelési vizsgálati jegyzőkönyv és szakvélemény.

- az egyes létesítmények biztonságos üzemeltetéséhez szükséges engedélyek, dokumentumok: Jelen ajánlás csupán a környezetvédelmi jellegű dokumentumokat érinti, egyebekre (például tűzvédelmi, közegészségügyi, stb.) nem vonatkozik.

A lakófunkciótól eltérő rendeltetésű helyiségek, létesítmények közül a mesterséges szellőzés, a légtechnikai rendszer (hűtés, fűtés, szellőzés) dokumentumai.

E dokumentumok meglete azért fontos, mivel a környezeti zavarás vizsgálata során általában szögesen ellentétes nyilatkozatok hangoznak el például a tekintetben, hogy a homlokzati nyílászárók (vendéglő bejárati ajtaja, stb.) üzemszerű körülmények között nyitott, vagy csukott állapotban van. Ez a körülmény pedig jelentősen befolyásolja a zavarás mértékét. A csukott nyílászárók melletti üzemeltetői nyilatkozat aggálymentesen csak akkor fogadható el, ha valamennyi időjárás helyzetben a helyiség, a létesítmény légkezelő rendszere lehetővé teszi azt.

A dokumentum jellege: arra jogosult felelős tervező által tett nyilatkozat, illetőleg a megfelelőséget igazoló szakértői vélemény.

- A technológiához, létesítményhez tartozó légszennyező pontforrásokra vonatkozó dokumentumok. A létesítményhez, tevékenységhez tartozhatnak olyan légszennyező források, amelyek kibocsátási határértékekkel szabályozhatók, ebben az esetben:

A dokumentum jellege: arra jogosult, akkreditált vizsgáló szervezet által készített – a kibocsátási határértékek teljesülését igazoló – vizsgálati jegyzőkönyv.

- A létesítményhez ugyanakkor tartozhatnak olyan légszennyezők is, amelyek bűzkeltő hatásúak, de kibocsátási határértékekkel nem szabályozhatók. Ebben az esetben az elérhető legjobb technika alkalmazására vonatkozó követelmények teljesülését kell igazolni (elérhető legjobb technika: a korszerű technikai színvonalnak, és a fenntartható fejlődésnek megfelelő módszer, üzemeltetési eljárás, berendezés, amelyet a kibocsátások, környezetterhelések megelőzése és - amennyiben az nem valósítható meg - csökkentése, valamint a környezet egészére gyakorolt hatás mérséklése érdekében alkalmaznak, és amely a kibocsátások határértékének, illetőleg mértékének megállapítása alapjául szolgál.)

A dokumentum jellege: az elérhető legjobb technika (BAT) alkalmazását igazoló szakértői nyilatkozat.

(A szakmai ajánlás aktualizálásának időpontja: 2017.08.01.)

A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat

5/2017. MISZK KTV számú ajánlása

a környezetvédelmi szempontú hatásterület, illetőleg ehhez kapcsolódóan az ügyféli jogállás hatósági megítéléséhez

Ajánlás.

A hatásterület és az ügyféli jogállás szempontjából a fő szabályt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXI. törvény (továbbiakban KET) tartalmazza. Ügyfél az a természetes vagy jogi személy, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akinek jogát vagy jogos érdekét az ügy érinti.

Az egyes környezeti jellemzők hatásterületének meghatározása olyan összetett szakértői feladat, amelynek eldöntésére az érintett eljáró hatóságok nem alkalmasak. Új létesítmény, vagy tevékenység esetében, a megelőzésre vonatkozó környezetvédelmi alapelvnek megfelelően, arra illetékes szakértő bevonásával a kérelmező feladata a vizsgálat elvégzése és arra jogosult szakértő által készített szakértői véleményben bemutatni.

Meglévő létesítmény, tevékenység esetében pedig az elővigyázatosságra vonatkozó környezetvédelmi alapelv érvényesítése érdekében a hatásterület határának azt a vonalat kell tekinteni, ahol a környezeti hatás (zaj, rezgés, bűz, stb.) szubjektív érzékszervi úton és/vagy műszeres vizsgálattal alátámasztva észlelhető és azonosítható. Az ilyen módon kijelölt hatásterületen lévő ingatlanok tulajdonosainak az ügyféli jogállás biztosítása kétséget kizáró módon indokolt.

Indoklás az ajánláshoz

A különböző engedélyezési eljárások rendjére vonatkozó jogszabályok az utóbbi években jelentős mértékben módosultak. Ennek következtében egy sor, korábban engedélyezési eljárás kötelezett építési, ipari, kereskedelmi tevékenység csupán bejelentésre kötelezett lett. Szinte törvényszerű, hogy az ilyen módon folytatott tevékenységek működési hiányosságai miatti esetleges zavaró hatások a tényleges működés során, a környezetben élők panaszbejelentése alapján kerülnek felszínre.

Az igazságügyi szakértői munkában szerzett tapasztalat szerint a panaszok döntő része megelőzhető lenne abban az esetben, ha az eljárások során az érintett hatóságok a hatásterületen élők ügyféli jogállását érdemben és körültekintően vizsgálnák. Különösen az utóbbi időszakban tapasztalható érzékelhető és indokolatlan bizonytalanság, amelynek eredménye, hogy a lakosság már csak a létesítést követően tapasztalja azokat a környezeti hatásokat, amelyek jogos érdeksérelmet okozhatnak, és amelyek megelőzhetők lettek volna akkor, ha az érintett hatóságok az érintett lakosság számára a jogszabályoknak megfelelően ügyféli státuszt biztosított volna. Az érdeksérelmet okozó körülmények utólagos vizsgálata teljes mértékben ellentétes a környezetvédelmi jogszabályokban elsődleges helyen előírt elveknek és követelményeknek, amelyek a megelőzésre és az elővigyázatosságra vonatkoznak. Az érintett lakosság ilyen módon megkésve panasszal fordul a hatósághoz és általában utólag kell „harcolnia” az ügyféli jogállása elfogadtatásáért is. A sajnálatos következmény, hogy a jogalkalmazói gyakorlatban jelentősen megszorodtak a környezeti állapot minőségének romlása miatti birtokvédelmi, szabálysértési jellegű eljárások. Ilyen jogalkotói szándék nem volt.

Határozott igazságügyi szakértői álláspont, hogy ezekben a panaszokban szereplő, zavaró környezeti hatásokat már az engedélyezési eljárásoknál fel kellett volna tární. Súlyosan téves az a felfogás, miszerint az engedélyezési eljárások egyszerűsítése a környezethasználat mentesítésén, az egyéb jogszabályokban előírt és hatályos követelmények teljesítése, működési feltételek megteremtése alól. A hatályos jogszabályokban (beleértve a polgári jogterületet is) szereplő környezeti érdekérvényesítést szolgáló követelmények érvényesítése még akkor is kötelező, ha az érintett hatóságok határozataiban erre tételes utalás nincs. A hatályos jogszabályok ugyanis csak együttesen, egymással szoros összefüggésben értelmezhetők. Súlyosan téves az a felfogás, miszerint az engedélyezési eljárások egyszerűsítése a környezethasználat mentesítésén, az egyéb jogszabályokban előírt és hatályos követelmények teljesítése, működési feltételek megteremtése alól. A hatályos jogszabályokban (beleértve a polgári jogterületet is) szereplő környezeti érdekérvényesítést szolgáló követelmények érvényesítése még akkor is kötelező, ha az érintett hatóságok határozataiban erre tételes utalás nincs. A hatályos jogszabályok ugyanis csak együttesen, egymással szoros összefüggésben értelmezhetők. Ennek tudatosítása az érintett hatóságok feladata és kötelessége. Szakértői tapasztalat szerint a környezeti érdeksérelm értelmezése a jogalkalmazás során igen leegyszerűsített. Bármely tevékenység, amely a környezet használatával jár együtt, okozhat környezeti érdeksérelmet. A környezeti érdeksérelm témája, szorosan kapcsolódik a környezeti minőséghez, illetőleg ezen keresztül az életminőséghez (a WHO meghatározása szerint: "az életminőség az egyén észlelete az életben elfoglalt helyzetéről, ahogyan azt életterének kultúrája, értékrendszerei, valamint saját céljai, elvárásai, mintái és kapcsolatai befolyásolják. Szélesen értelmezett fogalom, amely bonyolult módon magába foglalja az egyén fizikai egészségét, pszichés állapotát, függetlenségének fokát, társadalmi kapcsolatait, személyes hitét, valamint a környezet lényeges jelenségeihez fűződő viszonyát.)

A jellemző környezeti érdeksérelmek három fő csoportba tartoznak, ezek:

Az egészség károsodása, veszélyeztetése miatti környezeti érdeksérelm

Sajnálatos módon az egészség fogalmát a mindennapi gyakorlat, a jogalkotó, a jogalkalmazó, közöttük értelemszerűen és sajnálatos módon a szakértők jelentős hányada is lényegesen leszűkíti az egészség csupán egy elemére, nevezetesen a fizikai, biológiai egészségre, holott az emberi egészség ennél jóval összetettebb, több egymással egyenrangú elemből áll: biológiai egészség (az emberi szervezet megfelelő működése), lelki egészség (a tudat nyugalma és önmagunkkal szembeni béke), mentális (a logikus gondolkodás képessége), érzelmi egészség (az érzések felismerése és megfelelő kifejezése), és szociális (a kapcsolatok kialakításának képessége) egészség. A hatályos jogszabályokban megfogalmazott határértékek a fentiek szerinti teljes körű egészség megóvása szempontjából csak aggályosan és erős kritikával értelmezhetők.

Az ingatlantulajdonban bekövetkezett környezeti érdeksérelm

Közismert tény, hogy bármilyen mesterséges építmény, létesítmény a környezeti minőségére valamilyen hatást gyakorol. Az is köztudott, hogy egy ingatlan forgalmi értékét alapvetően az ingatlan helye, ezen belül a környezet minősége határozza meg. A mesterséges építmény, létesítmény hatása lehet pozitív és lehet negatív. Abban az esetben, ha szubjektív érzékszervi úton, és/vagy műszeresen kimutatható a környezeti minőség romlását eredményező hatás, akkor nem vitatható, hogy e zavaró hatás a megelőző időszakhoz képest az ingatlan forgalmi értékének csökkenésében is megmutatkozhat.

A tulajdon használatának korlátozása miatt bekövetkezett környezeti érdeksérelm

Szakértői tapasztalat szerint ez az érdeksérelm tipikusan a szomszédjogi és birtokvédelmi eljárásokban állt testet. A környezeti érdeksérelm a formájának megelőzésénél igen fontos szerephez jut. Ez a háttér kis előnézete. A gyártáshoz nagyfelbontású háttérreket használunk. önkormányzati hatáskörben elvégzendő feladatról van tehát szó, amelynek eredményeként létrejövő helyi rendeletek a leginkább alkalmasak az esetlegesen kialakuló környezeti konfliktusok, érdeksérelmek megelőzésére.

Fontos tudatosítani, hogy az érdeksérelmek 2. és 3. csoportjánál a határértéknek még akkor sincs döntő, meghatározó szerepe, ha olyan környezeti jellemzőről és hatásról van szó, amely reprodukálható és határértékhez hasonlítható. Az a jogalkalmazó, aki egy eljárás keretében csupán valamelyik jogszabályban rögzített határérték alapján tudja csak minősíteni az érdeksérelem megalapozottságát, anélkül, hogy teljes körűen vizsgálna a környezet minőségi és mennyiségi jellemzőit, különös tekintettel a panaszt előidéző létesítmény, vagy cselekmény előtti környezet minőségére, határozott szakmai álláspont szerint hibát követ el, mivel a teljes körű tényfeltárás leszűkítésével esetlegesen egy későbbi konfliktust generál.

A fent részletezett környezeti érdeksérelmek megelőzésének egyik hatékony eszköze az érintettek számára az ügyféli jogállás biztosítása.

Az érdeksérelmek sokasága közül a környezeti érdeksérelmek vizsgálatánál elengedhetetlen az esetleges érdeksérelmet okozó létesítmény, vagy tevékenység környezethasználatával összefüggő hatásterület meghatározása.

Szakértői tapasztalat szerint a hatásterület vonatkozásában az érintett jogszabályok nem kellően összehangoltak. A környezetvédelmi ügyekben erősen aggályos, szakmai szempontból nem fogadható el az a leegyszerűsített gyakorlat, amely az ügyféli jogállást csak a közvetlenül szomszédos ingatlan tulajdonosának biztosítja. Az egyes környezeti elemekre történő hatás tovatérjedésének törvényszerűségei ezt a leegyszerűsítést nem veszik tudomásul (például a talajban tovatérjedő rezgés, vagy egy kéménykürtő szennyező hatása sok esetben nem a közvetlenül szomszédos ingatlanon jelentkezik, hanem a sajátos körülmények és terjedési törvényszerűségek miatt sok esetben attól jóval távolabb érzékelhető). Javaslatunk szerint a fő szabályt alapul véve hatásterületnek kell tekinteni mindazt a területet, ahol a létesítmény, tevékenység által okozott környezethasználat szubjektív érzékszervi és/vagy műszeres vizsgálattal észlelhető és egyben azonosítható is. Nem vitatható, hogy a hatásterületen élők jogos környezeti érdeksérelmet szenvedhetnek el, amelyek teljes körű feltárásához, megelőzéséhez az ügyféli jogállás egy olyan eszköz, amely megelőzheti a környezet minőségi romlására visszavezethető jogsérelem kialakulását.

(A szakmai ajánlás aktualizálásának időpontja: 2017.08.01.)

A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat 6/2017. MISZK KTV számú ajánlása a fényszennyezés vonatkozásában

Ajánlás

A fényszennyezéssel történő zavarás szakmai szempontból birtokháborítás, hasonlóan a zajjal, légszennyezéssel (bűzzel), stb. történő zavaráshoz a Ptk. vonatkozó részei alapján. A fényszennyezés és egyéb környezet- és természetvédelmi károsodás együttes hatásai hatványozottan fokozhatják a „károsodási érzeteket”. Mind az épített környezetben, mind a természeti környezetben kétséget kizáróan környezet-, illetve természet minőségromlást okoz a fényszennyezés. Fényszennyezésnek kell tekinteni a tervezett megvilágítandó felületen kívüli felületre eső mesterséges fényt, mely származhat elsődleges es másodiklagos világítótestektől is. A tervezett megvilágítandó felületen kívültre eső fénytervezési es/vagy kivitelezési hiányosságokra es/vagy problémákra is visszavezethető

Indoklás az ajánláshoz

A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Környezettudományi Szakbizottsága folyamatosan készít és bocsát ki szakmai ajánlásokat, amelyeknek elsődrendű célja a gyakorlati igazságügyi szakértői munka tapasztalatainak felhasználásával a – szakmai szempontból egységes – környezetvédelmi igazságügyi szakértői szemlélet és jogalkalmazási gyakorlat elősegítése.

Az ajánlások elsősorban a szakértői vizsgálati módszerekkel, a vizsgálati eredmények környezetvédelmi minősítésével kapcsolatos eljárásokra vonatkoznak. Céljuk az érvényben lévő szakmai szabályozás esetleges hiányosságaiból fakadó eltérő tartalmú szakmai értékelések és döntések okozta bizonytalanság megszüntetése, valamint a környezetvédelmi szakértői munkát érintő jogszabályi háttér módosítására vonatkozó javaslatok megfogalmazása. A környezeti zaj értékelésére és kezelésére, a különböző engedélyezési eljárások rendjére vonatkozó jogszabályok az utóbbi három évben jelentős mértékben módosultak. Ennek eredményeként is, a jogalkalmazói gyakorlatban előtérbe kerültek a környezeti állapot minőségének romlása miatti birtokvédelmi jelegű eljárások. A birtokvédelmi eljárásokban döntő mértékben azok a környezeti jellemzők érintettek, amelyek esetében a zavarás mértéke emberi (szubjektív) tényezőktől is függ. A fényszennyezés is ezek közé tartozik.

A fényszennyezés okozhat birtokháborítást, a természet rendjét felboríthatja (pl. fénycsapdahatás, tápláléklánc megzavarása, a bioritmus és az alvás zavarása stb.), a csillagászati megfigyeléseket zavarhatja stb. A fényszennyezés megállapítása villamos fényforrás, és világítástechnikai szaktudományok, továbbá a környezetvédelmi és természetvédelmi szaktudományok tárgykörébe tartozik.

Alapfogalmak a fényszennyezés vonatkozásában:

A fényszennyezés vizsgálata során a fénysűrűség-eloszlás megállapítása az elsődleges.

Fénysűrűség: a világítófelület vizsgált irányra merőlegesen vetületének felületegységén mutató fényerősség.

Fénysűrűség eloszlás: a vizsgált felület fénysűrűség értékeinek megjelenítése (tónus-diagrammal, azonos fénysűrűséget összekötő görbékkel, táblázattal stb.)

Sugárzás: energia kibocsátása és átvitele elektromágneses hullámok és korpuszkulák által.

Az elektromágneses sugárzás optikai tartománya: azon sugárzások, melyek hullámhossza a röntgensugarak és az ultrarövidhullámok köze eső tartományban találhatóak (ez tekinthető a világítástechnika területének: ultraviola-, látható-, infravörös-fény)

Fény: elektromágneses sugárzás azon tartománya (380 – 780 nm) melyet a szem érzékel. A szemérzékenységi görbéje alapján különböző hullámhosszú sugárzásokat más és más érzékenységgel észleli a szem. A szem a fényssűrűséget (cd/m²), illetve a fényssűrűség különbséget észleli.

A szem akkomodációja: idomulási tartomány, melyen belül a szem éles képet képes előállítani.

A szem adaptáció képessége: a környezeti világítási szintekhez történő illeszkedési képesség.

Káprázás: az adott fényssűrűségű látótérben megjelenő (es/vagy meglévő), annál lényegesen magasabb fényssűrűségű felület által okozott látáscsökkenés, illetve látás zavarás.

Vakítás: abszolút káprázás, mely során a látómező fényssűrűsége olyan nagy, hogy ahhoz a szem már nem képes illeszkedni. (Pl. járdába „illesztett” fényvetőbe nézés)

A tervezett megvilágítandó felület: A megvilágítandó felület, melyet világítástechnikai tervezés során az elvárt mértékben és minőségben meg kell világítani, a szakmai szabványok,

élet-, természet- és vagyonvédelmi előírások figyelembe vételével. A tervezett megvilágítandó felületen kívülre eső fény, tervezési es/vagy kivitelezési hiányosságokra is visszavezethető.

Fényszennyezés: a tervezett megvilágítandó felületen kívüli felület(ek)re eső mesterséges fény, mely származhat elsődleges es másodlagos világítótestektől is (az OTÉK szerint a fényszennyezés olyan mesterséges zavaró fény, ami a horizont fölé vagy nem kizárólag a megvilágítandó felületre es annak irányába, illetve nem a megfelelő időszakban világít, ezzel káprázást, az égbolt mesterséges fénylését vagy káros élettani és környezeti hatást okoz, beleértve az élővilágra gyakorolt negatív hatásokat is).

A világítástervezés alapszabálya, hogy a tervezett megvilágítandó felületeken kívül eső felületek felől az un. átlagos észlelő a világítótestekre, illetve az abban levő villamos fényforrásokra es a világítótest tükröző felületeire közvetlenül nem láthat rá (pl. a szomszédos ingatlanon álló megfigyelő). A rálátás, káprázást is okozhat.

(A szakmai ajánlás aktualizálásának időpontja: 2017.08.01.)

A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat

7/2017. MISZK KTV számú ajánlása

az ingatlan forgalmi értékét befolyásoló környezeti állapot figyelembe vételéről

az egyes hatósági eljárásokban.

Ajánlás

Mind a lakóingatlanok, mind a nem lakóingatlanok esetében azok használati módját, hasznosíthatóságát, forgalmi értékét alapvetően az ingatlan elhelyezkedése, környezeti állapota határozza meg. Ezt a körülményt az egyes hatósági eljárásoknál – különös tekintettel az ingatlanl kapcsolatos bármilyen adót, illetéket megállapító eljárásokra, beleértve a települési adókat is – messzemenően figyelembe kell venni. Az eljárásoknál a teljes körű tényfeltárási kötelezettség része kell, hogy legyen az adott ingatlanra vonatkozó környezeti állapotfelmérés, különös tekintettel a feltételezhető környezeti teher vizsgálatára és bemutatására.

Indoklás az ajánláshoz

Egy adott ingatlan rendeltetésszerű használatát, az ingatlan forgalmi értékét az ingatlan és közvetlen környezetének állapota alapvetően meghatározza. A környezeti állapot értékelése olyan szakkérdés, amelyre hatályos jogszabályok vonatkoznak. A környezeti jellemzők egy része szubjektív érzékszervi úton észlelhető, másik része csak szakértői vizsgálattal értékelhető. A vizsgálati módszereket, az értékelés és minősítés elveit jogszabályok és műszaki előírások tartalmazzák. Az elvileg laikus ingatlantulajdonostól nem várható el, hogy e rendkívül széleskörű ismeret birtokában legyen. Az adott ingatlant érintő eljárásokat lefolytató hatóságok részéről viszont nem csupán elvárható, de a teljes körű tényfeltárási kötelezettségre vonatkozó kötelezettség alapján – kompetenciával rendelkező szakember bevonásával – kifejezetten indokolt a környezeti állapotértékelés. Vannak olyan hatósági eljárások (például egyes építési, telep-vagy működési engedélyezési eljárás...), amelyeknél az ingatlantulajdonos érdekeltségi körébe tartozik egy ilyen típusú állapotfelmérés elvégzése. Ugyanakkor azoknál az eljárásoknál, amelyek a helyi önkormányzatok kezdeményezésére indulnak (például területrendezési, helyi építési szabályozás, helyi adók...) már a rendeletalkotás fázisában célszerű megteremteni az ingatlan környezeti minőségét is figyelembe vevő egyedi értékelés jogi alapját, különös tekintettel az építményadó és a telekadó szabályait meghatározó helyi rendeletekre.

A helyi adóról szóló 1990. évi C. törvény 21. § szerint „...az adó alapja az önkormányzat döntésétől függően: a) a telek m²-ben számított területe, vagy b) a telek korrigált forgalmi értéke.” Abban az esetben, amennyiben egy adott ingatlan vonatkozásában a környezeti állapot vonatkozásában bármilyen aggály merül fel, akkor értelemszerűen a korrigált forgalmi érték alapján indokolt az építmény- és telekadó mértékét megállapítani. Nem zárható ki, hogy egy ingatlan, a közvetlen környezet minősége miatt gyakorlatilag forgalomképtelenné válik, vagy olyan mértékű környezeti teherrel rendelkezik, amikor az esetleges környezeti kárelhárítás költsége lényegesen meghaladhatja az adott ingatlan forgalmi értékét is.

Fentieket figyelembe véve – elkerülendő, hogy a teherbíró képességet meghaladó, aránytalan mértékű adó kivetésére kerüljön sor – az adózás szabályait tartalmazó helyi rendeleteknél, a vonatkozó 1990. évi C. törvényhez igazodóan, az ingatlan környezeti minőségével korrigált forgalmi értékének alkalmazását is célszerű lehetővé tenni. A környezeti minőség miatti korrekció mértékére vonatkozó javaslat összetett szakértői feladat, amelyben az igazságügyi környezetvédelmi, természetvédelmi, vízügyi szakértőnek meghatározó szerepe van.

(A szakmai ajánlás aktualizálásának időpontja: 2017.08.01.)

**A MISZK Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat
1/2018. számú javaslata
a költségigényes igazságügyi szakértői tevékenység díjazásához.**

Javaslat

Azokban az eljárásokban, ahol igazságügyi szakértő kirendelésére kerül sor és az aggálymentes szakértői vélemény elkészítéséhez nem mellőzhető jogkövetkezmennyel járó mérés, mintavétel, analitikai vizsgálat, stb. elvégzésére jogosult szervezet (továbbiakban: laboratórium) részvétele, akkor:

- **hivatalból történő kirendelés, továbbá olyan polgári perek esetében, amely jogvitákban a szakértői bizonyítást igénylő fél alanyi költségmentes - a kirendelt szakértő által készített szakértői munka- és költségterv alapján - az eljáró hatóság külön végzésben határozza meg a bevonni indokolt laboratórium vállalkozási díjával kapcsolatosan, amely a jogvesztő határidő lejártával jogerőssé válik. A laboratóriumi tevékenység teljesítés igazolására a kirendelt igazságügyi szakértő jogosult.**
- **olyan polgári perek esetében, ahol nem áll fenn alanyi költségmentesség, a bíróság végzésben szólítsa fel a szakértői bizonyítást indítványozó felet arra, hogy saját hatáskörben (például a laboratóriummal kötött közvetlen megállapodás alapján) gondoskodjon a kirendelt igazságügyi szakértő által meghatározott tartalmú adatszolgáltatásról. A szolgáltatott adatok minősítésére a kirendelt igazságügyi szakértő jogosult.**

Indoklás a javaslathoz

A környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi jogviták illetve büntetőügyek során egyaránt gyakran merül fel a jogszerű bizonyítás igénye, melynek hiányában szakmailag megalapozott szakértői véleményt kialakítani illetve adni nem lehetséges. A jogkövetkezmennyel járó tevékenységek elvégzésére jogosult laboratóriumok piaci árakon dolgozó piaci szereplők. Az igazságügyi szakértői munkadíj részeként megjelenő laboratóriumi számla olyan költség, amely egyrészt nem zárja ki az utólagos bírói mérlegelés lehetőségét, másrészt a felek fellebbezési jogát. A jogszabályi előírásokat kielégítő Ez a háttér kis előnézete. A gyártáshoz nagyfelbontású háttérképet használunk. feltételek mellett nem vállalják és a kifizetés időpontjában egyaránt bizonytalan feltételek miatt – az esetleg akár milliós költségigényű – vizsgálatok végzésére megrendelést nem ad, annak kockázatait átvállalni nem tudja.

(A szakmai javaslat aktualizálásának időpontja: 2018.09.15.)

**Szakmai
rendezvényeink**

Az Első Országos Vízügyi Szakmai Nap 2018. április 27.

Közreműködő szervezetek

A szakmai nap célkitűzése:

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 3. § (1) szerint „Az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel, a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést, és segítse a tényállás megállapítását.”

Az alapelvek érvényesülésének egyik fontos feltétele, hogy a szakterületen kompetenciával rendelkező igazságügyi szakértők és a vízügyhöz kapcsolódó szolgáltató, a hatósági feladatot ellátó, valamint a szakmai, társadalmi szervezetek közötti kapcsolat erősödjön.

A szakmai nap ilyen értelemben előzmények nélküli, mivel a kapcsolatépítés e direkt formájára eddig még nem került sor. Célunk ugyanakkor, hogy a MISZK KTV által koordinált szakmai napok a kapcsolatépítés folyamatos és állandó eszközévé váljanak. Terveink szerint az évente megrendezésre kerülő szakmai napok az előkészítésben résztvevő szervezetek oktatási terveinek szerves részévé válnak.

A szakmai nap aktualitása:

Egyrészt a környezetvédelem, természetvédelem és vízügy állami szervezetben elfoglalt helyének lényeges változása, a szakhatósági szervezet átalakítása, másrészt az állami és önkormányzati tulajdonú vízközmű társaságok már rendelkeznek olyan üzemeltetési tapasztalatokkal, amelyek a szakmai nap keretében is összegezhetők. A tématerülethez kapcsolódó eljárások döntő többsége olyan szakkérdéseket érint, amelyek nem mellőzhetik az igazságügyi szakértők kirendelését. Az egységes szemléletű igazságügyi szakértői munka kialakítása a tagozat egyik alapvető feladata.

A szakmai nap témaköre

- A vízügyhöz közvetlenül kapcsolódó jogszabályok, előírások összegező bemutatása, a jogalkalmazási tapasztalatok összegezése.
- A vízközmű szolgáltatók üzemeltetési tapasztalatainak összegező bemutatása.
- Az aktuális vízügyi kérések, problémák, konfliktusok ismertetése.
- Az egyes peres eljárásokban kirendelt igazságügyi szakértők tapasztalatainak ismertetése.

A szakmai nap résztvevői:

- Államigazgatás, kormányhivatalok, önkormányzatok:
- Vízközmű szervezetek:
- Tervezők, szakértők, igazságügyi szakértők:
- A tudomány (MTA, Egyetemek) képviselői:

A szakmai nap felkért támogatói:

Belügyminisztérium Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Országos Vízügyi Főfelügyelőség
Budapest Fővárosi Önkormányzat
Magyar Hidrológiai Társaság
Magyar Víziközmű Szövetség
Magyar Mérnök Kamara

Első Országos Vízügyi Szakmai Nap

(Program)

- 10:00-10:10** Köszöntő: **Dr. Agárdi Tamás** elnök MISZK
Levezető elnök: **Pataki Károly** elnök MISZK KTV Szakmai Tagozat
- 10:10-10:40** A vízügy és vízvédelem hatályos jogi szabályozása, hatósági szervezete.
Előadó: **Dr. Király Zita** főosztályvezető BM OKF
Felkért hozzászóló: **Csonki István** igazságügyi szakértő
Dr. Vida Gábor igazságügyi szakértő
- 11:10-11:40** A vízgazdálkodás aktuális kérdései
Előadó: **Dr. Szlávik Lajos** elnök MHT
Felkért hozzászóló: **Dr. Varga Miklós ny. államtitkár**
Ónodi Gábor igazságügyi szakértő
- 12:40-13:10** A víziközművek üzemeltetésének aktuális kérdései
Előadó: **Kurdi Viktor** elnök MaViz
Felkért hozzászóló: **Karászi Gáspár** igazságügyi szakértő
Farkas Egonné elnökségi tag MMK VVT Szakmai Tagozat
- 13:40-14:10** Vízügyi peres eljárások tapasztalatai
Előadó: **Lengyelne Szabó Margit** igazságügyi szakértő
Felkért hozzászóló: **Weisz Lajos** igazságügyi szakértő
- 14:40-15:40** Kerekasztal beszélgetés aktuális vízügyi kérdésekről
Moderátor: **Wagner Ernő** igazságügyi szakértő

Dr. Király Zita
főosztályvezető

BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
Vízügyi és Vízvédelmi Főosztály

Tartalomjegyzék

- Vízügyi és vízvédelmi hatósági szervezetrendszer
- Vízügyi és vízvédelmi hatósági feladatok
- Megváltozott jogszabályi környezet
 - Új közigazgatási törvény
 - E-közigazgatás
 - Agarati jogszabály-változások
 - Kiemelt beruházások szabályozása
 - Szakhatósági eljárások szabályozása

Vízügyi és vízvédelmi hatáskörök

Jogszabály: 2014. szeptember 30.

OVTI → vízügyi feladat és hatáskör
OKTI → vízvédelmi feladat és hatáskör

I. fokú eljárások → 12 megyei igazgatóság
II. fokú eljárások → BM OKF

Vízügyi és vízvédelmi hatáskörök

Vízügyi és vízvédelmi hatósági hatáskörök

Vízügyi hatósági hatáskörök:

- EU Víz Keret Irányelv
- országos hatósági engedélyezés, nem specifikus
- víznyelvény engedélyezés
- vízvédelmi ügyek
- vízkészlet területi leosztásának
- korlátozások

Vízvédelmi hatáskörök:

- hatóság és vállalkozási eljárások
- köztisztaság, környezetvédelem
- monitoring (környezeti állapot - víz, talaj)
- környezeti elemek
- EU Nízsi Irányelv - állattartó telepek
- vízvédelmi ellenőrzés

Általános hatósági jogosítványok gyakorlása:

- köztisztasági szabványok
- köztisztaság-ellenőrzés
- köztisztaság-kezelés
- köztisztaság-ügyek

Vízügyi és vízvédelmi hatósági és szakhatósági tevékenység

2017. évi tevékenység főadatok:

- 1084, mint 22 000 vízügyi hatósági eljárás
- közel 2 000 vízvédelmi hatósági eljárás
- közel 10 000 engedélyezés-ügy

Összesen közel 2000 közigazgatási

eljárás

Az évi víznyelvény-nyilvántartás

- az EPIC - nyilvántartás-nyilvántartás
- a köztisztasági-ügyek
- a „Nízsi”-ügyek
- víznyelvény-nyilvántartás-kezelés és
- köztisztasági-ügyek

78 vízvédelmi eljárás
közel 90 vízvédelmi közigazgatási
"Nízsi"-ügyek

Nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások

Integrációs- és fejlesztési programok

Szociális beruházások

FINA

Paks II.

Köztisztaság-beruházás

Víznyelvény-nyilvántartás-kezelés

2016. ÉVI CL. TÖRVÉNY
AZ ÁLTALÁNOS KÖZIGAZGATÁSI RENDTARTÁSRÓL
(ÁKR.)

Az Ákr. újításai - általánosságban

Törvényes eszközök

Törvényes általános eljárás szabályok

Új fogalmak bevezetése

- jogerős döntés > végleges döntés
- befizetési kötelezettség > megfizetés
- köztisztaság-nyilvántartás > köztisztaság-nyilvántartás
- köztisztaság-nyilvántartás > köztisztaság-nyilvántartás
- bírósági felülvizsgálat > közigazgatási per

Új jogszabályok, jelentős változások

- Az eljárás fajtái > automatikus döntéshozatali-, sommás-, és teljes
- Hatáskörök > gyorsaság, határidő
- Az eljárás szimuláció
- Ügyintézési határidő > 24 óra / 8 nap / 60 nap
- Ügyintézési határidő számítási > késői állók
- Hivatalbéli eljárás > külön fejezetben, eljárások menete
- szabályozás
- Jogorvoslati eljárások rendszer > kérelem / hivatalból
- Végrehajtási eljárás > végrehajtási fogalom

Eljárás típusok és ügyintézési határidő

Automatikus döntéshozatal:

- csak akkor van helye, ha törvény vagy kormányrendelet megengedi
- Ügyintézési határidő: 24 óra

Sommás eljárás:

- csak akkor, ha minden, a törvényben előírt feltétel adott
- köztisztaság-ügyek
- a tisztaság-ügyek
- más eljárástól igényel
- Ügyintézési határidő: 8 nap

Teljes eljárás

- Sommás eljárások után helye
- automatikus döntéshozatali eljárás és sommás eljárás esetén az ügyfél a döntés keltekor köteles az ügyfél felhívásán, hogy a hatóság közzétesse teljes eljárásának határidőit
- Ügyintézési határidő: 60 nap

Ket. és Ákr. egymás mellett

Az Ákr. rendelkezései alkalmazhatók:

- alapeljárás 2018. január 01-jén vagy azt követően indult
- megismételt eljárás (másodfokú hatóság vagy bíróság új eljárásra utasító döntése alapján indult hatósági eljárás) 2018. január 01-jén vagy azt követően indult

DE! az Ákr. végrehajtásról vonatkozó rendelkezéseit a 2018. január 01-jén még el nem rendelt, és folyamatosan levő végrehajtási eljárásokban is alkalmazni kell!

Ket. alapján indult és lefolytatott alapeljárás esetén:

- Felhívásos eljárás / döntés módosítása vagy visszavonása saját hatáskörben / felügyeleti eljárás: Ket. alapján kell lefolytatni!

Felkészítés az Ákr. alkalmazására

Jogalkotás

BM OKF feladatai: az ágazati szabályozás előkészítése, közzététel és a kódifikációban 2017. év során: ágazati törvények, kormány-és miniszteri rendeletek felülvizsgálata
-9 törvény, 10 Kormány. Rendelet, 8 miniszteri rendelet > módosító javaslatok
-4 kormányrendelet > új normaszöveg javaslat
-1 új kormányrendelet a szakhatóságok kijelöléséről > közzététel

Képzések

- Hatósági továbbképzések
- Regionális továbbképzés valamennyis hatósági ügyintéző számára
- Iszogató-belsővisztes érdekeket
- Közvetítőbizottsági Fórum
- BM OKF Központi Főigazgató Főosztály továbbképzése
- Közvetítőbizottsági és szakmai partnerek részére

E-KÖZIGAZGATÁS

NETEN
A HIVATAL

Jogszabályi háttér

- Az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (Eüster.)
- Az elektronikus ügyintézés részletszabályairól szóló 451/2016. (XII. 19.) Korm. rendelet
- A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény
- A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet

2018. január 1. napjától!

Általános célú elektronikus kérelem űrlap (E-papír)

- Elősegíti az elektronikus ügyintézésben kevésbé aktív társadalmi csoportok e-ügyintézési hajlandóságát
- <https://cpapir.gov.hu/>
- Az elektronikus ügyintézés biztosító szerv köteles biztosítani az e-Papír szolgáltatás útján előterjesztett beadványok befogadását, ha az adott ügytípus elektronikus űrlappal nem támogatott.
- Szolgáltatás nyújtója: NISZ Zrt.
- a kérdeműveket a hivatalok az erre a célra megjelölt Hivatali Kapukon fogadják.
- A KÉR kitélezett szervek esetében a kérdeműv először a KER-be kerül, majd a KER továbbítja a hivatal által megjelölt Hivatali Kapuba.

E-ügyintézéssel érintett ügyfelek és ügyek

Ügyfelek:

- gazdasági szervezet
- az ügyfél jogi képviselője
- az ügyféllel eljáró inkassószervezet, jegyző
- közhatalmi szerv
- kérelmező
- egyéb közigazgatási hatóság

Ügyesek:

- tárgyi és vitarendelési engedély kérelmek
- előzetes szabhatósági kérelmek
- közhatalmi bejelentések, panaszok,
- adatszolgáltatások, egyéb bejelentések
- VKI beállítás

Ügyét elektronikusan intézni
Ügyintézési esedékmenyeket,
nyilatkozatokat elektronikus úton megteheti
**Természetes személy nem kötelezhető, csak
lehetősége van!**

Kapcsolattartás

- Eüster. 9. (1) bekezdésben meghatározott szerinti ügyféljogi képviselő

- Természetes személy ügyfél

Postai út

E-papír
(Ügyfélkapu azonosítást követően)

Ágazati jogszabályok módosításának szükségessége

Az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló 2016. évi CL. törvény (továbbiakban: Ákr.)

- keretjellegű jogszabály, általános eljárási kódex
- az Ákr. kizárólag a minden eljárásban előforduló vagy potenciálisan előforduló eljárási jogintézményeket tartalmaz
- számos, kifejezetten ágazati jellegű jogintézmény került ki a Ker-bez képest az Ákr.-ből, amely nem jelenti azt, hogy ezek a jogintézmények a közigazgatási eljárásban megszűnének
- csakis a legkritikább esetben van lehetőség az Ákr.-től való eltérésre

↓
ha az Ákr. ezt megengedi

- az Ákr. rendelkezéseivel összefüggésben előfeltélesen azt kellett vizsgálni, hogy milyen jogszabályi szinten szükséges a kiegészítő, az adott ágazatra jellemző eljárási rendelkezések bevezetése

Törvényi szintű jogszabályok változása

A Magyar Közlönyben 2017. május 25. napján jelent meg az *általános közigazgatási rendtartásról* szóló törvény és a *közigazgatási rendtartásról* szóló törvény hatálybalépésével összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2017. évi L. törvény, amely kihirdette:

- a *környezetvédelemnek általános szabályairól* szóló 1995. évi LIII. törvény (részletlen) valamint
- a *vízgazdálkodásról* szóló 1995. évi LVII. törvény (részlet) Ákr.-tel összefüggő módosításait.

A törvényi szintű jogszabály módosítások az alábbi sarkalatos pontokat szabályozták:

1. Felbontás lehetősége
2. Ügyintézési határidő és a hiánypótlás szabályai
3. Írásbeliség, mint formai követelmény
4. Hirdetményi közlés
5. Végrehajtás foganatosítása

A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) kormányrendelet módosításai

- Ügyfél kör
- Hozzájárulás szabályai
- Irattétel körű és közzétételi kötelezettségek
- Nemzeti gazdasági szempontból kiemelt beruházásokra és termékként megvalósuló vízrendelkezési, vízhasznosítási beruházások szabályai
- 132815. (III. 31.) BM rendeltetésekkel közzététel (a vízgazdálkodási szerv Vgy-bez hatáskörrel igazgatási szolgáltatási díj megfizetése elől mentesítési)
- A vízgazdálkodási eljárásban alkalmazandó nemes hely
- Az ügyfél a közzétételi jogok gyakorlásával összefüggő irattétel és a közzététel közzétételét) nyilatkozati csak rendszerben nyújthatja be
- Vízkezelésben nyilatkozati irattétel, valamint a közzétételben lévő vizsgálati engedélyezés ügyintézési hatósági bizonyítvány kiadása
- Vízgáz igazgatási jogok gyakorlására és vízgáz elhelyezkedésére vonatkozó nyilatkozati irattétel szabályok
- Kattintás és egyetemi irattétel szabályok
- A vízgazdálkodási vízgáz engedély kiadására a jogszabály szerinti és gyakorlati jogok irattétel is módosíthatja vagy visszavonhatja
- Végrehajtás foganatosítása meghatározott eszközökkel történő

A vizsgázkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) kormányrendelet módosításai

- Egyik léte
- Híreztetés szabály
- Iskolai kérés és közhatalmi kérés szabály
- Nemzetgazdasági szempontból kímélő beavatkozásra és területileg megkülönböztető szabályozásra, vízhasználatra vonatkozó szabályok
- 13/2015. (III. 31.) BM rendeltetésének felülvizsgálata (a vízügyi igazgatási szerv Vagy-díj közzététel igazgatási szolgáltatási díj megfizetéséről szabályozó)
- A vízügyi hatóság eljárásának szabályozásának módja
- Az egyéni és társasági jogok gyakorlásával összefüggő szabályok és a kérelmi közzététel (közértesítés) szabályozásának módja
- Vízvesztéses nyelvértékelési eljárást, valamint a felszámolt levél vízügyi engedélyezés útjánál hatósági bíráskodás szabály
- Vízügyi igazgatási szerv közértesítéséről, közértesítéséről és vízügyi objektumok ellenőrzéséről vonatkozó szabályok
- Kérés és egyéni hatósági közértesítés szabály
- A vízügyi hatóság a vízügyi engedély kiadásáról a jogszabályban meghatározott és gyakorlati jogok sérelmével is módosította vagy visszavonta
- Vízvesztéses nyelvértékelési megkezdés szabályozásának módja

Vízvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításai

I. A felszámolt vízvesztés szabályozásáról szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet

- A vízvédelmi hatóság eljárásában az eljárás szüneteltetése módja
- A vízvédelmi hatóság döntését írásban kell kiadni a gyűjtőfelülettel

II. A felszámolt vízvesztés szabályozásáról szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet módosítása

- Helyszíni ellenőrzés fogalmának meghatározása
- A vízvédelmi hatóság eljárásában az eljárás szüneteltetése módja
- A vízvédelmi hatóság döntését írásban kell kiadni a gyűjtőfelülettel
- A hatósági és szennyvízelvezetés ellenőrzéséről vonatkozó részletes szabályokról szóló 27/2005. (XII. 6.) KvVM rendelet szabályainak a felülvizsgálata

Vízvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításai

I. A felszámolt vízvesztés szabályozásáról szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet

- A vízvédelmi hatóság eljárásában az eljárás szüneteltetése módja
- A vízvédelmi hatóság döntését írásban kell kiadni a gyűjtőfelülettel

II. A felszámolt vízvesztés szabályozásáról szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet módosítása

- Helyszíni ellenőrzés fogalmának meghatározása
- A vízvédelmi hatóság eljárásában az eljárás szüneteltetése módja
- A vízvédelmi hatóság döntését írásban kell kiadni a gyűjtőfelülettel
- A hatósági és szennyvízelvezetés ellenőrzéséről vonatkozó részletes szabályokról szóló 27/2005. (XII. 6.) KvVM rendelet szabályainak a felülvizsgálata

Miniszeri rendeleti szintű jogszabályok változása

- Miniszeri rendelet kizárólag területi követelményt állapíthat meg, eljárásjogi szabályozást már nem tartalmazhat.
- a vízügyi engedélyezési eljárásról szóló 41/2017. (XII. 29.) BM rendelet – kiegészítő rendelet hatályon kívül helyezés
 - a vízvesztésellenőrzésről szóló 45/1999. (XII. 26.) KHVM rendelet – engedély nélküli vízhasználat VKI ellenőrzés szabály
 - vízügyi és a vízvédelmi hatóságok igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 13/2015. (III. 31.) BM rendelet – díjmentességi szabályok változása, vízügyi igazgatóságok díjmentessége

Vízkezelési eljárások beállítással és nyilvántartással kapcsolatos szabályok változása

- Szabályozás módja – a vízkezelési eljárás beállítási és nyilvántartási eljárásában
 - a vízkezelési eljárás beállítási és nyilvántartási eljárásában
 - a vízkezelési eljárás beállítási és nyilvántartási eljárásában
- Munkaadó szabályok módosítása
 - munkaadó szabályok módosítása
 - vízügyi engedélyzés az évi 400 000 m³
 - vagy vízvesztéséről az évi 400 000 m³ után bekövetkező az évi 4 000 m³
 - közzétételéről és a vízvesztéséről az évi 400 000 m³
 - vízügyi engedélyzésről felülvizsgálata az évi 400 000 m³
 - felülvizsgálata az évi 400 000 m³
- Vízvesztés ellenőrzéséről – 2018. június 30-ig
- Engedély nélküli vízhasználatra vonatkozó szabályok

Szakhatósági eljárás

Az egyes kérdésekben előírt eljárásokról többek között a szakhatósági eljárásokról szóló 331/2017. (XII. 29.) Korm. rendelet

Meghatározta, hogy az adott közigazgatási hatóság eljárás során mely szakhatóságot kell bevonni

1. közigazgatási hatóság eljárás megkezdése
2. vizsgáló bizottság
3. I. és II. fázisban eljárás szakhatóság kijelölése
4. szakhatóság eljárás igazgatási hatóság (21/13) meg

- 1. színi melléklet 13. pont a vízügyi és vízvédelmi hatóságok eljárásában közzététel szabályozásokról szóló ki
- a vízügyi és vízvédelmi hatóságok ... eljárásában kell megkezdés

Köszönöm a figyelmet!

**Az igazságügyi szakértői
tevékenység sajátosságai a
büntető, a polgári és
közigazgatási peres eljárásokban,
figyelemmel a környezetvédelmi,
természetvédelmi és vízügyi
tárgyú ügyekre
2018. május 17.**

Együttműködő szervezetek

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

A konferencia célkitűzése:

Annak bemutatása, hogy egyrészt az igazságügyi szakértő miképpen tudja elősegíteni az igazságszolgáltatás alapelveinek érvényesülését, másrészt, hogy melyek azok a körülmények, amelyek megnehezítik ezt.

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 3. § (1) szerint „Az igazságügyi szakértő feladata, hogy a hatóság kirendelése vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel, a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával döntse el a szakkérdést, és segítse a tényállás megállapítását.”

Az alapelvek érvényesülésének egyik fontos feltétele az igazságszolgáltatás rendszerén, alrendszerén belül különböző feladatokat ellátók kapcsolatának erősítése, különös tekintettel a bírákra és az igazságügyi szakértőkre.

Nem titkolt célja a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarának, hogy, mint jelen esetben is egy kamarai tagozat munkáján keresztül segítsük elő az igazságügyi szakértő munka fontosságának meg- és elismertetését, az igazságügyi szakértői munka presztízsének emelését.

Terveink szerint az évente megrendezésre kerülő konferencia a Magyar Igazságügyi Akadémia és a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara oktatási tervei szerves részévé válhatnak.

A konferencia aktualitása:

Az aktualitást mindenképp előtérbe kell hozni, mert a nemrég hatályba lépett, új jogszabályok adják, amelyek egyrészt az igazságügyi szakértői tevékenységet, másrészt a különböző jogágak eljárásrendjét szabályozzák. E jogszabályok a korábbiakhoz képest lényeges változtatásokat tartalmaznak. A 2018-as év lesz az első, amikor az igazságszolgáltatás szereplői, köztük az igazságügyi szakértők már a mindennapi gyakorlatban találkozhatnak a változásokkal. Kölcsönös érdek, hogy e tekintetben is felkészültek legyünk.

A konferencia témaköre

- Az igazságügyi szakértő helye, szerepe, presztízse az igazságszolgáltatás rendszerében, alrendszerében.
- Az igazságügyi szakértő szerepe a büntető, polgári és közigazgatási eljárások megalapozásában.
- Környezeti károkozás, környezeti érdeksérelem. A polgári és a közigazgatási jogterület.
- A közvélemény befolyásoló hatása a szakértői véleményre és a döntésre.
- Az igazságügyi szakértő felelőssége és lehetőségei, hogy a tudomány legújabb eredményeit alkalmazza a szakértői munkájában.

A konferencia felkért támogatói:

Földművelésügyi Minisztérium

Belügyminisztérium

Országos Bírósági Hivatal

Magyar Tudományos Akadémia Környezet és Egészség Osztályközi Bizottság

Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara

A konferencia programja

2018. május 17.	
9:30 - 10:00	Regisztráció
10:00 - 10:30	Megnyitó Dr. Benkő Imola, az Országos Bírósági Hivatal főosztályvezetője Dr. Agárdi Tamás a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara elnöke
10:30 - 11:00	Az igazságügyi szakértő szerepe a büntető eljárásokban Előadó: Dr. Krossik Edeoróda, a Kúria bírja
11:00 - 11:30	Az igazságügyi szakértő szerepe a polgári peres eljárásokban Előadó: Dr. Virág Csaba, Országos Bírósági Hivatalba beosztott bíró
11:30 - 11:45	Kávészünet
11:45 - 12:15	Az igazságügyi szakértő szerepe a közigazgatási peres eljárásokban Előadó: Dr. Bögös Pruzsina, a Fővárosi Közigazgatási és Munkügyi Bíróság bírja
12:15 - 13:15	Ebéd
13:15 - 13:45	A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Szakterületek Szakmai Tagozatának bemutatása, tevékenysége, a szakterület sajátosságai Előadó: Pankó Károly igazságügyi szakértő, a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Szakterületek Szakmai Tagozatának elnöke
13:45 - 14:15	Az új eljárási szabályok hatása az igazságügyi szakértői tevékenységre Előadó: Dr. Hajdú Mária igazságügyi szakértő,
14:15 - 14:45	Szemléletváltás a bírák és az igazságügyi szakértők együttműködésében Előadó: Mára József igazságügyi szakértő,
14:45 - 15:00	Kávészünet
15:00 - 15:30	Az igazságügyi szakértő szerepe a szakhatósági eljárások értékelésében, különös tekintettel a nyomozói eljárások használhatóságára Előadó: Dr. Ralsz Iván igazságügyi szakértő
15:30 - 16:00	Egy nyilvánosságot kapott természetvédelmi ügy szakértői tapasztalatai Előadó: Varga Csaba igazságügyi szakértő
16:00 - 16:45	Környezeti válsághelyzetek. Környezet és egészség kapcsolata Előadó: Petrányi György akadémikus, az MTA Környezet és Egészség Osztályközi Állandó Bizottságának elnöke
16:45 - 17:00	Konzultáció, záró

Dr. Benkő Imola, az OBH jogi főosztálya vezetőjének megnyitója.

Tisztelt Elnök Úr! Vendégeink! Tisztelt Kollégák!

A jogalkalmazói bírói munka és a különleges szakértelmet igénylő tevékenység kapcsolata az igazság felderítésében az igazságszolgáltatás társadalmi rendeltetésének betöltésében alapvető jelentőségű. A szakértői közreműködés különleges szerepet tölt be és a jogalkalmazásban rendelkezésre álló szakértelemmel a jogalkalmazói tevékenységet egészíti ki.

A bizonyításbeli szerepe, azt hiszem mindannyiunk számára megkérdőjelezhetetlen: A gyakorlatban betöltött funkcióját a bírói döntésekben alakító szerepét a jogirodalom is évtizedek óta elismeri. Számos monográfiában rendszeresen foglalkoznak a szakértői tevékenységgel, mibenlétével és az igazságszolgáltatásban betöltött szerepével: A szakértő függetlensége és pártatlansága a garancia, ami az együttműködés rendszerét szolgálja, és mint erre utaltam az igazságszolgáltatás társadalmi rendeltetését szolgálja. A szakértőkkel szemben követelmény, hogy ismerjék azt a jogi környezetet amelyben dolgoznak, de a bírakkal szemben is követelmény hogy az adott szakterület, legalább legalapvetőbb elemeit ismerjék, ezért folyamatos az együttműködés és együttgondolkodás és a közös kérdések megvitatása, amelynek ez a mai konferencia egy örömteli pillanata. Ugyanakkor nagyon fontos a két terület elválasztása és a szakértői és a bírói munka elkülönülése, tehát az együttműködés nem jelentheti a két terület összemosását. A bíró ne kívánjon szakértővé válni és a szakértő se legyen az ügy döntőbírája. Engedjék meg, hogy az ünnepélyes konferenciát egy 2010-ben megjelent tanulmányból vett idézettel nyissam meg. Székely János ügy summázza: a szakértő szerepének eljárási szemlélete szorosan összefügg a bíróra vonatkozó eljárási szemlélettel. A bírói szemléletre sokáig a mindentudás szemlélete volt a jellemző, hogy a bíró mindent tud, ami az ügy eldöntéséhez szükséges. Később, a tudomány fejlődésével úgy lehet mondani, a bíró potenciálisan mindent tud ugyan, de nem győz mindennek utána járni. Az a szellemi tevékenység, hogy a szakértő bizonyos tényeket a tudomány szerint kezel és véleményében ez alapján von le következtetést, ténylegesen emlékeztet arra a műveletre, amit a bíró végez. Végeredményben a szakértő is bíró, a tények tudományos bírója.

2016-ban lépett életbe az igazságügyi szakértőkről szóló törvény, amely jogszabályi kereteket nyújtott egy teljesen új kódex megfogalmazásával. A szakértő, a hatóság megbízása, kirendelése alapján a tudomány legújabb eredményeinek felhasználásával készíti a szakvéleményt a függetlenség és pártatlanság követelményének megtartásával, segítse a tényállás megállapítását. Amellett, hogy a jogszabályi kereteket megadja ez a törvény és a jogállási kérdéseket is rendezi, emellett az új eljárási kódexek hatálybalépése is olyan új tereket nyit az igazságügyi szakértésben, amelyekkel mi is csak most ismerkedünk. Nagyon fontos tehát a párbeszéd a két terület közötti együttműködés. A mai nap egyrészt a tapasztalatok összegezése, másrészt az előttünk álló feladatok megvitatására alkalmas, különös tekintettel a környezetvédelem, természetvédelem és a vízügy területére koncentrálna.

Alapvető cél, hogy mind a büntető, mind a polgári, mind a közigazgatási eljárások legfontosabb kérdéseit megvitassuk és a közvetlen konzultáció révén keressük a válaszokat.

Ez a konferencia a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara kezdeményezése alapján a kamara és az Országos Bírósági Hivatal közös, már évek óta folyó közös munkának az eredménye és az együttműködésnek egy nagyon szép beteljesülése, a cél hogy az együttműködést tovább fejlesszük. Kívánom, hogy a konferencia mindnyájunk elvárásainak megfelelően és a személyes találkozással gazdagodjon.

Köszönöm szépen a figyelmet!

ORSZAGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Dr. Agárdi Tamás
a Magyar Igazságügyi
Szakértői Kamara elnöke

Dr. Agárdi Tamás MISZK elnök megnyitója

Tisztelt Főosztályvezető Asszony!
Tisztelt Elnökség!
Tisztelt Kollégák!

Azt gondolom, hogy nagy szakértői álom, hogy mi itt találkozhatunk, mivel jellemzően csupán a tárgyalóteremben végzett munka egyes szüneteiben tudunk egy-egy szót váltani és akkor derül ki, hogy

milyen sok kérdés van, amiről beszélnünk kellene. 2016. óta egy teljesen új törvény szabályozza az igazságügyi szakértők munkáját. A korábbi törvényben az szerepelt, hogy a szakértő segíti a bírót a szakmai kérdés eldöntésében. Felmerült a kérdés, hogy a szakértő segítségét hogyan lehet értelmezni egy olyan kérdésben, amelyhez különleges szakértelem szükséges, vagyis ki fogja eldönteni a kérdést. Azt, hogy a szakkérdést a szakértőnek kell eldönteni, az új törvényben már inkább helyre kerültek a dolgok, de ezzel együtt a szakértői felelősség is megnövekedett. A szakértői függetlenség az igazságszolgáltatás nagy értéke, azonban ez a függetlenség a szakmai keretek között értelmezendő. Az új törvény alapján megszűntek a területi kamarák, ezáltal koncentrálni lehetett a szellemi és egyéb kapacitásokat. Ennek a pozitív eredménye már látszik. Teljesen egyértelmű, talán még nem mondtuk ki, de ki kell mondani, ha nincs ez az új törvény, akkor a kamara már nem tudna megfelelni azoknak a követelményeknek, amelyeket az azóta is megszületett jogszabályok előírnak. Az új törvény megalkotása során sok kétség és feszültség volt a szakértők körében, sok kritikát kaptak a szakértők és kapott a kamarai működés is.

Van tehát most egy új jogszabályi környezet, van két éves tapasztalat, visszanezve egyértelmű, hogy erre a váltásra, erre a reformra szükség volt. Az, hogy az új jogszabályi környezet milyen módon ad segítséget, ez már egy másik kérdés. Felmerült a törvény hatáselemzésének indoklottsága, bízunk abban, hogy az országgyűlési képviselői választásokat követően ez a kérdést előkerül, megvizsgálhatjuk, melyek azok a pontok, ahol a módosításokat javasolunk.

Ma a szakértők jelentős része megszállott, ezért nevezem így, mert ha reálisan nézem a piaci és az egyéb tudományos területek feltételrendszerét, akkor az egyéni igazságügyi szakértők versenyhátrányban vannak, ezért jelentős részük elvándorolhatnak. Az egykori ötezres szakértői létszámból most mintegy 3500 szakértő szerepel a nyilvántartásban, a hadra fogható szakértők száma még ennél is jóval alacsonyabb. Az a szakértő, aki vállalta a listás megmérettetést, nagyon sok kötelezettséget is vállalt. Ma a szakértőnek oly sok kötelezettsége van, hogy ha egyedül végzi a munkáját, akkor az ennek való maradéktalan megfelelés gyakorlatilag lehetetlen, különösen azok számára, akiknek évi egy-két kirendelése van. A szakértői névjegyzékből a mintegy ötszáz elérhetetlen szakértő is jelzi ezt a problémát, ami szükségszerűen további létszámcsökkenéshez vezethet. Ahhoz tehát, hogy valaki megfeleljen a kritériumoknak, professzionális, vagy fél-professzionális feltételekkel kell rendelkeznie. Talán nem járok messze a valóságtól, amikor az igazságügyi szakértői társadalom egy sajátos rendszerváltozáson megy keresztül.

Jómagam is nagyon erősen küzdök azért, hogy a szakértői testület fiatalodjon, de azonnal hozzáteszem azt is, hogy azok a kollégák, akik az elmúlt időszakban megbízható, stabil partnerei voltak a bírának, azok továbbra is maradjanak közöttünk. Ugyanakkor nem vitatható és ezt a szakértőjelöltekkel történő beszélgetések is megerősítik, hogy elsősorban az intézeti szakértőknél tapasztalható egyfajta professzionális felkészültség.

Zárásképpen azt szeretném kiemelni, ami Főosztályvezető Asszony megnyitójában is szerepelt. Amennyiben ez a konferencia erősíti a szakértők és a bírák közötti bizalmat, akkor már jó érzéssel távozhatunk. Ezzel a jó érzéssel kívánok a mai napra sikeres munkát, jó egészséget!

Köszönöm szépen a figyelmet.

ORSZAGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Dr. Krecsik Eldoróda
a Kúria bírójája

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Az igazságügyi szakértő szerepe a
büntető eljárásokban

Előadó:
Dr. Krecsik Eldoróda
a Kúria bírójája

Az előadó prezentációjának diái a következő
oldalakon láthatók.
Az előadás teljes szövege videofelvételről a
konferencia DVD lemezén látható és hallható.

A bizonyítás tárgya

163. §(1) A bizonyítás azokra a tényekre terjed ki, amelyek a büntető és a büntetőeljárás jogszabályok alkalmazásában jelentősek. A bizonyítás a büntetőeljárás járulékos kérdéseinek elbírálásában jelentős tényekre is kiterjedhet.

(2) A büntetőeljárásban a bíróság, az ügyészség és a nyomozó hatóság a döntését valósághű tényállásra alapozza.

(3) A bíróság az ítélkezés során a tényállást a vád keretein belül tisztázza.

A szakértő alkalmazása

188. §(1) Ha a bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, szakértőt kell alkalmazni.

(2) A büntetőeljárásban szakvéleményt az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerinti szakértő vagy eseti szakértő (a továbbiakban együtt: szakértő) adhat.

(3) Jogszabály meghatározhatja azokat a szakkérdéseket, amelyekben meghatározott szakértő jogosult véleményt adni.

"A különleges szakértelem az esetek többségében nem magas szintű tudományos szintű ismereteket jelent, hanem csak az átlagos hétköznapi tudástól, a jogi szakismeretektől eltérő szaktudást."

[Király Tibor]

Az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény

Lényeges változás a szakértő személyére tehető indítvány, valamint a magánszakértői vélemény létjogosultságának deklarálása az új Be.-ben.

190. §(1) A terhelt és a védő szakértő kirendelését indítványozhatja, az indítványban megjelölheti a szakértő személyét. Az indítványról a bíróság, az ügyészség, illetve a nyomozó hatóság határoz.

(2) A terhelt és a védő szakértőnek magánszakértői vélemény elkészítésére adhat megbízást, ha

a) a bíróság, az ügyészség vagy a nyomozó hatóság a szakértő kirendelésére vonatkozó indítványukat elutasította, vagy

b) az ügyészség vagy a nyomozó hatóság nem az indítványukban megjelölt szakértő kirendeléséről határozott.

Magánszakértői vélemény igénybevételének három korlátja van:

- ha a korábbi szakvéleményt a vádlott-védő által megnevezett szakértő készítette
- ugyanarra a kérdésre a vádlott és a védő csak egyszer tehet indítványt (tehát külön-külön nem nyílik meg ez a lehetőség számukra)
- ha a szakértőt nem az ügyészség vagy a nyomozó hatóság, hanem a bíróság rendelte ki.

A szakértő alkalmazása

188. §(1) Ha a bizonyítandó tény megállapításához vagy megítéléséhez különleges szakértelem szükséges, szakértőt kell alkalmazni.

(2) A büntetőeljárásban szakvéleményt az igazságügyi szakértőkről szóló törvény szerinti szakértő vagy eseti szakértő (a továbbiakban együtt: szakértő) adhat.

(3) Jogszabály meghatározhatja azokat a szakkérdéseket, amelyekben meghatározott szakértő jogosult véleményt adni.

A második világháborút követően megindult gazdasági fejlődés vetette fel a modern környezetvédelem igényét. A légszűr, a víz, a hulladék, a föld és az emberi környezet védelme büntetőjogi

A 2012. évi C. törvény (Btk.) XXII. Fejezete tartalmazza azokat a bűncselekményeket, amelyeket az irányelv értelmében feltétlenül bűncselekménnyé kell minősíteni szándékos vagy súlyosan gondatlan elkövetési magatartásuk miatt.

Európai Parlament és Tanács 2008. évi november 19-i 2008/9/EK Irányelve

Környezetkárosítás [Btk. 241.§]

Természetkárosítás [Btk. 242.§-243.§]

Állatkínzás [Btk. 244.§]

Orvvadászat [Btk. 245.§]

Orvhalászat [Btk. 246.§]

Tiltott állatvadász szervezése [Btk. 247.§]

A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése [Btk. 248.§]

Ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés [Btk. 249.§]

Radioaktív anyaggal visszaélés [Btk. 250.§]

Körműzetkárosítás [Btk. 241.§]

- elkövetési tárgy: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint ezek összetevői. A törvényi tényállás szerint a szennyezés a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint ezek összetevői jogszabályban, vagy hatósági határozatban megállapított kibocsátási határértékeket meghaladó terhelése.

- keretdizpozíció

[a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. (Ktv.)]

BH 2013.37.; BH2009.5.; BH2009.481.; BH1984.5.

Természetkárosítás [Btk. 242.§-243.§]

- a két önálló törvényi szakaszban szabályozott bűncselekmény elkövetési tárgya két csoportba osztható.

a) a fokozottan védett élő szervezet egyede

[13/2001.(V.9.) KÖM rendelet 1.,2. illetve 9. számú melléklet]

[Európai Közösségek Tanácsának 1996. december 9-én meghozott 338/97/EK rendelet A), B) melléklet]

Természetkárosítás [Btk. 242.§-243.§]

- mindkét tényállás keretdizpozíció

[a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. tv.]

[az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. tv.]

[az erdőről, az erdő védelméről és az erdőgazdálkodásról szóló 2009. évi XXXVII. tv.]

[a vad védelméről és a vadgazdálkodásról szóló 1996. évi LV. tv.]

[a veszélyeztetett vadon élő állat és növényfajok nemzetközi kereskedelméről szóló 2003. évi XXXII. tv., illetve a 292/2008.(XII.10.) Korm. rendelet]

EBD2017.8.8.; BH2007.36.; BH2001.512.; BH1984.305.

Állatkínzás [Btk. 244.§]

- elkövetési tárgy a gerinces állat.

- nem keretdizpozíció, bár a törvényi tényállás háttérjogszabálya az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény (Ávtv.)

- az elkövetési magatartásnak alkalmasnak kell lennie arra, hogy maradandó egészségkárosodást okozzon.

EBD 2015.8.11.; EBD2017.8.8.

Körműzetkárosítás [Btk. 241.§]

- elkövetési tárgy: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint ezek összetevői. A törvényi tényállás szerint a szennyezés a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint ezek összetevői jogszabályban, vagy hatósági határozatban megállapított kibocsátási határértékeket meghaladó terhelése.

- keretdizpozíció

[a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. tv. (Ktv.)]

BH 2013.37.; BH2009.5.; BH2009.481.; BH1984.5.

Orvadászat [Btk. 245.§]

- a bűncselekmény elkövetési tárgya a vad, ami a vadon élő állatfajok közül a vadászható állatfajokat jelöli. Nem tekinthető vadnak a természetes élő környezetben vadon élő, nem vadászható állatfaj, valamint az állatkertben bekerített helyen tartott vad.

- védett jogi tárgy a természet védelme, a vadállomány ésszerű hasznosításához fűződő társadalmi érdek.

- keretdizpozíció:

[a vad védelméről, a vadgazdálkodásról, valamint a vadászatról szóló 1996. évi LV. törvény (Vtv.)]

Orvhalászat [Btk. 246.§]

- a bűncselekmény elkövetési tárgya a hal.

- nem keretdizpozíció, a tényállás háttérjogszabálya a halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2015. évi CII. törvény (Htv.)

- védett jogi tárgy a természet védelme.

- bűncselekmény:

a) a halászhatóval vagy más halászati eszközzel történő halfogásra irányuló tevékenység, ha az jogosulatlanul történik;

b) vagy a háttérjogszabályban meghatározott tiltott eszközzel, tiltott módon vagy kémlelettel területen történő halfogásra irányuló tevékenység végzése.

- a törvényi tényállás a horgászatot az orvhalászat köréből kiveszi.

Tiltott állatviadal szervezése [Btk. 247.§]

- a bűncselekmény elkövetési tárgya olyan gerinces állat, amely a fejlettség legmagasabb fokán lévő, belső szilárdítóvázu állat.

- védett jogi tárgy az állatok védelméhez, kíméletéhez fűződő társadalmi érdek.

- bűncselekmény: az állatviadal tartása Az Ávtv. 7.§(1) bekezdése értelmében tilos az állat fizikai, pszichikai állapotának olyan megterhelése, küzdelemre készítése egy másik állattal vagy emberrel, amely sérülést, vagy halált okozhat.

A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése [Btk. 248.§]

- a bűncselekmény elkövetési tárgya a hulladék, míg a minősített eset elkövetési tárgya veszélyes hulladék.
- a bűncselekmény védett jogi tárgya az egészséges emberi és természeti környezet fenntartásához, a környezetre veszélyes hulladékokkal kapcsolatos előírások megtartásához fűződő társadalmi érdek.

A hulladékgazdálkodás rendjének megsértése [Btk. 248.§]

- keretdizpozíció:
 - [a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. tv. (Hgt.)]
 - [a hulladékgazdálkodási tevékenységek nyilvántartásba vételéről, valamint hatósági engedélyezéséről szóló 439/2012. (XII.29.) Korm. rendelet]
- alapeset elkövetési tárgya a hulladék; minősített eset elkövetési tárgya a veszélyes hulladék (Hgt. definiálja).

EBH2015.B.1./A hulladék fogalmába a szennyvíz nem tartozik bele, ekként a hulladékgazdálkodás rendje megsértése büntetnének elkövetési tárgya nem lehet.

BH2013.56.,BH2001.264.

Ózonréteget lebontó anyaggal visszaélés [Btk. 249.§]

- védett jogi tárgya a környezet, az ózonréteg, az emberi egészség védelméhez fűződő társadalmi érdek.
- elkövetési tárgya az ózonréteget lebontó anyagok (ODS) – ezeket az anyagokat az 1005/2009/EK rendelet 3. cikkének 5-9. pontja tartalmazza.
- a bűncselekmény elkövetési magatartásait a 2008/99/EK irányelv 3. cikk l) pontja rögzíti. Eszerint bűncselekmény: az ózonkárosító anyagok gyártása, behozatala, kivitele, forgalomba hozatala, vagy felhasználása.

Radioaktív anyaggal visszaélés [Btk. 250.§]

- védett jogi tárgya az emberi egészségre, illetve a környezetre veszélyes anyagok káros hatásával szembeni védekezéshez fűződő társadalmi érdek.
- nem keretdizpozíció, a tényállás háttérjogszabálya az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény.
- a bűncselekmény elkövetési tárgya az emberi életre, egészségre, illetve az élő és élettelen környezetre veszélyes radioaktív anyag.

Nukleáris létesítmény üzemeltetésével visszaélés [Btk. 251.§]

- védett jogi tárgya a nukleáris létesítmények biztonságos üzemeltetéséhez fűződő társadalmi érdek.
- a nukleáris létesítmény fogalmát, illetve üzemeltetésére vonatkozó részletes szabályokat az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény határozza meg.
- a bűncselekmény elkövetési magatartása a nukleáris létesítmény engedély nélküli vagy attól eltérő üzemeltetése.

Atomenergia alkalmazásával visszaélés [Btk. 252.§]

- védett jogi tárgya az atomenergia biztonságos felhasználásához fűződő társadalmi érdek.
- e bűncselekménynél is meghatározó jelentőségűek az atomenergiáról szóló 1996. évi CXVI. törvény rendelkezései.
- a bűncselekmény elkövetési magatartása az atomenergia alkalmazásához szükséges engedély megszerzése érdekében a döntésre jogosult megfélemlítése, és
- a bejelentési kötelezettség elmulasztása.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Budapest, 2018. május 17.

DR.KRECSIK ELDORÓDA
bíró
/Kúria/

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Az igazságügyi szakértő szerepe a polgári peres eljárásokban

**Előadó:
dr. Virág Csaba
az Országos Bírósági Hivatalba
beosztott bíró**

**Az előadó nem alkalmazott prezentációt.
Az előadás teljes szövege videofelvételről a konferencia DVD lemezén látható és hallható.**

Bögös Fruzsina
Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság bírójának

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Az igazságügyi szakértő szerepe a közigazgatási peres eljárásokban

**Előadó:
dr. Bögös Fruzsina
a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi
Bíróság bírójának**

**Az előadó nem alkalmazott prezentációt.
Az előadás teljes szövege videofelvételről a konferencia DVD lemezén látható és hallható.**

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

**A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara
Környezetvédelmi Természetvédelmi és
Vízügyi Szakmai Tagozat bemutatása,
tevékenysége, a szakterület sajátosságai**

**Előadó:
Pataki Károly
igazságügyi szakértő
a szakmai tagozat elnöke**

Az előadó prezentációjának diái a következő
oldalakon láthatók.

Az előadás teljes szövege videofelvételről a
konferencia DVD lemezén látható és hallható.

(vázlat)

- i. Szakmai tagozat
- ii. Szakterületi felügyelet
- iii. Környezeti minőség
- iv. Környezeti érdeksérelem
- v. Környezeti érdekérvényesítés
- vi. Hogyan tovább?

Szakmai tagozat

Néhány adat

- Megalakulásának időpontja: 2017. február 18. (az előd esetében: 1999)
- Jelenleg nyilvántartott létszáma: 145 fő (az átfedések miatt ennél jóval több, a kompetenciarendelet módosítása ezt is érinti)
- Az igazságügyi szakértői tevékenységet végzők kora: jellemzően 60 évet felelti, de egyre több fiatal jelentkezik
- A képzettség jellege: műszaki, természettudományi, jogi felsőfokú végzettség (a szakterület ennél jóval szélesebbkörű)
- A tagozat ügyrendje a MISZK honlapján megtalálható

Jogszabályok I.

Az igazságügyi szakértők tevékenységét meghatározó főbb jogszabályok:

- 2016. évi XXIX. Törvény az igazságügyi szakértőkről
- 31/2008. (XII. 31.) IRM rendelet az igazságügyi szakértői működésről
- 9/2006. (II. 27.) IM rendelet az igazságügyi szakértői szakterületekről, valamint az azokhoz kapcsolódó képesítési és egyéb szakmai feltételekről
- A Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara Alapszabálya

Jogszabályok II.

Törvények, amelyeket egy, a tagozathoz tartozó igazságügyi szakértőnek a szakmai jogszabályokon túl jól kell ismernie

- MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYE
- 2013. ÉVI V. TÖRVÉNY A POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVRŐL
- 2012. ÉVI C. TÖRVÉNY A BÜNTETŐ TÖRVÉNYKÖNYVRŐL
- 2016. ÉVI CL. TÖRVÉNY AZ ÁLTALÁNOS KÖZIGAZGATÁSI RENDTARTÁSRÓL

www.miszk.hu

És, amit hajlamosak vagyunk figyelmen kívül hagyni:

- **AZ EU 2020- IG SZÓLÓ HETEDIK KÖRNYEZETVÉDELMI CSELEKVÉSI PROGRAMJA**
- **AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 2014/52/EU IRÁNYELVE** az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelv módosításáról

HETEDIK CSELEKVÉSI PROGRAM

Jólét bolygónk felélése nélkül

Általános igazságügyi szakértői tapasztalatok – Budapest, 2018
Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium

Kilenc kiemelt célkitűzés:

1. Biodiverzitás, vízkészlet
2. Szén-dioxid kibocsátás
3. **Emberi egészség, jólét**
4. **Jogszerűség, végrehajtás**
5. Tudásbázis, tudományos kutatás
6. Beruházások, innováció
7. Környezeti célok integrálása
8. A városok fenntarthatósága
9. Nemzetközi együttműködés

3. Emberi egészség, jólét

Az Egészségügyi Világszervezet szerint Európában az összes haláleset akár 20 %-a a környezeti stresszforrásoknak tudható be

4. Jogszabályok végrehajtása

Szükség van egy továbbfejlesztett vizsgálati és felügyeleti rendszerre, valamint a környezetvédelmi ügyekkel kapcsolatos igazságszolgáltatás jobb elérhetőségére

Szakterület felügyelete

1990, 1994:	Minisztérium (Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium, Közlekedési Hírközlési és Minisztérium)
1998:	Minisztérium (Környezetvédelmi Minisztérium, Közlekedési Hírközlési és Vízügyi Min.)
2002, 2006:	Minisztérium (Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium)
2010:	Államtitkárság, Államtitkárság (Videkfejlesztési Minisztérium)
2014:	Nemzeti Államtitkárság (Földművelésügyi Minisztérium) Országos Közbiztonsági Felügyelet (Belügyminisztérium)
2018:

HETEDIK CSELEKVÉSI PROGRAM

Jólét bolygónk felélése nélkül

Általános igazságügyi szakértői tapasztalatok – Budapest, 2018
Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium

Kilenc kiemelt célkitűzés:

1. Biodiverzitás, vízkészlet
2. Szén-dioxid kibocsátás
3. **Emberi egészség, jólét**
4. **Jogszerűség, végrehajtás**
5. Tudásbázis, tudományos kutatás
6. Beruházások, innováció
7. Környezeti célok integrálása
8. A városok fenntarthatósága
9. Nemzetközi együttműködés

Környezeti minőség

Általános igazságügyi szakértői tapasztalatok

- A környezeti minőség az életminőség meghatározó összetevője
- A környezeti minőséget objektív és szubjektív tényezők együttese határozza meg
- A környezetvédelem nem csupán műszaki, természettudományi kérdés
- Az egyes jogterületek nem kellően összehangoltak
- A hatályos jogszabályok jelentős része elmarad a tudomány legújabb eredményeitől
- Az értékelési szempontok elavultak, nem teljes körűek

A környezeti minőség objektív jellege

- Mértékegységgel jellemezhető
- A jellemző egységes mérési módszerekkel mérhető
- Reprodukálható
- Közvetlenül összehasonlítható
- Határértékek alapján minősíthető

A környezeti minőség szubjektív jellege

A környezetvédelem legfontosabb feladata az emberi egészség védelme, továbbélési feltételeinek javítása (EU HETEDIK CSELEKVÉSI PROGRAM)

- Teljes körűen értelmezett emberi egészség
- Környezetpszichológia, ambiens stresszfaktor
- Szubjektív környezetterhelés

Teljes körben értelmezett emberi egészség

- biológiai (az emberi szervezet megfelelő működése)
 - lelki (a tudat nyugalma és önmagunkkal szembeni béke)
 - mentális (a logikus gondolkodás képessége)
 - érzelmi (az érzések felismerése és megfelelő kifejezése)
 - szociális (a kapcsolatok kialakításának képessége)
- egyes tanulmányok szerint az emberi egészség összetevői közé tartozik még:
- morális (az emberi kapcsolatok módja)
 - értékes (az emberek önmagához, más egyénekhez, saját és mások közösségeihez való viszonya)

Komplex (objektív, szubjektív) értékelés

- A tudomány új eredményeinek beépítése a jogalkotási folyamatba
- A polgári és közigazgatási jogterületek harmonizálása
- Teljes körű környezeti állapotértékelés és hatásvizsgálat
- A környezettudomány **intézkedési** jellegének figyelembe vétele
- Minden környezeti ügy **egysíri értékelés** igényel
- Nem mellőzhető a **szakértői mérlegelés**

Környezeti érdeksérelem

- A teljes értelemben vett **egészség veszélyeztetés, károsítása**
- A környezeti minőség romlása miatti **életvesztés, életveszély**
- A környezeti minőség romlása miatti **életvesztés** a rendeltetészerű használatban

Környezeti érdekérvényesítés

(markáns pillanatfelvétel)

- A jogalkotásban **jobb értéket** érvényesülnek
- Az értéket felseréli az **ideák**
- A megelőzést célzó korábbi jogszabályok **hiányosságok, rossz helyzetek** **szennyezések**
- A szakmai szempontok **hiányos szerepe**, az igazságügyi szakértő befolyása, szerepe csökken, kiszolgáltatottsága nő
- Csökken az esélyegyenlőség, növekszik a tehetetlenség, gyakorlatilag megszűnt a **minimális szintre** elérhető, megfizethető jogorvoslat
- ...

Ami kimaradt, pedig fontos

- Jogkérdés, szakkérdés
- A környezeti hatás indokolt, indokolatlan
- szakértői mérlegelés lehetősége
- Közérthetőség, szakszerűség
- szakértői kompetencia, társszakértő(k)
- Nemzetgazdaság teherbíróképessége
- Közérdek, jogos magánérdek

Hogyan tovább?

A NISZK és a tagozati feladatai

- határozatlan ideig** fel az igazságügyi szakértő kiszolgáltatottságát, szakmai függetlenségét veszélyeztető jogszabályok ellen
- az igazságügyi szakértő legyen az igazságszolgáltatás elismert szereplője, a **független bíróság szakmailag független segítőt, partnere**
- az igazságügyi szakértő **kapjon teljes mértékben a szakértői függetlenségét veszélyeztető támadások, hatások kivédésében**
- a bíróságokkal, szakmai szervezetekkel és tudományos testületekkel **alkotson ki hatékony munkahelyi bizottságokat és bizottsági fórumokat**
- az igazságügyi szakértővé válás folyamatában, a szakértői munka értékelésében az elvégzett munkáival, szakmai módszertani levelék kidolgozásával bizonyítsa, hogy **ő az legjobban megfizethető csapat**
- szabaduljunk meg** a szakmailag, emberileg alkalmatlan, magukat igazságügyi szakértőnek nevező fogjainktól!

**EGYÜTT,
EGYMÁST SEGÍTVE!**

Köszönöm a figyelmet!

BÍRÓSÁGI HIVATAL

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Az új eljárási szabályok hatása az igazságügyi szakértői tevékenységre

Előadó:

dr. Hajdú Mihály
igazságügyi szakértő
a szakmai tagozat elnökhelyettese

**Az előadó nem alkalmazott prezentációt.
Az előadás teljes szövege videofelvételről a konferencia DVD lemezén látható és hallható.
Az alábbiakban az előadás rövidített szerkesztett szövege olvasható**

1.) Az igazságügyi szakértő kiválasztásának, kirendelésének problémakörei.

Kirendelési szempontok, díjajánlat kérésének problémakörei a rendőrhatalósági eljárásban, ill. a közjegyzői közreműködés körében.

A kirendelés „elmaradása” körébeni visszajelzések elmaradásának egyes kérdéskörei.

Mint ismert, az egyes szakterületeken, szakértői működési körben, a legtöbb kirendelést a különböző nyomozóhatóságok, rendőrhatalóságok foganatosítják. Az is közismert, hogy 9-10 éve nem változott a 3/1986. (II. 21.) IM. díjrendelet szerinti 4.000,-Ft/szakértői óra munkadíja (ennek összes következményével együtt), de a kirendelő rendőrhatalóságok

(nyomozó hatóságok) még ezen „értékcsökkenet” díj tekintetében is minimalizálni törekcszenek a kifizetéseiket, melyek alapvető szakértői érdeksérelmet is okozhatnak. Egyrészt a belügyminiszter felügyelete alá tartozó Szakértői Intézetek felé terelik az egyes szakkérdésekben történő szakértői vélemények kérdését, ami a függő jogviszonyra tekintettel a pártatlanság kérdéskörében is gondolatok felvetődések idézhetik elő az eljárásban résztvevők tekintetében, más részt az „érintett” egyéni igazságügyi szakértők munka lehetőségeit, s így a megbízási lehetőségeiket egyes szakmai területeken jelentősen visszaszorította az új gyakorlat.

(Erre is figyelemmel, a vádlottak védelmét ellátó jogi képviselők, ügyvédek, felkészültségén, érverési képességén is múlhat sok esetben a vádemelést megelőzően az ilyen szakmühelyekben, munkaviszony alapján készült igazságügyi szakértői vélemények megingatása, ennek minden következményével együtt.)

Releváns, új ténykörülmeny az is, hogy még az egyszerűbb megítélésű, kisebb terjedelmű, tehát eleve alacsonyabb összegkörű szakértői ügyek tekintetében is – az elmúlt 1-2 évi időszakban – kötelezően, minimum 3 db. árajánlatot kérnek be az eljáró nyomozó tisztek.

- Azaz a lehetséges szakértői produktum figyelmen kívül hagyásával, a legalacsonyabb ajánlatot tevő szakértő számíthat a kirendelésére, s ez által a szakmai szempontok, a minőségi szakértői tevékenység biztosításának kérdésköre is sérülhet.

- Általánosságban elmondható, nincs két egyforma színvonalú, szerkezetű szakértői vélemény, minden szakértői vélemény hűen tükrözik a szakértő munka egyéni „újlényomatát”, így azok, csak hasonlóak, úgy a tartalmi, mint szakmai színvonaluk tekintetében.

Azaz, a valóban színvonalas, magas szakmai szintű, kellő mélységben kidolgozott szakértői vélemények tartalmi érdekei sérülhetnek, ha ez a kirendelői „kiválasztási” rendszer érdemben nem változik meg.

Mind ezeken túl, a kirendelés megvalósulása nélküli „árajánlat készítés” is érdemi szakértői munka, amely megtérítetlen marad. Be kellene vezetni erre a min. 1 órás díjjogosultságot.

Bizonyos megoldást jelenthetne, ha a mérnökkamarákhoz hasonlóan, a Magyar Igazságügyi Kamara is kidolgozna egy alap szakértői díjjegyzéki összeállítást, amely alá, egyetlen szakértő sem tehetne árajánlatot.

- Nem hagyható e körben figyelmen kívül az a körülmény sem, hogy bár, cca. 3 éve, megyei főkapitányi rendelkezés született a körben, hogy 500.000,-Ft alatti szakértői díjak tekintetében nem kötelező a három szakértői díjajánlat bekérése, de ezt nem „működtetik” a gyakorlatban.

- A megyei RFK-ok Gazdasági Igazgatóságai 1-2 éve, az egyéni igazságügyi szakértőket a vállalkozási formába történő tevékenység gyakorlásra igyekeznek - kellő jogalap nélkül - rászorítani (írásban megfenyegetve őket, hogy ennek elmaradása esetén nem kaphatnak kirendeléseket), aminek következményeként a szakértői díjat terhelő 27 %-os egészségügyi hozzájárulást is a régi, 4.000,-Ft-os óradíjból a szakértőnek kellene viselnie. E körben is jogalkotási lépésre lenne szükség, azaz az egyéni szakértői eljárási jogosultság megerősítése körében.

2.) Kirendelői kérdések a kirendelt szakértő felé a szakvélemény tükrében.

A fel nem tett, a nem kellően egyértelmű kirendelői kérdések problémakörei a büntetőeljárásokban, valamint a polgári jogi és a közigazgatási jogi eljárásokban a „szakértő egyéb észrevételei” megtételének tükrében.

Időnként tapasztalhatjuk, hogy a kirendelői kérdések nem egyértelműek, avagy a feltett kérdésekre történő „szorosan” kapcsolódó szakértői véleményadás a jogkérdésben való megalapozott döntést nehezen tudja elősegíteni, s itt merülhet fel annak kérdése, hogy a szakértő meddig mehet el, hogy ne lépje túl a megjelölt kirendelési kérdésekhez kötöttség maradéktalansági követelményét.

A büntető eljárásokban, a nyomozati szakban történő kirendelés során általában még ismeretlen „elkövető” tekintetében folyik az eljárás, s szabadabbak a szakértő lehetőségei is a „Szakértő egyéb észrevételei” kirendelői kérdés megválaszolása során, avagy a kirendelőtől szükség szerint további pontosítás, vagy további iratok kérésének szakkérdések kellő alaposágú megválaszolásához, ami viszont a szakértői eljárás elhúzódsát is okozhatja.

Így, több esetben életszerűtlen, tarthatatlan, a Be. (2017. évi XC. Törvény) 189. § (6) bekezdése szerinti, 60 +30 nap, azaz maximum 90 napos eljárási kötelezettség megtartása, pláne nem az, a Be. 200. § (1) bekezdés b) pontja szerinti retorzió változatlan formában történő jogalkotói fenntartása.

Nem ritka, amikor a kirendelő hatóság jóval a 90 napos végső eljárási határidő után ad át releváns-, esetleg újonnan keletkezett nyomozati iratokat, melyeket a szakértőnek figyelembe kell vennie a szakvéleménye kialakításához.

Polgári jogi ügyekben azonban lényegesen nehezebben tud eljárni a szakértő a felek egyenjogúságára tekintettel. Itt fokozottan érvényesül pld. a BH1987.411 iránymutatása, azaz hogy a bíróság és a bizonyítási kényszer alatt lévő fél sem háríthatja át a szakértőre a per eldöntéséhez szükséges **tények és körülmények felderítésének feladatát**.

A felek, jogi képviselőik viszont ezt várnák el sok esetben az igazságügyi szakértőtől, azért kezdeményezik a szakértői bizonyítást, hogy azt találjon nyomós szakmai indokot a kereseti kérelmük megítéléséhez.

3.) A szakértői vélemények értékelési problémaköre a kirendelők részéről történő visszajelzések elmaradása, a jogerős ítéletek megküldésének hiánya.

A szakértői díjjegyzék tekintetében kialakult „véleményeltérések” eljárási kérdései.

A szakértő írásbeli kérése, és jogszabályi, - régi Be. 108 § (6) bek. rendelkezése ellenére (az új Be. vonatkozó, hasonló rendelkezési ellenére) sem kap visszajelzést a szakértő, szakvéleménye felhasználásáról a kirendelő nyomozóhatóságoktól.

- Bár a szakértői törvény 56 § (1) bekezdése is egyértelműen rögzíti a jogalkotói szándékot a körben, hogy a szakértői vélemény felhasználása körében született jogerős határozatot – hivatalból - meg kell küldeni az eljárási szakértőnek. Ez ritka kivételtől eltérően, nem történik meg az eljárási bíróságok részéről.

- Külön írásbeli szakértői kérésnek e körben történő előterjesztése esetén, olyan válaszok kerülnek megküldésre, hogy ez a megküldési kötelezettség csak a hatóságokra vonatkozik, de a bíróság (álláspontjuk szerint) nem hatóság?!

- Ezzel szemben viszont ténykörülmeny a szakértői törvény V. fejezet 26. pontja szövegezése alapján, hogy az, nem tesz különbséget a bíróságok külön megjelölése körében, azaz egységesen „hatóságként” rendelkezik a különböző szakterületű bíróságok, nyomozóhatóságok, közigazgatási hatóságok tekintetében.

A szakértő munkájának a Kamara általi értékelése [2016. évi XXIX. tv. (Kamarai törvény) 17. § szerinti], de a szakértő önértékelése szempontjából is, elengedhetetlen lenne ezeknek a visszajelzéseknek a tényleges megvalósulása, érvényesülése.

Talán jogalkotói rendeletekalkotásra, pontosításra is szükség lehetne ennek biztosítására is?!

A szakértő által benyújtott díjjegyzéke tekintetébeni bírósági eljárásban felmerülő jogorvoslati lehetőségek a szakértő tekintetében igen korlátozottak.

Amíg a 2017.12.31.-ig hatályos illetéktörvényi rendelkezések figyelembe vételével 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 38. § (1) bekezdése és a 46. § (3) bekezdése értelmében – a félnek nem minősülő - kirendelt szakértő jogorvoslati kérelme illeték mentes volt (bár ezt számtalan ügyben nem tartották be az eljáró bíróságok, és jogorvoslati illeték lerovására hívták fel a szakértőt), a 2018. január 01.-től érvényes Itv. Szabályozás 46. § (3) bekezdése értelmében már az egyéb „érdekeltnek” közé sorolta a kirendelése folytán eljárási igazságügyi szakértőt is, s így - megítélésem szerint, teljesen indokolatlanul - az illetékfizetési kötelezettség körébe vonta az eljárási szakértőt, amennyiben az megalapozatlannak vélte az eljárási bíróság díjmegállapító végzését.

A II. fokú díjmegállapító, tehát jogerős határozat tekintetében viszont a jogalkotó nem biztosította a kirendelt (de az Itv. által „érdekeltnek” minősített) igazságügyi szakértők részére a további jogorvoslat, azaz a rendkívüli jogorvoslat, a felülvizsgálati eljárás kezdeményezés lehetőségét még az esetlegesen, egyértelműen jogsértő eljárásban született II. fokú határozatok tekintetében sem.

Pld.: Nem került indoklásra a II. fokú döntés, vagy pld. úgy születik meg a II. fokú döntés a vádlotti, védői jogorvoslati indítványra, hogy a kirendelt szakértő részére ki sem küldték a díjmegállapító határozatot, s nem is értesült pld. a vádlottnak, védőjének, azaz kapcsolatos jogorvoslati kérelméről, annak tartalmáról, így arra reagálni sem tudott, de a törvényszéki II. fokú határozat viszont mindezek hiánya ellenére, meghozatalra került!

Ilyen ügyekben a kirendelt szakértőnek egyetlen, de nem szerencsés jogi lehetősége maradhat, keresetet kellene indítania a jogalkotásért felelős Igazságügyi minisztérium, a Kúria, az Ítéletábrák, vagy a Törvényszékek ellen?, az ítélezési körben okozott (szakértőt ért) kár megtérítése érdekében. [lásd (rég) Ptk. 349. § (3) bekezdését, illetve a BDT 2010.2192-t.]

Ennek minden lehetséges következményét a szakértő részéről felvállalva. Ami ugye, nem egy szerencsés megoldás lenne?!

Talán Kamarai kezdeményezésre lenne szükség a jogalkotó felé, ennek a kérdéskörnek az egyértelmű rendezése, azaz a szükséges jogi kodifikáció elvégzése érdekében is.

Köszönöm a megtisztelő figyelmüket!

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Szemléletváltás a bírák és az igazságügyi szakértők együttműködésében

Előadó:
Márta József
igazságügyi szakértő
a szakmai tagozat tagja

Az előadó prezentációjának diái a következő oldalakon láthatók.

Az előadás teljes szövege videofelvételről a konferencia DVD lemezén látható és hallható.

Tartalom

1. Megfelelő-e az igazságügyi szakértővé válás folyamata? Kiből lehet ma jó igazságügyi szakértő?
2. A szakértői függetlenség problémaköre, kockázatok.
3. A szakértői bizonyítás nem szokványos esetei. Mely szakvélemény(ek)re lehet alapozni egy ítéletet?
4. A szakértők minősítési rendszerének kockázati tényezői.
5. Létezik-e elfogadható igazságügyi szakértői jövőkép?

Megfelelő-e az igazságügyi szakértővé válás folyamata?

Kiből lehet ma jó igazságügyi szakértő?

Elvárt, előírt képességek:

- ✓ Szaképzettség, iskolai végzettség
- ✓ Szakmai tapasztalat
- ✓ Letöltött szakértői jelölti időszak
- ✓ Erkelési bizonyítvány
- ✓ Szakmai kamarai tagság(ok)

Elvárható, de csak részben rendelkezésre álló képességek:

- o Tudományos vagy felsőoktatási tapasztalat
- o K+F tapasztalat
- o Rértérmettség (alkati, pszichés)
- o Megfelelő kommunikációs képesség
- o Megfelelő anyagi háttér
- o Politikai elfogulatlanság
- o Egyéb elfogulatlanság

A SZAKÉRTŐI FÜGGETLENSÉG PROBLÉMAKÖRE, KOCKÁZATOK

1. **A gazdasági háttér kockázata:** tartósan alacsony szakértői óradíj → korrupció ösztönző hatás
2. **A politikai vagy egyéb elfogultság kockázata:** politikai és társadalmi megnyilvánulások egyéni értelmezése, elfogadás, elutasítás, semlegesség?
3. **A konfliktus helyzetek kezelésének kockázata:** szimpátia vagy ellenszenv, bátorság vagy félszesség, bevállalás vagy elkerülés?
4. **A Korm. befolyásolás kockázatának lehetősége:** 2021. évi XXIX. tv. az igazságügyi szakértőkről 38.§(2) Az igazságügyi szakértői listáról szövege és fogalma a szakértő – a szakértővel felügyelő miniszter egyetértésével – öt évre meteszi ki...

A GAZDASÁGI HÁTTÉR KOCKÁZATA (1)

Jellemző óradíjak (2018)

- o life coach 10-20 eFt
- o business coach 30-100 eFt
- o marketing tanácsadó 30 eFt
- o profi mémók szakértő 25-35 eFt
- o személyi edző 4-10 eFt
- o kerékpár szervíz 4-5 eFt
- o autó szervíz 7-15 eFt
- o szennyvíz szippantás 13-17 eFt (K)
- o átlagos magyar focista 30-60 eFt

(Bart, 2014: 106)

A GAZDASÁGI HÁTTÉR KOCKÁZATA (2)

Igazságügyi szakértői óradíj
2018-ban

nettó 4.000 Ft
(ÁFA: 1.080 Ft; br: 5.080 Ft)

Tartósan alacsony áron
dolgozunk 😊

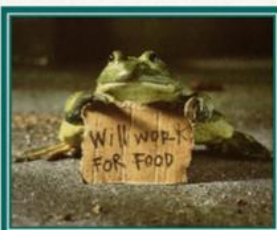

A GAZDASÁGI HÁTTÉR KOCKÁZATA (2)

Igazságügyi szakértői óradíj
2018-ban

nettó 4.000 Ft
(ÁFA: 1.080 Ft; br: 5.080 Ft)

Tartósan alacsony áron
dolgozunk 😊

A SZAKÉRTŐI BIZONYÍTÁS NORMÁL ESETEKBE (1)

Mely szakvélemény(ek)re lehet alapozni egy ítéletet?

Normál esetek:

- Eseti szakvélemény (nem szakmailag)
- Teljesítésbizonyítás Szakértő Szerv (MKIK)
- Magánszakvélemény
- Előzetes bizonyítás közigazgatási kirendelésre
- Előzetes bizonyítás hatósági kirendelésre
- Bizonyítás bírósági kirendelésre
- Igazságügyi Szakértői Testület (SME/SMGIE)

ALAPADATOK → VIZSGÁLATI MÓDSZER → ELEMZÉS, SZAKMANTÉNYMÉGÁLLAPÍTÁSOK → SZAKVÉLEMÉNY

A SZAKÉRTŐI BIZONYÍTÁS NEM SZOKVÁNYOS ESETEI (2)

Mely szakvélemény(ek)re lehet alapozni egy ítéletet?

Problémás esetek:

- Az alapadatok nem teljes körű feldolgozása, egyes adatok figyelmen kívül hagyása.
- Nem megfelelő vizsgálati módszer alkalmazása vagy nincs is alkalmazott vizsgálati módszer.
- Bizonyítékok figyelmen kívül hagyása vagy a meglévő bizonyítékok fel nem ismerése.
- Nem teljes körű elemzés vagy az elemzés teljes elmaradása, a logikus gondolkodás hiánya.
- Szakmai ténymegállapítások szakcserű, tudományosan bizonyított nélkül.
- Valószínűség meghatározása valószínűség-számítás, valószínűség-elvétel nélkül.
- Általános, valótlan kijelentések szakmai alátámasztás, bizonyítás nélkül.

SZAKMAILAG HIBÁS, HIÁNYOS, MEGALAPOZATLAN SZAKVÉLEMÉNYEK → KÁROZÓ!

A SZAKÉRTŐI BIZONYÍTÁS ELVÁRHATÓ MÓDJA (3)

Mely szakvélemény(ek)re lehet alapozni egy ítéletet?

- Legyen egyértelmű, világos, jól áttekinthető.
- Legyen szakmailag megalapozott:
 - nincsen lényeges dolgokra kiterjedő (+/- kirendelési kérés)
 - a tudomány állásának megfelelő
 - konkrét bizonyítékokra alapozott
 - helyesani szemlével kiegészítve
 - mérésekkel, számításokkal, elemzésekkel alátámasztott
 - a valós ok-okozati összefüggésekre rávilágító
 - a valószínűség megállapításban tudományosan megalapozott
 - megfelelő külső és belső hivatkozásokkal ellátott
- Legyen közérthető.
- Legyen minőségi kivitelű és könnyen kezelhető.

A SZAKÉRTŐK MINŐSÍTÉSI RENDSZERÉNEK KOCKÁZATI TÉNYEZŐI 2016. évi XXX. törvény az igazságügyi szakértőkről

17. § (2) Az ítéletadás célja az igazságügyi szakértői munkájának elfogadhatóságának megítélése, a bizonyítékokat befolyásoló ismeretek, tapasztalatok és személyiségtulajdonok felmérése, számai és szakmai felmérések az állományra.

17. § (4) Az igazságügyi szakértői munkájukra álló és azonosítható és azonosítható vizsgálni, hogy az állomány adott körében mennyire van feltételezhető a bíróság eljárásában...

19. § (1) Az ítéletadás megvalósítását vizsgálja a Kormány minőségirányítási rendszerre vonatkozó jogszabályok.

19. § (2) A minőségirányítási közzététel a vizsgálat felülvizsgálata érdekében szakmai értékelés elvégzésére irányul.

ISO 9001, ISO 14001.... ???

- Magas szakértői átlagéletkor (előregedés) (nem mérsékelt tevékenység, nincs megfelelő utánpótlás)
- A konfliktushelyzetek káros következményei (minden szakértőtől legalább 2 új elvétel)
- Korlátozott társadalmi mozgástér (minden életkorban szakértőkészlet kell utánpótlás)
- Nevetségesen alacsony szakértői óradíj („will work for food”, magas a munkajogi kockázat)
- A fokozott stressz miatt kialakuló betegségek

LETEZIK-E ELFOGADHATÓ IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI JÖVŐKÉP?

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Az igazságügyi szakértő szerepe a szakhatósági eljárások értékelésében, különös tekintettel a nyomrögzítési eljárások használhatóságára

Előadó:
dr. Raisz Iván
igazságügyi szakértő
a szakmai tagozat tagja

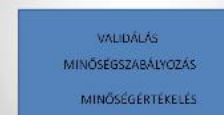
Az előadó prezentációjának diái a következő oldalakon láthatók.

Az előadás teljes szövege videofelvételről a konferencia DVD lemezén látható és hallható.

MINTAVÉTEL

A Környezetvédelmi és vegyipari igazságügyi gyakorlatban (és minden, ezt követő mérési folyamat kapcsán) kiemelt jelentősége van az adott folyamatot, helyzetet, anyagi minőséget helyesen reprezentáló mintavételnek.

A Leiszner László által 1991-ben közzét [analitikai mérési eredmények minőségbiztosítási rendszere](#):

CSAK MEGFELELŐ, AZ INFORMÁCIÓKAT NEM CSORBÍTÓ MINTAVÉTELLEL BIZTOSÍTHATÓ

A **KÖRNYEZETI MINTÁK** esetében általában környezet károsítás vizsgálata a cél, ezért az MSZ-21978/1 Veszélye hulladékok vizsgálat mintavétel előírásait célszerű betartani.

Mintavétel részfolyamatai:

- Helyszíni szemle
- Vizsgálati terv készítése
- Mintavételi terv készítése
 - Lényegi elem: pontminták helye, beleértve a mélységet is
- Minták vétele
- Minták csomagolása
- Mintavételi jegyzőkönyv felvétele
- Átlagminták képzése → Representatív minta

TALAJ ÉS EZZEL KAPCSOLATBAN FELSZÍN ALATTI VÍZ MINTAVÉTELE

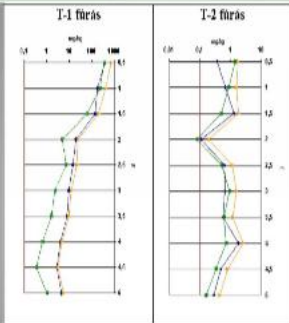
A SZENNYEZŐDÉS FELTÁRÁSÁNÁL VIZSGÁLANDÓ TÉNYEZŐK:

Szennyezőanyag kikerülése a környezetbe
Transzport folyamatok a szennyezett közegben
Szennyező anyag koncentrációja a környezeti elemekben

A földtani közeg szennyeződése általában a talaj mellett a felszín alatti vizek szennyezésével is jár, tehát [mindkét környezeti elem mintavétele és vizsgálata szükséges](#).

A MINTAVÉTELI HELYEK MEGHATÁROZÓ JELLEMZŐI:

Representatív minta
A mintavételi hely a szennyezés változását mutassa be
Optimális mintaszám (nem költségre)
A mintavétel határolja le a szennyezett területet
Az adatok alapján számolható legyen a szennyezés mértéke

Helyesen megválasztott mélységi mintavételi pontok a szennyezés mélységi terjedésének meghatározásához

Talajvíz előlekek
Talajvíz előlekek
Zemlék előlekek
Zemlék előlekek
Zemlék előlekek
Zemlék előlekek

Zöldi Irma, VIIUKI Nonprofit Kft.

EGY PÉLDA A FENTI SZAKMAI KÖVETELMÉNYEKNEK NEM MEGFELELŐ MINTAVÉTELEZÉSI ÉS KIÉRTÉKELÉSI ELJÁRÁSRÓL

A felügyelőség kezdeményezés miatt elindult rendőrségi eljárásban szerves és szervetlen toxikus komponensek határérték fölötti mért mennyisége a Szakértő és a Felügyelőség mérése szerint az alábbi volt:

Komponens	Szakértő mért adat felszín alatti vízben, µg/l	Felügyelőség mért adat talajban, mg/kg	(B) szenny. vízben µg/l	Határérték talajban mg/kg
Ólom	3600	1300	10	100
Cink	340	230	200	200
TPH	1100	13600	20	100
Benzol	Mint BTEX	1,08	1	0,2
Toluol	47,8	965	20	0,5
Etil-benzol	21600	147	20	0,5
Xilol	1350	829	20	0,5
Egyéb alkil benzol	9890	1750	20	0,5

MISK Konferencia Budapest, 2018.05.17. 6

FÚRÁSSZELVÉNY M=1:50

A rendőrség által kirendelt igazságügyi szakértő 7 fúrást mélyített ki, mindegyiket 3 m mélységig. Szakvéleményében mind a 7 esetben a talajvíz mélységét 2,4 m-ben határozta meg, a mintaként bemutatott fúrási adatlap szerint ott ez 1,7 m volt. A jegyzőkönyvek szerint a talajvíz 2,67 m és 1,7 m között változott, melyből a felszín alatti víz által történő transzportra is lehetett volna következtetni.

A MEGVETT MINTÁK VIZSGÁLATÁNAK MÓDJJA

A mintavételi jegyzőkönyvek szerint fúrásonként 7db. talajminta és 1 db. vízminta került megvételre, 2-2 példányban. A fúrási szelvényekből vételezhető, hogy ez a fúrás alján összegyűlt víz. Ezek után elgondolkodtató, hogyan jutott a szakértő arra a véleményre (legalább egy, a vélhető szennyező forrás közeléből vett minta sorozat esetében végzett vizsgálat nélkül), hogy elegendő az 1 m mélységből vett talajminták vizsgálata.

Ilyen módon a 49 vett talajminta közül szervetlen alkotókra csak 1 és az is csak egy elemre haladja meg az akkori C1 beavatkozási határértéket, míg vízminták esetében ez 2, a vett 8 mintából.

A szerves komponensek analízise esetén a 49 vett talajminta közül 3 haladja meg az akkori C1 beavatkozási határértéket, a 8 vízminta közül 7 haladja meg.

A kisebb analitikai költség nem indokolja a nyert eredmények ilyen mérvű eltávolítását a valóságtól.

A REPREZENTATÍV MINTÁK VÉTELÉHEZ SZÜKSÉGES MINTÁK SZÁMA

A szilárd vizsgálandó hulladék térfogata determinálja a pontminták és az átlagminták számát

A hulladék teljes mennyisége, m ³	Pontminták száma	Átlagminták száma
0,05<	0,1	3
0,1<	1	6
1<	100	9
100<	500	12
500<	1 000	15
1 000<	5 000	18
5 000<	10 000	24
10 000<	50 000	30
50 000 <	100 000	36
100 000<	500 000	45
500 000<	1 000 000	72
1 000 000<		90

MINTAVÉTELI SÍKOK MEGHATÁROZÁSA

Szilárd hulladék esetében

Mintavételi síkok vízszintesen nagy kiterjedésű terekre

40 cm rétegvastagságig	1 sík
70 cm rétegvastagságig	2 sík
100 cm rétegvastagságnál és fölülte	3 sík

Folyékony hulladék esetében

Mintavételi síkok álló henger alakú tartályoknál

Felső szint	felszín alatt 15 cm
Középső szint	felező sík
Alsó szint	alsó harmad felező síkja

Mintavétel fekvő hengeres tartályoknál a mintavételi pontok térfogatának hányada:

Felső szint	30%
Középső szint	40%
Alsó szint	30%

Vizsgáljuk meg 600 000 m³ hulladék esetén:

a veendő pontminták számát: 72,

a képzendő átlagminták számát: 18.

Lehet-e jogszerű 4 vett minta?

Mi is a vett minták analitikai eredménye?

Csak a négy minta átlag eredménye került megadásra az átlag számításba bevont 4 mérés eredményének szórásával. Az egyedi mérések megbízhatósága (**MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS**) csak azok mérési hibáinak ismeretében értékelhető, ez hiányzik. Érdekesek az eredmények

Komponens	mg/kg	%	Komponens	mg/kg	%
A	4347±782	18	H	0,48±0,27	56
B	3680±661	18	I	0,41±0,07	17
C	10941319	29	K	0,10±0,05	50
D	13,4±4,1	31	L	2,17±0,73	13
E	18,4±10,9	59	M	0,57±0,08	14
F	2,54±0,67	26	N	0,083±0,074	89
G	0,76±0,18	24	O	0,025±0,005	20

Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság

10.K. 27.813/2014/14 számú végzését 2015.06.05-én megkaptam. A végzésben megjelölt kérdések megválaszolásához az alábbi, jogszerűen az alperes birtokában levő alábbi információkat illetve iratokat kérem számomra megküldetni:

1. Vizsgálati Jegyzőkönyv a minta előkészítéstől az elemző műszer által kiadott elsődleges dokumentumon keresztül a felperes számára megküldött Vizsgálati Jegyzőkönyvben szereplő végeredmény kiszámítási protokolljával egyetemben, hitelesített másolat formájában.

2. Két mintavétel történt, a periratokban csak egy, a 2. számú mintára vonatkozó Vizsgálati Jegyzőkönyv szerepel. Kérem az 1. mintára vonatkozóan is a fenti iratokat.

3. A per iratokban két példányban is levő Vizsgálati Jegyzőkönyv megjegyzése szerint a vizsgálat nem akkreditált. A vizsgáló laboratórium NAT-1-1160/2011 számon akkreditált. Ebben a PAH meghatározáshoz „Forrásmunka nélkül kifejlesztett módszer” szolgált a vizsgálat alapjául. Kérem a módszer leírásának megküldését.

4. A jegyzőkönyvek között nem találtam mintavételi tervet. Ez az alperes akkreditált mintavételi csoportjában bevett eljárás? Ha nem, kérem az eredeti mintavételi tervet.

5. Az akkreditált mintavételi csoport azon tagja vehet csak mintát jogszerűen, aki erre a szükséges 3 hónapos betanításon részt vett, körmérésben bizonyította jártasságát és mindezekről hiteles dokumentumai vannak, melyek alapján dokumentumban rögzítik akkreditációs csoport tagja státuszát. Kérem fenti dokumentumok másolatainak megküldését.

6. A hatósági ellenőrzésről becsatolt 006415 számú Jegyzőkönyv Hatósági Ellenőrzésről nem tartalmazza az ellenőrzött egység részéről jelen volt személy beosztását. A jegyzőkönyv nem tartalmazza a pontminták számát, az átlagmintába bevont pontminták számát, nem rögzíti a mintamegosztást a végrehajtási, védekezési és döntési minták között. és abból az ellenőrzött nem rendelkezett a védekezési mintával. Az hogy a pontminták egyesítése és az átlagminták elosztása nem az ellenőrzött jelenlétében történt és csak 20 km autózás után, a mintavételi és tároló eszközökre vonatkozó összes írott és íratlan szabályt megszegve a mintákat PAH kibocsátású környezetben papír borítékban, jogilag hiteltelenné tette az egyébként nem olcsó analitikai eljárást. Kérem a laboratóriumi átlagminta képzés jegyzőkönyvének másolatát és annak dokumentálását, hogy az eljárás alá vont részére feljárnították az eljáráson való részvételt, valamint az ezt követő védekezési minta átadásáról és zárjegyről felvett jegyzőkönyv másolatát.

7. A Bizottság 333/2007/EK rendelete C.2.1. szakasza előírja, hogy a vett mintát teljes egészében fel kell használni a laboratóriumi minta előállításához. Mi lett a sorsa az 1. minta 10 kg kakaóporának, melyről a per iratai között elmarasztaló analitikai eredmény nem található?

Sajnos a szakmai körökben, beleértve egyes hatóságok munkatársait is, jelentős fogalomzavarokkal lehet találkozni.

Kiemelkedik ezek közül a talaj **szennyezettségének**, valamint a **szennyezés towaterjedés** mértékének meghatározása.

A talaj szennyezettségének meghatározására szervesetlen alkotóknál a királyvízes feltárással és azt követő analízissel szabvány szerint korrekt adatokhoz jutunk.

A talajban levő szennyeződésnek a csapadék és/vagy felszíni víz általi továbbítási képességének meghatározása már az „oldószer” milyenségét is definiálja, 1:10 arányú desztillált vizes kivonat alapján lehet/kell meghatározni, hogy a szennyezés terjedése milyen mértékű lesz.

Kellemetlen, amikor hatósági határozatot bírósági döntéssel kell helyre hozni.

Az ilyen típusú ismerethiányok kiküszöbölésének jó feltétele lehet szakmai iránymutató levelek közreadása.

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Egy nyilvánosságot kapott természetvédelmi ügy szakértői tapasztalatai
Előadó:
Varga Csaba
igazságügyi szakértő
a tagozat természetvédelmi referense

Az előadó prezentációjának diái a következő oldalakon láthatók.
Az előadás teljes szövege videofelvételről a konferencia DVD lemezén látható és hallható.

Miről lesz szó?

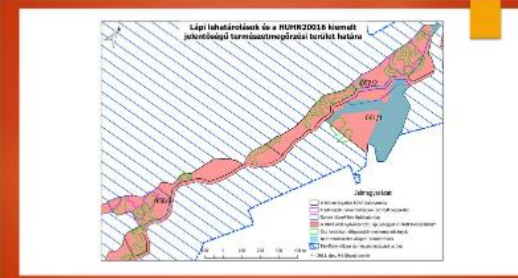
- ▶ A „Lepekés Egy” igazságügyi szakértői tanultság a téma
 - ▶ A Kérdésfelvetés korlátozott és sajátosságai
 - ▶ Néhány szó a szakértői felelősségről
 - ▶ A munkát meghatározó körülmények
 - ▶ Szakmai dilemmák
 - ▶ Szubjektív összegzés
- Háttérinformációk:**
- 2012-2013. 3. félévi csapás és az országos egyetemes természetvédelmi konferencia 2013. június 10-11.
 - Összesen 7 előadás, amelyből 2 másodfokú előadás
 - Az előadások egy részét a konferencia előadásainak keretében tartották meg, a többi részét a konferencia előadásainak keretében tartották meg.

A kirendelés kerete és sajátosságai

Előzményekből eredő sajátosságok	▶ 1-5. jogszabály ▶ Bírósági határozatok (szakértői vélemények, szakértői jelentések, közzétett szakértői jelentések) ▶ Bírósági határozatok (szakértői vélemények, szakértői jelentések, közzétett szakértői jelentések)
Szakmai vonatkozások	▶ Szakértői szemlélet (elvételek, elvárások) ▶ Nem jogszabályi szövegek szerepe
Pervezetési érdekességek	▶ Párkányi Károly (szakértői vélemény) ▶ Törvényi szabályozás (szakértői vélemény)

A szakértői feladatról

- ▶ Kérdésfelvetésben szereplő kérdések
 - ▶ 37 kérdés (jogosít-e, szándékos-e, még 7 kérdés volt)
 - ▶ Bűnös, ügyvezető és védőbizottsági kérdések
 - ▶ A természetvédelmi terület elhatárolásának módjára került ráhárítani a felelősséget (szakértői vélemény)
 - ▶ A jogszabályi normák (törvényi és jogszabályi) összefoglalása
 - ▶ Jogi normaalkotás és -értelmezés
 - ▶ A jogellenesség szakmai alapjait fel kellett tárni
 - ▶ Jogkérdés vs. szakértői kérdés

Tevékenység	Natura 2000 területen		Egyévi védett természet területein	
Készítés	Az előzetes engedély, területi szabályozás elvárásai, tervek elkészítése		Az előzetes engedély, területi szabályozás elvárásai, tervek elkészítése	
Eljárás	Egyévi területen Első lépés, hogy a területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.	Egyévi területen A területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.	Egyévi területen Első lépés, hogy a területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.	Egyévi területen A területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.
Eljárás	Egyévi területen Első lépés, hogy a területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.	Egyévi területen A területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.	Egyévi területen Első lépés, hogy a területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.	Egyévi területen A területen meg kell jelölni a védett területeket, majd a területen meg kell jelölni a védett területeket.

Kihívások a szakértői munka közben

- Kommunikáció
 - Kiv. mikor és miért lehet egyeztetni? Ki mitől kell látni/való?
 - Közös érdeket hiányzó? az információ szakmai eszmáira
 - Az információ hiány, bizonytalan forrásokról
- Működés
 - Az életben döntési kélem
 - A szakmai kérelem beü. kellett maradjon
- Egyre több lehet, azaz koncentrálnunk a lényegre!
 - Olv. a tanulmányokhoz, felhívásokhoz

Egyéb szakmai dilemmák

- Természetvédelmi kezelési terep tapasztalatok vs. ellátogatás és figyelem a szakértői módszerrel szembeni előrelépés eredményeként (az új szakértői minőség csak utána látja a területet)
- Kellő előkészítéssel megvalósított szakmai állítások és a magyarázatok vizsgálata: végrehajtás, a rendelkezés egyszerűsítése, az uniós irányelvek átértelmezése.
- Szempont vs. emberi interpretáció?

Szubjektív összegzés

Szakértői részvételrel kapcsolatos	Kommunikációval kapcsolatos	A per eredményével kapcsolatos
<ul style="list-style-type: none"> ► Hosszú távú és rövid távú hatások ► A területen meg kell jelölni a védett területeket ► A területen meg kell jelölni a védett területeket 	<ul style="list-style-type: none"> ► A területen meg kell jelölni a védett területeket ► A területen meg kell jelölni a védett területeket ► A területen meg kell jelölni a védett területeket 	<ul style="list-style-type: none"> ► A területen meg kell jelölni a védett területeket ► A területen meg kell jelölni a védett területeket ► A területen meg kell jelölni a védett területeket

Köszönöm a figyelmet!

Az igazságügyi szakértői tevékenység sajátosságai a büntető, a polgári és közigazgatási peres eljárásokban, figyelemmel a környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi tárgyú ügyekre.

Környezeti válsághelyzetek. Környezet és egészség kapcsolata

Előadó:
dr. Petrányi Győző
akadémikus

Az MTA Környezet és Egészség osztályközi
Állandó Bizottság elnöke

Az előadó prezentációjának diái a következő
oldalakon láthatók.

Az előadás teljes szövege videofelvételről a
konferencia DVD lemezén látható és hallható.

A KÖRNYEZET TUDATOSSÁG ÉS KÖRNYEZET ISMERET

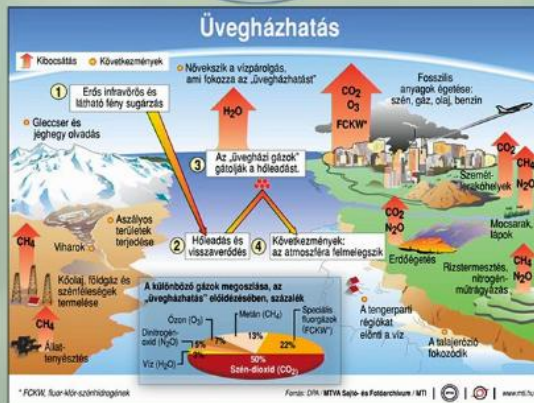
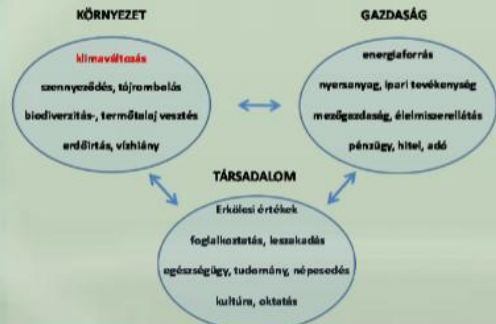
PILLÉREI

BIOSZFÉRA, ÉLŐ KÖRNYEZET

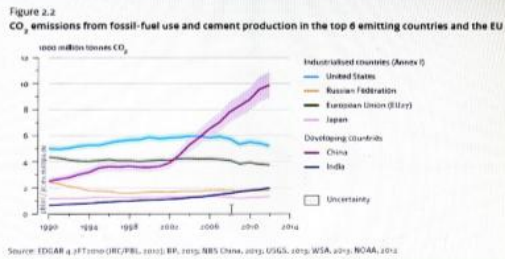
GAZDASÁGI KÖRÜLMÉNYEK

TÁRSADALMI HELYZET

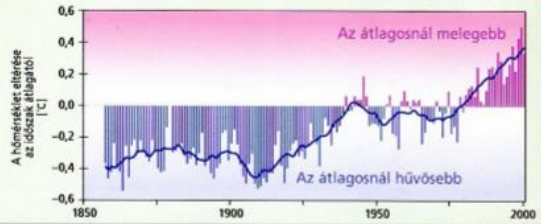
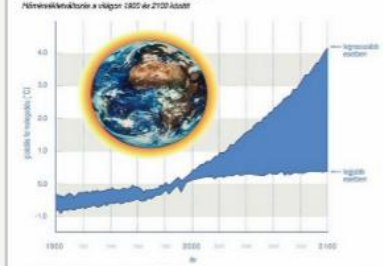
KÖRNYEZETTUDAT ÉS A VÁLSÁG
FENNTARTHATÓSÁG?

VILÁGRÉSZEK SZÉN-DIOXID KIBOCSÁJTÁSA

Globális felmelegedés a világon

Enyhe és közepsúlyos hőség okozta körképek és kezelése

- Hő okozta kiütés**
kicsi viszkető göbök jelennek meg arcon, nyakon mellkason
Nem igényel különösebb kezelést izzadáscsökkentés
 - Hő okozta vizenyő**
Már a meleg évszak elején
Vizenyő az alsó végtagon bokán
 - Ájulás, szédülés**
előfordul szív és ér betegknél
 - Hőség okozta görcsök**
Fájdalmas izomgörcsök lábszárbán
Korokban kimerítő mozgás után
 - Hő kimerülés**
Szomjúságérzet, gyengeség, fejfájás
Nyugtalanosság, sápadtság, vérnyomás
Esés, felszínes légzés
-
- Azonnal hűvös helyre, végtag kinyújtása, masszírozása, folyadék és só pótlás
- hűvös helyre helyezés, hideg vizes borogatás vagy lemosás, alsó végtagok felemelése, folyadék pótlás kórház

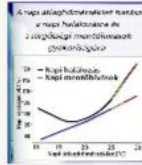
Életveszélyes hőguta

Hőstressz kialakulása

Hosszú hőhullám, kimerítő munka
Test hőmérséklet 40 C feletti

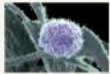
Agyi állapot megváltozása

Nyugtalanág, görcsös állapot, kóma,
Delirium, eszméletvesztés

UV sugárzás és a bőr festékes daganata (melanoma)

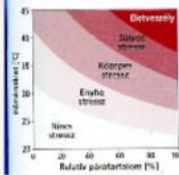
A klímaváltozás okozta sztratoszférikus ózontéreg csökkenés miatti káros UVB sugárzás összefügg a melanoma és más bőrdaganat, valamint a szürke hályog kialakulásával

SZARVASMARHA HŐSTRESSZ

A napi átlagos hőmérséklet és a relatív páratartalom alapján számítható hőstressz kategóriák a szarvasmarhákra vonatkozóan

Állatok lihegnek
Csökken az aktivitás
Csökken az takarmány felvétel
Csökken a nyáftermelés
Csökken a tej mennyisége és minősége
Romlik a szaporodási készség
Gyakoribb a tüdőgyulladás
Forró napokon az állatok inkább állnak.

A klímaváltozás lehetséges következményei Vírus betegségek, zoonózis, gombafertőzés, rovarkárosítás

Fajok vándorlása, károsító fajok spontán terjedése

Már jelenlévő „jelentéktelen” fajok járványos fellépése

Megváltozik egyes fajok genetikailag programozott „viselkedése”

Vízhez kötött kórokozók előtérbe kerülése

Új rovarvektorok megjelenése – vírusok, fitoplazmák

Az időjárás hatása egyes fertőző betegségek előfordulására

Ízeltlábú vektorok előfordulása

– Honos vektorok / kórokozók járványtani jellegzetességeinek változásai

• Kullancsok által terjesztett hazai kórokozók:

– Kullancsencephalitis

– Lyme-borreliosis

– Éves emberi esetszámok:

» Kullancsencephalitis: 50 igazolt eset 2010-ben

» Lyme-borreliosis: 2355 bejelentett eset 2010-ben

– A szezonális változása: kullancsaktivitás változása

» korábban főként tavasszal és ősszel

» enyhe tél: korábban kezdődő és tovább tartó szezon

» száraz nyár: alacsonyabb esetszám

LEPKESZÚNYOG

JELLEMZŐI:

PICI AUG 2 MILLIMÉTER NAGYSÁGÚ
RENDKÍVÜL AGRESSZÍV
SZÚNYOGHÁLÓN ÁTFÉR
HANGTALAN, NESZTELEN
CSÍPÉSÉT ALIG ÉREZNI

SZÚNYOGCSÍPÉS VESZÉLYEI:

HELYI ALLERGIÁS REAKCIÓ
KEVÉSBÉ ISMERT BETEGSÉGET
TERJESZT,
MELY LAZZAL, HASMENÉSSSEL ÉS
FEKÉLYEKEL TÁRSUL
GYÓGYÍTÁSA ÉVEKIG TARTHAT

A növényvédelmi felügyelők által megtalált ÚJ KÁROSÍTÓK Fejér megyében

Szőlő sárga fitoplazma

Burgonya sztolbur fitoplazma

Földközi-tengeri gyümölcsleány

keleti cseresznyelégy

FENYŐSZŰ

Rendkívül szaporos, rajzásakor tömegesen repülnek akár nagy távolságokra hatalmas lucfenyő erdőket tud hónapok alatt elpusztítani. Szárazságban, tápanyaghiányos fenyőket támadja

KÖRNYEZETTUDAT ÉS A VÁLSÁG FENNTARTHATÓSÁG?

VAJJON KI ÉRZI JÓL MAGÁT EBBEN A SZEMÉTHALMAZBAN ?

NEMCSAK A SZEMÜNKNEK HANEM A LELEKÜNKNEK IS JOBB LESZ IGY

A SZEMÉT ÚJRAHASZNOSÍTÁSA A KREATIVITÁST FEJLESZTI ÉS ALKOTÁST IS JELENT

CSAK A POLGÁROK RÉSZVÉTELÉVEL LEHET VÁROST TERVEZNI Szép Városi Környezetben Öröm Élni (Calmeyer Ferenc Yöfőjas építész)

ORCZY FORUM

MŰZEUM NEGYED A VÁROSLIGETBEN?

TALÁN MÉG NEM KÉSŐ

ALTERNATÍV JAVASLATOK

Néprajzi múzeum
Külön építvány

Építészeti múzeum
Barna CET épület

Zeneművészeti múzeum
szűnva mellett (Ludwig)

GMO Genetikailag Módosított Organizmusok

A GM transzgenikus élőlény olyan géntechnológiával mesterségesen létrehozott DNS konstrukciót hordoz, melyet mesterségesen juttattak be az élőlény örökítő anyagába, és ezzel új fehérjéket termelődését indítják el, vagy a szervezet eredeti génjeinek működését módosítják.

Növényi génsebészeti története

1970-1979	1980-2000
1977: szappanmentesítő hormon	Genetikailag módosított kukorica
1980: herbicid rezisztencia	1993: az első szappanmentesítő kukorica
1980-1989	1994: genetikailag módosított kukorica
1990: PCR	1994: genetikailag módosított kukorica
1992: első genetikailag módosított kukorica (herbicid rezisztencia)	2000: első genetikailag módosított kukorica (szappanmentesítő)
1994: transzgenikus	2000: első genetikailag módosított kukorica (szappanmentesítő)
1999: teljes termelési folyamat	

GM ORGANIZMUSOK FELHASZNÁLÁSI TERÜLETEI

GM mikroorganizmusok

GM baktériumok segítségével lehet gyógyászati hasznú emberi fehérjéket olcsó, biztonságos és tömeges előállításra (inzulin, növekedési hormon, véralvadási faktor).

Ez a terület nagyon felértékelődött hiszen régebben a gyártási technológiája halottaktól kivont fehérje volt, ami AIDS-hepatitis stb. vírusfertőzésekben nagy kockázatot jelentett.

GM ORGANIZMUSOK FELHASZNÁLÁSI TERÜLETEI

GM állatok

A célsejtekben meghatározott fehérjék termelését indukálják.

Gyógyászati célból előállított transzgenikus állatok (juh, kecske, szarvasmarha, csőrle) Az ilyen fajokban mesterségesen termelt, emberre gyógyható fehérjéket választanak ki tejben, tejlefedőanyagban (plazminogén-aktivátor, antitrombin, laktalbumin, glükokortiszoid). Transzgenikus állatokban felvéve orvosi modellorganizmokat a betegség kialakulása gyógykezelése tekintetében adnak egyedülálló lehetőségeket.

GM ORGANIZMUSOK FELHASZNÁLÁSI TERÜLETEI

GM növények

A transzgenikus növényeket megkülönböztetik a génjeik beáramlása miatt, károsítottak szennyezett földterületen, növények és szerves tápanyagok, javítottak a termesztés hatékonyságát.

GM növényeket az EU-ban már kb. 50 fajta előállított és több száz engedélyezett. Itt az alábbiakban van.

Ország	Terület (1000 ha)
USA	100
India	80
Franciaország	60
Brasília	50
Argentin	40
USA	30
USA	20
USA	10
USA	5
USA	2
USA	1

JELENELGI HELYZET ÉRTÉKELÉSE

A GM élőlények és termékeinek társadalmi fogadtatása ellentmondásos világ szerte.

A hezai piacról a GMO-kata szőrné lehet teljes mértékben kizárni, mert számos importált élelmiszer tartalmaz ilyen komponenseket. Az Unióba áruhoz szabaddara sző illeszkvés 80-90% a olyan GMO növényekkel készűnek, melyek forralmasását Brókelről jőnek meg.

Előny segíti a gazdákat és a környezetvédelmet.

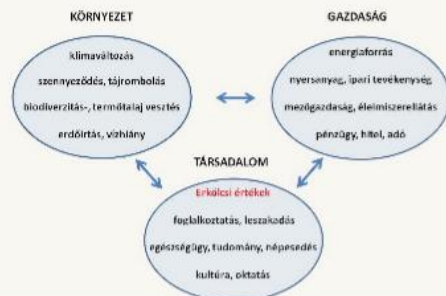
A hozam b-20%-al növelhető és nem kell új területeket feltorni
csok kent talajművelés kevesebb CO2 kibocsátás,
növelik a szárazság tűrőképességet vízhasznosításuk fenntarthatóbb
völők a talajt új, az erózió és földmódosít, a talajnedvesség megőrzésével
csökken a rovarkár

Akadémia állásfoglalása a genetikailag módosított élőlényekkel kapcsolatban (2011)

1. Tudomány és gazdasági eredmények alapján a géntechnológiai meghatározó szerepe növekszik az agrár innovációban és új technológiák megalapozásában,
2. A magyar agrárium és növénynevelés versenyképessége géntechnológia eszközzeivel hatékonyabban biztosítható
4. Tudományos eszközökkel kell garantálni a szabványok alapján a biztonságosságot.
5. A társadalmi vitában kapjanak szerepet a tudományos tények
6. A magyar törvényhozásban a kormány döntéseit a új tudományos eredmények alapján felülvizsgálni.
7. A magyar agrárium versenyképességét biztosítja az esélyegyenlőséget a növénynevelésűk és a gazdák szabad technológia választásában
8. Növelni kell az agrár biotechnológiai oktatás és kutatás kapacitását finanszírozását és versenyképességét.
9. Tudományos ismeretterjesztéssel kell segíteni a géntechnológia társadalmi elfogadottságát.

KÖRNYEZETTUDAT ÉS A VÁLSÁG FENNTARTHATÓSÁG?

A GLOBÁLIS TÁRSADALMI VÁLSÁG MEGOLDÁSI LEHETŐSÉGEI A KÖRNYEZETÜNKKEL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEKBE

- A szakmai fórumok véleményének és javaslatának figyelembevétele
- Az egyének, civilek és közösségek bevonása a tervezési és kivitelezési munkákba
- Olyan vezetés melynek célja az emberek jó közérzetének és a munka sikerességének létrehozása
- Emberközpontú kapcsolatrendszerek kiépítése
- Közös fellépés és együttműködés a csak profitorientált érdekek érvényesülése ellen

Köszönöm a figyelmet

**Szakmai rendezvényeinkhez
kapcsolódó előadások**

Előadó:
Bobay István
igazságügyi szakértő
a szakmai tagozat
elnökségének tagja

A szakértői bizonyítás és az időszerűség. Az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértés aktuális kérdései, különös tekintettel a környezeti minőségre

(Az Egri Törvényszéken elhangzott előadás
prezentációja)

I. Az Alaptörvény.

M) cikk

- [1] Magyarország gazdasága az értéktanteremtő munkán és a vállalkozás szabadságán alapul.
[2] Magyarország biztosítja a tisztességes gazdasági verseny feltételeit. Magyarország felépít az erőfőlényrel való visszaéléssel szemben, és védi a fogyasztók jogait.

XX. cikk

- [1] Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez.

XXI. cikk

- [1] Magyarország elismeri és erősíti mindenki jogát az egészséges környezethez.
[2] Aki a környezetben kárt okoz, köteles azt – törvényben meghatározottak szerint – helyreállítani vagy a helyreállítás költségét viselni.

Összegzés:

Az Európai Uniót belüli minden tagállamban kötelező gazdasági forma a piacgazdaság. Piacgazdaságban a kereslet-kínálat alakulása határozza meg az árakat (kivéve a hatósági árakat). Egy piacgazdaságban a piacgazdasági törvényeknek megfelelően kell elköszíteni az ingatlanforgalmi szakvéleményt

A szakértői törvény

2005. évi XLVII. törvény az igazságügyi szakértői tevékenységről:

1. § (1)2 Az igazságügyi szakértő feladata, hogy a bíróság, a közjegyző, az ügyész, a rendőrség és a jogszabályban meghatározott más hatóság (a továbbiakban együttesen: hatóság) kirendelése, vagy megbízás alapján, a tudomány és a műszaki fejlődés eredményeinek felhasználásával készített szakvéleménnyel segítse a tényállás megállapítását, a szakkérdés eldöntését.

Az igazságügyi ingatlanforgalmi szakértés jellegzetesen interdiszciplináris tudományág.

Szakszerű ingatlanértékelést gazdasági – mérnöki – jogi – természet – társadalom-tudomány ismeretek birtokában lehetőséges végezni.

A modern értékelési és értékelémet, és ezen belül a modern ingatlanértékelés tudományos alapjainak lerakása a neoklasszikus gazdasági iskola megalapítójának, Alfred Marshallnak (1842–1924) a nevéhez fűződik.

Az ingatlanforgalmi alapelvek, és alapgagalmak:

A piacgazdaságban az ingatlanforgalmi szakértőnek minden esetben a vásárlók szemszögéből kell „néznie” az ingatlant, vagyis egy „átlagos vevő” szempontjából kell megítélnie az értékelendő ingatlan.

A piacgazdaságban a kereslet-kínálat törvénye a mérvadó, az árakat ez a törvény „határozza” meg bonyolult piaci mechanizmusokon keresztül.

Az eladási ár az, az eladáskor vagy egyéb (pl. csere) ügyletben szereplő törvényes fizetőszámban (pénzben) kifejezett összeg. Az ár mindig befejezett tény, már megtörtént adás-vétel, csere esetében beszélnünk arról.

A forgalmi érték, a piacon, a jövőben megszerzhető „hasznok” előjelzése. Az érték azt is jelenti, hogy egy ingatlan, egy áru, vagy egy szolgáltatás, mennyit ér pénzben az eladók, és a vevők számára.

Az értéket befolyásoló tényezők:

- A hasznosság
- A szűkösség
- A megszerzés vágya
- A tényleges vásárlóerő

Az ingatlanpiacon **egy ingatlanvagon mindenkor értéke rendszerint nem az ingatlanvagon múltbeli árain, vagy létrehozásának költségein alapul, inkább azon, hogy a piaci résztvevők hogyan vélekednek a vétel jövőbeni előnyeiről!**

Az ingatlanpiac alapelvei:

- Az ingatlanpiac állandóan változó piac elve
- A kereslet – kínálat elve
- A helyettesítés elve
- A hozzájárulás elve
- Az egyensúly elve
- A piac igényeinek való megfelelés elve
- A külső gazdasági hatások elve
- A legnagyobb mértékű és legelőnyösebb használat elve

A hasznos alapterület fogalma

A hasznos alapterület megállapítása vonatkozásában a legmagasabb jogszabályi rendelkezés a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet,

Az OTÉK 105. § (1) A lakás olyan huzamos tartózkodás céljára szolgáló önálló rendeltetési egység

4) A lakásnak fűthetőnek kell lennie, lehetőleg minden helyiségben a rendeltetésének megfelelő szellőztető, természetes megvilágítást biztosítani kell. Legalább 2,50 m átlagos belmagasság Lakás esetében!

Az OTÉK alapján tehát egy családi-ház esetében a pincszint, a nem beépített tetőtér, az erkélyek, teraszok és a gépkocsi-tároló nem számítható be a hasznos alapterületbe!

Vélt és valós környezetminőség változás hatása az ingatlanok forgalmi értékére, és az objektív mérhető és a szubjektív nem mérhető tényezők kérdése.

Kétséget kizáróan megállapítható, hogy egy ingatlanfejlesztés a környezet minőségre hatással van, ez lehet kedvező és lehet kedvezőtlen hatású.

Az Alaptörvény XX. cikkely 1 bekezdése kiemeli, hogy mindenkinek joga van a testi és lelki egészségre, tehát az objektív és a szubjektív, vagyis a mérhető és a nem mérhető változások hatása egyenrangúan vizsgálандó, nem lehetséges csak az egyiket kiemelni és azt önállóan vizsgálni.

A szubjektív érzékszervi úton észlelhető, de műszaki paraméterekkel nem leírható, vagyis nem reprodukálható zajhatások zavaró jellegének értékelésére, minősítésére nincs hatályos jogszabály, ezekre a zajokra határérték sem vonatkozik!

Megállapíthatjuk tehát, hogy téves az a felfogás, miszerint a környezeti zajvédelmi szabályozás, és az ingatlan értékcsökkenés megállapítása során el kell kerülni a szubjektív érzékelés problémáját. Különös tekintettel arra a tényre, hogy a lelki-egészséghez való jog alaptörvényi alapjog.

Több évtizedes igazságügyi szakértői munkánk során egyértelműen azt tapasztaltuk, hogy például egy ingatlan adás-vétel során adott esetben soha sem a vonatkozó határérték teljesülése, vagy nem teljesülése, hanem a szubjektív érzékelés a meghatározó.

Összegezve:

Egyértelműen és aggálymentesen kijelenthető, hogy a környezetminőség változás miatt az ingatlanértékelésnél mind a mérhető objektív és mind a nem mérhető szubjektív jellemzőket figyelembe kell venni, mivel az Alaptörvény is előírja, hogy „mindenkinek joga van a testi és lelki egészségre”.

Dr. Verrasztó Zoltán
igazságügyi szakértő
az MTA
köztestületének és a
szakmai tagozat tagja

HATÁSKÖRI BONYODALMAK A VÍZVÉDELEMBEN

ADALÉK

AZ IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI FELADAT NEHÉZSÉGEIHEZ

Nem tudom, más szakterületek művelői gyakran találkoznak-e olyan konfliktusokkal a jogalkalmazásban, mint ami számunkra, a környezetvédelem művelői számára előfordulhat. A KÖRNYEZET egy holisztikus rendszer, a társadalom és e „természeti” rendszer érdekeinek ütközései generálják többnyire azokat a jogvitákat is, amelyek orvoslása speciális szakértői véleményünket igényli. E helyzetek értelmezését és megoldását különösen nehezíti, hogy a társadalmi viszonyokat szabályozó JOG nem vesz tudomást a hatókörén kívül álló valóságról, a természeti rendszer(ek) sajátosságairól.

Ennek különös példája a közigazgatás szervezésében a hatáskörök meghatározása, elválasztása. Ennek példaként olyan esetet idézek fel szakértői feladataim sorából, melyben közigazgatási perben kellett állást foglalnom és véleményt adnom olyan ügyben, melynek előzményeként a környezetvédelmi hatóság kavicsbánya nyitása iránti kérelmét utasította el a felperesnek, környezetvédelmi hatósági eljárásban.

Mindenek előtt fel kell idézzem, hogy az 1995. évi LIII. törvény *A környezet védelmének általános szabályairól* világosan és egyértelműen megfogalmazza a környezet fogalmát, összhangban számos tudományos koncepcióval. Eszerint *a környezeti elemek, azok rendszerei, folyamatai, szerkezetei; (2. ^o környezet:), mely definícióval összhangban rendelkezik „A környezeti elemek egységes védelme”* szükségességéről:

13. § (1) *Minden környezeti elemet önmagában, a többi környezeti elemmel alkotott egységben és az egymással való kölcsönhatás figyelembevételével kell védeni. Igénybevételüket és terhelésüket ennek megfelelően kell szabályozni.*

(2) *A környezeti elemek védelme egyaránt jelenti azok minőségének, mennyiségének és készleteinek, valamint az elemeken belüli arányok és folyamatok védelmét.*

(3) *Valamely környezeti elem igénybevételének, illetve terhelésének megelőzése, csökkentése vagy megszüntetése céljából nem engedhető meg más környezeti elem károsítása, szennyezése.*

Ezek előrebocsátásával elevenítem fel két olyan, kavicsbányászati szándékával indított hatósági engedélyezési eljárás –azonos és egymással is összefüggő- jogalkalmazási nehézségeit, melyek az adott ügyek konkrétumain túlnyúlóan is számos tanulsággal kellene szolgáljanak.

Egyúttal arra is szeretném felhívni mindnyájunk figyelmét, hogy a környezetvédelmi ügyekben ritkán alkalmazzák a térképek felhasználásának jogtisztaságát biztosító elvárásokat. Mindnyáján megszoktuk még a tulajdonosi igazgatásra épült társadalmi rendszerben, hogy a térkép „mindnyájunké”.....

A tárgyi esetekben a környezetvédelmi hatásvizsgálati tanulmány 19 mellékletet, ezen belül 12 térképet, továbbá földtani szelvényeket tartalmazott. Sem a térképek, sem a földtani szelvények szerkesztőinek neve, illetve a felhasználás jogszerűsége nem volt igazolva a dokumentációban.

Meg kell jegyezzem –bár nem ez a leglényesebb mondanivalóm- az ezekre irányuló plágiumot nem tárta fel a bíróság a jelzésem ellenére sem.

A tanulmány logikusan felépítve, meggyőzően vázolta a várható környezeti hatásokat, kiindul a bányászati tevékenység indokolásából, majd a jelenlegi állapot –vázlatos- ismertetésétől a hatótényezőkből a környezeti elemekre gyakorolt hatásokon keresztül eljutott a tájrendezési javaslatokig, végül táblázatokban is összefoglalva a bányászati tevékenység környezetre gyakorolt hatásait, külön táblázatban a növény- és állatvilágot érő hatásokat, majd a talajvizet, a levegőt, a „művi elemeket”, végül pedig az embert érő hatásokat értékelve.

E táblázatok világosan felépített, jó áttekinthetést adtak a tervezett tevékenység megkezdésétől a tájrendezésig terjedően a prognosztizálható környezeti hatásokról, csupán az e táblázatokban megfogalmazott tájrendezési koncepciók ill. hatások ellentmondtak a szóveges anyagban szereplő, tóként történő jövőképtől!

A „Táji ökológiai viszonyok” elemzése szakmailag korrekt módon ismertette a szakirodalomból fellelhető legjelentősebb táji jellemzőket, jelentősebb védett fajokat, ugyanakkor mellőzte mindazt a figyelemfelhívást, ami ezen táji értékek kialakulását okozta- okozhatta, amely környezeti hatások ezen –megőrzendő !!!- értékek kialakulását eredményezték, melyek megőrzése alapfeltétele kellene legyen a térség bármely környezethasználatának.

E gondolat lezárásaként felhívták a figyelmet arra, hogy a terület ökológiai felmérése „Növény- és állatvilág” címen került részletes kidolgozásra. Ez valóban igen részletes – irodalomjegyzékben is rögzített szakirodalomra alapozott- tételes felsorolás, valós hatáselemzést azonban nem tartalmazott.

Ezt legjobban a következő idézettel tudom szemléltetni:

„Mivel a kitermeléssel az adott területen megszűnik a talaj, így az ehhez kötött növény- és állatvilág nem jelentkezik közvetlen hatásviselőként. A környező területek növény- és állatvilága azonban igen, egyrészt közvetlen, másrészt közvetett hatásviselőként.”

Nos, a fentiek teljesen valótlán, szakszerűtlen és figyelemelterelő megállapítások, ugyanis ahol megszűnik a talaj, ott az élővilág elsődleges hatásviselő, hiszen az életfeltételei szűnnek meg!

A következő, „A kitermelés hatása a felszíni és a felszín alatti vizekre” c. fejezetben viszont már nem foglalkozik az élővilágra gyakorolt hatásokkal, holott éppen a külszíni bányászat során kialakuló „ökológiai sivatag” peremterületein változnak meg mindazok a vízháztartási jellemzők, amik a tanulmányban korrekt módon felsorolt védett fajok ökológiai igényeit determinálják.

Érdekes és erősen vitatható gondolatmenettel fogalmazzák meg a következőket:

„A felmérésünk során megállapítottuk, hogy az agrártevékenységből eredő hatás mértéke olyan szintű, amely képes ezeket a korábban említett természeti rendszereket degradálni, jelentős mértékben felszámolni. Ez azt eredményezi, hogy az ilyen típusú területek(en) csak korlátozott mértékben vehetők figyelembe a természetvédelmi intézkedések, fajvédelmi törekvések során. Természetesen mindezen túl továbbra is feltételezhető joggal, hogy mindezek ellenére rövid ideig akár táplálkozó helyként használhatóvá válik néhány faj számára a terület, azonban ennek valószínűsége (ismerve a tágabb környezetet) igen csekély. A bányászat által (leginkább a termelés időszakára jellemző) okozott hatások közül kardinális lehet a csatlakozó területek vízháztartásában bekövetkező változás.

A beruházással érintett terület jelenleg intenzív mezőgazdasági művelés alatt áll. Az év jelentős időszakában szántóföldi monokultúra borítja. A természetes ökológiai rendszerek szinte teljes mértékig leépültek, a fajdiverzitás mértéke alacsony. A hasznosításból eredően jelentős antropogén expozíció jellemzi, ezért a sztenocikus élőlények teljes mértékben hiányoznak. A magasabb rendűek közül elsősorban a madarak és emlősök előfordulása valószínűsíthető, melyek kizárólag időszakos táplálkozási helyként használják a területet. A mezőgazdasági hasznosításból eredően az egyes kultúrák kártevői nagyobb számban fordulnak elő.

A nevezett Natura2000 területek jelölő fajai közül egyik faj érintettsége sem várható. A bányászat által kiváltott zavarás lényegében alacsonyabb lesz, mint a jelenlegi állandó mezőgazdasági művelés hatásai.” –

„A felszín alatti vízre gyakorolt hatások vizsgálata során kimutatott mértékű változás hatásterülete nem éri el a kb. 800 m-re lévő NATURA 2000 területet, mint ahogyan a zajvédelmi szempontú hatásterület sem éri el azt.” (–Kiemelés Verrasztó)

Az a tény, hogy a vízháztartási változások, a talajvízszint várható csökkenése determinálja a terület ökológiai viszonyait, a kumulatív hatások nyilvánvalóan gyakorlatilag az egész tájegység környezeti állapotára hatnak, elenyésző a rendeltetésszerű mezőgazdasági művelés hatásai mellett- állítja.

Ezen megvilágítása azonnal ráirányítja a figyelmet az azonos területre irányuló különböző területhasználati igények ütközésére, az ebből eredő konfliktusokra, mely gyakori jogvita – lényegében valamennyi környezetvédelmi indíttatású jogvita alapja.

A talaj-alapkőzet-talajvíz rendszer a litoszféra legfelső, max. 30 m-es mélységig terjedő szelete, amelyre az emberi tevékenység közvetlen hatással lehet, s amely közvetlen hatással lehet az emberi tevékenységre. A rendszer elemei meghatározzák, ill. a rendszerben lejátszódó folyamatok befolyásolják a talajképződést, a talajfejlődést, befolyásolják ill. meghatározzák a növények fejlődését, valamint a mezőgazdasági termelés lehetőségeit, és ellátják az elsődleges környezeti védő- illetve szűrő szerepét.

A talaj funkciói közül az Európa Tanács által 1993-ban elfogadott értelmezése szerint kiemelkedőek annak ökológiai funkciói, a Föld ökoszisztémájának szerves részeként.

Tudjuk, hogy az ökológiai rendszerekkel való észszerű gazdálkodás elképzelhetetlen az optimális természetes szerkezet ismerete nélkül, amely az adott ökológiai helyzetben a legnagyobb stabilitást biztosítja.

Az ökoszisztéma szilárd, stacionárius állapotát egy meghatározott fajösszetétel – az adott ökológiai spektrum- hozza létre. Ez egyaránt igaz a talajban élő organizmusokra, mind a talajökoszisztéma meghatározó elemeire, mind a termelőeszközként történő hasznosítás folyamatára.

Ez utóbbinál kiemelt jelentőségű rendezőelv, hogy egy agroökoszisztéma akkor stabil, ha a területen viszonylag jelentős zoofág rovarpopulációk maradtak fenn, melyek szabályozzák a fitofág rovarok mennyiségét, megakadályozzák a kártevők robbanásszerű elszaporodását.

A környezeti hatástanulmányban mindezen, a környezeti állapotot determináló tényezőkről egyetlen szó sem esett, de a hatósági értékelésben sem. Sőt, a hatósági döntés egyetlen szóval sem utal a dilettáns, szakszerűtlen megállapításokra sem.

A környezetvédelmi hatóság a tervezett bányászati tevékenységet elutasító I. fokú közigazgatási határozata részletesen indokolja elutasítását, ugyanakkor nem vizsgálja és nem észrevételezi mindazokat az ellentmondásokat illetve hiányosságokat, melyek a felszín alatti vízháztartást érintően – a talajvíz csökkenésében megnyilvánulva- a HATÁSTERÜLET lehatárolását érintő szakmai kérdések.

A szakhatósági állásfoglalások részletes ismertetését követően a Felügyelőség az ügy érdemét érintő „víz- és talajvédelmi szempontból” a következő szakmai állásfoglalást adta:

„A Felügyelőség megállapította, hogy a vizsgált területre a vízhiány jellemző, mivel a területen a potenciális evapotranspiráció nagyobb, mint a csapadék mennyisége. A tényekkel, mérési adatokkal szemben a benyújtott dokumentáció kijelenti, hogy a vízhiányt pótolják az oldalirányú beáramlásból érkező talajvizek.

Ez a megállapítás azonban ellentmondásban van a mérési eredményekkel, mert abban az esetben, ha igaz lenne, nem mutatkozna a talajvíz mennyiségére vonatkozóan a térségre jellemző csökkenő tendencia.”

„A tárgyi terület szennyeződésszempontjának besorolása alapján a 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet 2.sz. melléklet 2. c) pontja, valamint a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet 1. sz. melléklete alapján a felszín alatti vizek állapota szempontjából olyan, érzékenynek minősített térségben fekszik, ahol számos, nagy területű, a talajvíz fedőrétegének eltávolításával létrehozott bányató, illetve jelenleg is működő homok- és kavicsbánya található. A bányászat jelentősen módosítja a térség környezeti viszonyait, és számottevő hatással van a felszín alatti környezetre, elsősorban az első vízadó rétegben található talajvízre. A módosító hatás a kialakított bányatók, illetve a kitermelt ásványi anyag helyére beáramló talajvíz formájában nyilvánul meg.”

„Az elmúlt évtizedek kavicsbányászatának köszönhetően a térségben több, számottevő területű bányató alakult ki. Jelenleg 65 lefektetett kavics- és homokbánya található a térségben több, mint 4700 hektáron, amiből a nyílt vízfelületek teljes nagysága már jelentősen meghaladja a 2000 ha-t. A nyílt vízfelületek nagysága folyamatosan nő az engedéllyel üzemelő bányanyitások és bányabovítések hatásai következtében. Az egyre növekvő számú kavicsbánya és a kialakuló bányatavak alapvetően és véglegesen megváltoztatják a táj arculatát, környezeti adottságait. A bányaművelés után visszamaradó gödrökben lefolyástalan talajvíz-tó marad vissza, mely a felszínről lefolyó szennyezéseket koncentrálna, öntisztuló képessége csekély.”

A fentiekben idézett – illetve a határozat továbbiakban nem idézett- szakmai érvrendszerével csak egyetérthetünk, kiemelten fontosnak tartom a környezetvédelmi szempontrendszer és elvárások alapján vázolt mérlegelést, annak érvelését, a fenntartható fejlődés szempontjaival, illetve a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal történő egybevetés is.

Mindezekon túlmenően azonban a közigazgatási határozatnak lényeges hiányossága, hogy a különböző terhelő hatások lehatárolását nem hiányolja, nem kéri számon. Ugyanakkor itt kell arra is utalni a „másik oldal” nehézségeit is látva, hogy egy vállalkozónak nincsenek meg a lehetőségei a „saját érdekkörén” túlnyúló környezeti konfliktusok vizsgálatára, adatainak a beszerzésére és értékelésére!

Az I. fokú környezetvédelmi hatóság a vállalkozónak a környezetvédelmi engedélyt elutasító határozata ellen benyújtott fellebbezését az OKTVF-re felterjesztő kísérőlevélben többek között a következőket fogalmazza meg:

„A csapadékoságból adódó felszíni beszivárgás hiánya vagy többlete éveken át felhalmozódik a talajvízháztartásban. A talajvízháztartást az is befolyásolta, hogy a talaj- és rétegvizek között – bár korlátozottan- fennálló hidraulikai kapcsolat, s a rétegvíz-termelés miatt az áramlási viszonyok az utóbbi évtizedekben megváltoztak, : A leszivárgási területeken a talajvízből lefelé történő vízmozgás megnőtt, miközben a feláramlási területeken csökkent vagy megszűnt a felfelé történő áramlás. A '80-as években a talajvízszintek süllyedése országosan jelentkezett, a Duna-Tisza közének Duna-völgyi területein a talajvízszint süllyedése az 1 m-t is meghaladta. A '90-es évek második felének csapadékosabb időjárása a talajvízszint-süllyedést is mérsékelte, sőt, egyes helyeken már talajvízszint-emelkedés is tapasztalható, ám az 1970-es évek bázisidőszakának talajvízállás adatait a talajvízszintek napjainkra sem érték el. Az előrejelzések szerint a következő évtizedben akkor várható a talajvízszint jelentősebb mértékű emelkedése, ha az átlagosnál csapadékosabb időjárás hosszú időn át folytatódik. Fentiekből fontos azonban látni azt a tendenciát, hogy a tárgyi bányabovítás által érintett –talajvíz feláramlással jellemezhető – területen a talajvízszintek a felszíni vízfolyásokból és a feláramlásból történő vízutánpótlás ellenére is a '70-es évekhez képest napjainkra alacsonyabbak, annak ellenére, hogy a csapadék mennyisége a térségben az előző évekhez képest nem csökkent, sőt, tendenciájában emelkedőnek tekinthető. Ezen jelenség jelzi, hogy rövidtávon már a felszín alatti vízáramlási rendszer és a jelentős mennyiségű csapadék együttes hatása sem képes megállítani a térség talajvízszint süllyedését....

Tekintettel arra, hogy a talajvízszint-csökkenő hatások közül humán beavatkozásnak számít a bányászati tevékenység is, ezért a Felügyelőség nagy hangsúlyt fektetett annak vízmennyiség-csökkenő hatásaira, kiemelten figyelembe véve azt, hogy a tervezett bányabovítással érintett területet nem lehetséges kizárólag önmagában kezelni, hiszen a létrehozni tervezett nyílt vízfelszín egy már áramlástanilag jelentősen módosított környezetben kerülne kialakításra, mely környezetet a felszín alatti víz mennyiségének a tekintetében bizonytalan, tekintettel arra, hogy a tárgyi víztest hasznosítható vízkészlete maximálisan ki van használva.”

Fontosnak tartom felhívni a figyelmet arra is, hogy az elutasító határozat indokolásában is kitér az ügyfélként bejelentkezett Levegő Munkacsoport elutasító érveire is, idézve –de saját kommentár, saját vélemény, saját mérlegelés nélkül- csupán a Levegő Munkacsoport véleményeként rögzítve a figyelemfelhívást: A bányanyitás engedélyezése valójában nemzetgazdasági mérlegelést követelne meg. *„Véleménye szerint a környezetkárosítást, valamint a még megmaradó termőföldek fokozott szárazodásának hosszú távú következményeit töredékében sem ellensúlyozza az igen alacsony bányajáradék, a földvédelmi járulékok és az „egyéb adók”.*

A Felterjesztésből a további érvek, szempontok idézését mellőzve is megállapítható, hogy szakmailag kellően és szakszerűen mérlegelve gondolta tovább az I. fokú határozatban kifejtett érveit, bár hiányolom a Kérelmező által benyújtott hatástanulmány kellő mélységű, konkrét kritikáját, különös tekintettel a hatásterület lehatárolására irányuló elvárásokra.

A szakmai érvek vizsgálatát megelőzve kívánom rögzíteni azt a véleményemet, hogy a környezeti hatásvizsgálati eljárás eredményeként – amikor nem elutasítással zárul a hatósági eljárás- KÖRNYEZETVÉDELMI ENGEDÉLY –t kap a kérelmező, mely az Alkotmánybíróságnak az 1990-es évek elején megszületett döntése szerint minden más engedélyt meg kell előzzen. Ebből következően a hatóság vizsgálata a környezetvédelmi szempontokra, azok mérlegelésére és annak alapján megtestesülő döntésre kellene irányuljon, nempedig „vízügyi műszaki szakvélemény”-t kellene adjon, illetve azzal támaszsa alá döntését.

A továbbiakban –jelentős részben az I. fokú határozat vízföldtani érveit ismételve- eljut a következő megállapításig:

„Ez azt jelzi, hogy rövidtávon már a felszín alatti vízáramlási rendszer és a jelentős mennyiségű csapadék együttes hatása sem képes megállítani a talajvízszint süllyedését. A térségi bányászat során kialakult szabad vízfelszín párolgási vesztesége jelentős mértékben növeli ezt a negatív hatást, jelentősen tovább terhelve a felszín alatti vízáramlási rendszert.

A hátság a Duna-menti síkság negyedkori rétegeinek víze egybefügg (egységes hidrodinamikai rendszert alkot), ezért minden természetes vagy mesterséges változás a terület egészére kihat, legfeljebb a bonyolult áramlási viszonyok következtében időbeli és térbeli területi kisélekedésre kell számítani. A talajvizet tartalmazó rétegek szervesen kapcsolódnak az alattuk lévő rétegekhez, hiszen genetikailag azonosak, a talajvizek és az alattuk található sekély mélységű felszín alatti vizek nem különülnek el teljes mértékben. A negyedkori rétegek teljes vízkészlete hidraulikailag egységes víztározót alkot.”

Elvi a jelentősége annak, hogy a továbbiakban vízkészletgazdálkodási szempontból –vitatva- véleményezi a hatástanulmány megállapításait. Ebből kiindulva hangsúlyozza: *„A vízügyi hatóság nagy figyelmet fektet annak vízmennyiség-csökkentő hatásaira...”*

Tárgyi eljárás nem vízügyi hatósági kompetenciában zajlott, nem vízjogi engedélyezési eljárás, és a bányatónak nem vízjogi létesítési (vagy üzemeltetési-) engedélyre kérelmet célozta ezen eljárás, hanem környezetvédelmi engedélyezés ügyében nyújtották be a kérelmet az arra vonatkozó jogszabályi előírások és hatáskörök figyelembevételével.

A továbbiakban a táj- és természetvédelem szempontrendszerének mérlegelése során felhívja a figyelmet az érintett terület teljes tájjellegének megváltozására, a bányatavak kumulálódó hatásainak térségi következményeire, illetve a bányatavak ökológiai degradációjára.

Számomra viszont teljesen érthetetlen, hogy miért „vízügyi műszaki szempontból” tartja megalapozottnak a döntést és miért nem a saját hatáskörében eljárva, a környezeti összefüggéseket értékelve, a környezet védelmében vonja le akár ugyanezt a konzekvenciát? Az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség II. fokú, e perben megtámadott közigazgatási határozatának elutasító döntésével, következtetéseivel maradéktalanul egyetértettem, ugyanakkor hiányoltam belőle a hatóság saját mérlegelését, megfontolását, a szakvélemények és szakhatósági állásfoglalások egységes, a környezet védelmének igényét érvényesítő „környezetvédelmi” döntés megfogalmazását. Az ezen túlmenő szakmai kifogásaimat vázoltam.

A fenti megfogalmazásom azért bír különös jelentőséggel, mert hasonlóan a fentebbi már megfogalmazott, a „vízügyi műszaki szempontokat” vitató kritikámhoz, parttalan jogi vitát nyit, kinek miért és milyen véleményét és miért kellett bekérje és milyen mértékig fogadja el a környezetvédelmi hatóság. A környezeti hatásvizsgálati eljárásban hozott környezetvédelmi indíttatású döntés a jogvita tárgya, nempedig vízügyi, vízgazdálkodási, vízjogi engedélyezési kérdés.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról egyértelműen megfogalmazza:

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 110. §-a (7) bekezdésének c), i), l) és s) pontjában kapott felhatalmazása alapján a következőket rendeli el:

6. §⁵⁰ (1) A környezeti hatásvizsgálati eljárás a környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek

a) a környezeti elemekre (földre, levegőre, vízre, élővilágra, épített környezetre, ez utóbbi részeként a műemlékekre, műemléki területekre és régészeti örökségre is),

b) a környezeti elemek rendszereire, folyamataira, szerkezetére, különösen a tájra, településre, éghajlatra, természeti (ökológiai) rendszerre való hatásainak, továbbá

c) az előbbi hatások következtében az érintett népesség egészségi állapotában, valamint társadalmi, gazdasági helyzetében - különösen életminőségében, területhasználata feltételeiben - várható változásoknak

az egyes esetek sajátosságainak figyelembevételével történő meghatározására, valamint a tevékenység ennek alapján történő engedélyezhetőségére terjed ki a 6-16. §-ok rendelkezései szerint.

Fentiekből következően a környezetvédelmi engedélyezési eljárás nem vitathatóan a környezetvédelmi hatóság hatásköre és feladata, melyen belül külön kiemelem a 6.§ b) pontját, melyben egyértelműen megfogalmazza a jogalkotó a környezeti elemek rendszereire, folyamataira történő elvárásait.

EZ AZ A KÖRNYEZETVÉDELMI FELADAT, ami meg kellene haladja az egyes ágazatok ágazati érdekvérvényesítési hatásköreiből adódó elvárásokat, kötelezettségeket. Adott esetben tehát a vízgazdálkodás feladatrendszeréből származó szakmai igényeket, döntési szempontokat is.

A jogrend alapvető problémája az ágazati érdekvérvényesítés hierarchiájának tisztázatlansága.

Nyilvánvaló, hogy a bányászati tevékenység szándéka és lehetősége a műrevaló bányakincs jelenléte és gazdaságos kitermelésének lehetőségétől nem különülhet el, tehát alternatív helyszínre, gyengébb minőségű talajra vagy védett természeti értékeket nem érintő területre a tevékenység szándéka, a kavicsbánya megvalósításának a lehetősége nem helyezhető át – ugyanakkor ezen is túlmutató jogvita alapja a víz védelmére vonatkozó hatósági jogalkalmazás, hatásköri megosztás!

A Felperes bizonyítási indítványában sérelmezi, hogy a II. fokú határozatból hiányoznak a következő tények, melyeket a Főfelügyelőség figyelmen kívül hagyott:

„Az állami szervek által összeállított vízgyűjtőgazdálkodási tervet a tervezés során figyelembe kell venni:

- Az állami szervek által összeállított vízgyűjtőgazdálkodási terv komplexen tartalmazza mindazt, amit a II. fokú határozat megemlít

- A II. fokú környezetvédelmi hatóságnak is figyelembe kell vennie a jogszabállyal kihirdetett, illetve jogszabályokkal meghivatkozott vízgyűjtőgazdálkodási tervet, véleményének azzal szinkronban kell lennie, nem értékelheti egyes részleteit külön, szemben a tervvel.

- A II. fokú szervnek értékelni kellett volna, hogy a tervezett tevékenység vonatkozásában a hatásvizsgálatban bemutatott vízgyűjtőgazdálkodási terv megállapításai helyesek-e vagy sem. Ha helyesek, a tevékenységet engedélyezni kell, ha helytelenek, akkor el kell utasítania”.

Megítélésem szerint bár egymásnak ellentmondó végkövetkeztetést vont le a vízgyűjtőgazdálkodási tervből a Felperes és az Alperes, a magam részéről mindkettejük álláspontját vitattam.

A Felperes végkövetkeztetésében a vízkészlet jó állapotára irányuló elemeket tekintve hivatkozási alapnak, míg az Alperes a romló tendenciára hivatkozva utasította el a kérelmet, az engedély kiadását.

Megítélésem szerint a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban a környezetvédelmi hatóságnak támaszkodnia kell a vízgyűjtőgazdálkodási terv adataira és információira, de elengedhetetlen lett volna környezetvédelmi indítatású önálló döntést hoznia, saját következtetésekkel indokolva hatósági döntését, a vízügyi ágazati érdekeket meghaladva vizsgálni A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény környezetvédelmi érdekérvényesítésének igényével.

Az alperesi döntés indokolásában a vizsgáldokásról szóló 1995. évi LVII. Törvény (Vgt.) 29.§ (1) bekezdésére hivatkozva utasította el a Felperes bányavállalkozó, kérelmező beadványaiban foglaltakat.

„A Vgt 29.§ (1) bekezdése alapján: Vízjogi engedélyt a hatóság az előírt feltételek megléte esetén csak abban az esetben adhat ki, ha a vízellétesítmény, a vízimunka, illetve a vízhasználat

- a) nem veszélyezteti a vízkészlet védelméhez fűződő érdeket,
- b) megfelel a vízimunkára, a vízellétesítmények, víziközművek megvalósítására, átépítésére és megszüntetésére, valamint üzemeltetésére és a vízhasználatok gyakorlására kiadott vizsgáldokási, műszaki és biztonsági szabályoknak, a vízhozartás, vízminőség, felszín alatti és felszíni vizek védelmével összefüggő egyéb szabályozásnak,
- c) megfelel a külön jogszabályban foglalt előírásoknak.”

Mint már megfogalmaztam az előbbiekben is, megítélésem szerint a környezetvédelmi engedélyezési eljárásban a környezetvédelmi hatóságnak elengedhetetlen lett volna környezetvédelmi indítatású önálló döntést hoznia, saját következtetésekkel indokolva hatósági döntését, a vízügyi ágazati érdekeket meghaladva vizsgálni A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvényben foglalt jogi alapokon a környezetvédelem érdekérvényesítésének igényével.

A kavicsbányászati tevékenység következtében kialakuló bányató

- nem vízimunka,
- nem vízellétesítmény,
- nem vízimunka,
- nem víziközmű,
- nem vízhasználat,

A perben vitatott eljárás nem vízjogi engedéllyezéssel függ össze. A kavicsbányászati tevékenység nem vízjogi engedélyköteles tevékenység!

Összefoglaló szakértői álláspontomként a következőket fogalmaztam meg:

A közigazgatási perben különös jelentőséggel bír annak a megfontolása, hogy az eljáró hatóságok úgy az I. fokú, mint a II. fokú eljárásban hozott határozataikat kellő bizonyítékok alapján, kellő mérlegeléssel hozták-e meg.

Ebből kiindulva fontosnak tartom rögzíteni, hogy úgy az eljáró közigazgatási szervek érvei és bizonyítékai, mint a saját szakmai véleményem és a szakirodalomból feltárt érveim és bizonyítékaim egyaránt azt bizonyítják, hogy a bányászati engedély iránti kérelmek elutasítása az egyetlen olyan döntés, ami összhangban áll a fenntartható fejlődés elvárásaival, ez több évtizedes saját szakmai ismereteim alapján is meggyőződésemé vált.

Ugyanakkor nem tartom kellőképpen kidolgozottak illetve magalapozottak sem a Felperes, sem az I. fokú, sem a II. fokú közigazgatási szerveknek az álláspontját illetve döntéseit....

Fentiekén túl szeretném a Tisztelt Biróság figyelmét ráirányítani arra a problémára, hogy az egyes ágazati hatóságok feladata az ágazati érdekek közhatalmi érdekérvényesítése, adott esetben pl a bányahatóság a nemzeti vagyon vitathatatlan részét képező nyersanyagkincs hasznosításának az érdekérvényesítését hivatott képviselni, a Földhivatal ezzel szemben termőföldvédelmi küldetést teljesít, míg a természetvédelem feladata az élővilág védett elemeinek, a védett fajok ökológiai igényeinek illetve a tájképi változatlanságnak a megóvása.

Külön figyelmet érdemlő jogalkalmazási problémaként szeretném a T. Biróság figyelmébe ajánlani a környezetvédelmi hatóság szereptévesztését a vizsgáldokási feladatokra irányuló ágazati érdekképviselet kérdésében.

Esetünkben is ezek az állami célkitűzések és érdekek az azonos területre irányuló területhasználat során ütköznek, nehezítve, sokszor ellehetetlenítve a környezetvédelem –mint a jövő generációk életesélyeinek biztosítására irányuló igény- alkotmányos prioritásának a biztosítását.

Tudatossággal eggyé válunk, teljesen eggyé a Világmindenséggel.

A wide-angle photograph of the Hungarian Parliament Building, a grand Gothic Revival structure with a prominent central dome and multiple spires. The building is situated on the bank of a river, with its reflection visible in the water. The sky is clear and blue. The image is presented as a spread across two pages of a book or magazine, with a vertical crease down the center.

**A szakterületre vonatkozó
hatályos jogszabályok**

I. ALAPVETŐ ELŐÍRÁSOK

I./1. Alaptörvények, környezetvédelmi törvény

AZ EURÓPAI UNIÓ ALAPJOGI CHARTÁJA

MAGYARORSZÁG ALAPTÖRVÉNYE

Hetedik módosítása hatályba lép 2019. január 1-jén.

1995. ÉVI LIII. TÖRVÉNY A KÖRNYEZET VÉDELMEKÉNT ÁLTALÁNOS SZABÁLYAIRÓL

Módosította: 2017. évi CXXXIV. tv. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

27/2015. (VI. 17.) OGY HATÁROZAT A 2015-2020 KÖZÖTTI IDŐSZAKRA SZÓLÓ NEMZETI KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMRÓL

I./2. Szervezeti szabályok

1991. ÉVI XX. TÖRVÉNY A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK ÉS SZERVEIK, A KÖZTÁRSASÁGI MEGBÍZOTTAK, VALAMINT EGYES CENTRÁLIS ALÁRENDELTSÉGŰ SZERVEK FELADAT- ÉS HATÁSKÖRÉRŐL

223/2014. (IX. 4.) KORM. RENDELET A VÍZÜGYI IGAZGATÁSI ÉS A VÍZÜGYI, VALAMINT A VÍZVÉDELMI HATÓSÁGI FELADATOKAT ELLÁTÓ SZERVEK KIJELÖLÉSÉRŐL

66/2015. (III. 30.) KORM. RENDELET A FŐVÁROSI ÉS MEGYEI KORMÁNYHIVATALOKRÓL, VALAMINT A JÁRÁSI (FŐVÁROSI KERÜLETI) HIVATALOKRÓL

71/2015. (III. 30.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI HATÓSÁGI ÉS IGAZGATÁSI FELADATOKAT ELLÁTÓ SZERVEK KIJELÖLÉSÉRŐL

385/2016. (XII. 2.) KORM. RENDELET A FŐVÁROSI ÉS MEGYEI KORMÁNYHIVATAL, VALAMINT A JÁRÁSI (FŐVÁROSI KERÜLETI) HIVATAL NÉPEGÉSZSÉGÜGYI FELADATAI ELLÁTÁSÁRÓL, TOVÁBBÁ AZ EGÉSZSÉGÜGYI ÁLLAMIGAZGATÁSI SZERV KIJELÖLÉSÉRŐL

94/2018. (V. 22.) KORM. RENDELET A KORMÁNY TAGJAINAK FELADAT- ÉS HATÁSKÖRÉRŐL. Módosította: 206/2018. (XI. 10.) Korm. r. Hatályba lép 2019. január 2-án.

I./3. Eljárási szabályok

1990. ÉVI XCIII. TÖRVÉNY AZ ILLETÉKEKRŐL

Módosította:

2017. évi CLXXXVI. tv. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

2018. évi LXXXII. tv. Hatályba lép 2019. február 16-án.

106/1995. (IX. 8.) KORM. RENDELET A FELSZÁMOLÁSI ELJÁRÁS ÉS A VÉGELSZÁMOLÁS KÖRNYEZET- ÉS TERMÉSZETVÉDELMI KÖVETLEMÉNYEIRŐL

7/2000. (V. 18.) KÖM RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI HATÓSÁGI NYILVÁNTARTÁS VEZETÉSÉNEK SZABÁLYAIRÓL

2003. ÉVI CXXVIII. TÖRVÉNY A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG GYORSFORGALMI KÖZÚTHÁLÓZATÁNAK KÖZÉRDEKÜSÉGÉRŐL ÉS FEJLESZTÉSÉRŐL

2/2005. (I. 11.) KORM. RENDELET EGYES TERVEK, ILLETVE PROGRAMOK KÖRNYEZETI VIZSGÁLATÁRÓL

311/2005. (XII. 25.) KORM. RENDELET A NYILVÁNOSSÁG KÖRNYEZETI INFORMÁCIÓKHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉSÉNEK RENDJÉRŐL

314/2005. (XII. 25.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETI HATÁSVIZSGÁLATI ÉS AZ EGYSÉGES KÖRNYEZETHASZNÁLATI ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSRÓL

2006. ÉVI LIII. TÖRVÉNY A NEMZETGAZDASÁGI SZEMPONTBÓL KIEMELT JELENTŐSÉGŰ BERUHÁZÁSOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK GYORSÍTÁSÁRÓL ÉS EGYSZERŰSÍTÉSÉRŐL

4/2007. (II. 21.) KVVMM RENDELET AZ EGYSÉGES KÖRNYEZETHASZNÁLATI ENGEDÉLYHEZ KÖTÖTT TEVÉKENYSÉGEKKEL KAPCSOLATOS FELÜGYELETI DÍJ MEGFIZETÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

282/2007. (X. 26.) KORM. RENDELET A SZAKTERÜLETEK ÁGAZATI KÖVETELMÉNYEIÉRT FELELŐS SZERVEK KIJELÖLÉSÉRŐL, VALAMINT A MEGHATÁROZOTT SZAKKÉRDÉSEKBE KIZÁRÓLAGOSAN ELJÁRÓ ÉS EGYES SZAKTERÜLETEKEN SZAKVÉLEMÉNYT ADÓ SZERVEKRŐL

322/2007. (XII. 5.) KORM. RENDELET A KÖLCSÖNÖS MEGFELELTETÉSI SZABÁLYOK BETARTÁSÁT ELLENŐRZŐ SZERVEKRŐL

1/2009. (I. 30.) EÜM RENDELET AZ ÁLLAMI NÉPEGÉSZSÉGÜGYI ÉS TISZTÍORVOSI SZOLGÁLAT EGYES KÖZIGAZGATÁSI ELJÁRÁSAIÉRT ÉS IGAZGATÁSI JELLEGŰ SZOLGÁLTATÁSAIÉRT FIZETENDŐ DÍJAKRÓL

210/2009. (IX. 29.) KORM. RENDELET A KERESKEDELMI TEVÉKENYSÉGEK VÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEIRŐL

19/2009. (XII. 22.) KVVMM RENDELET A KÖZIGAZGATÁSI HATÓSÁGI ELJÁRÁS ÉS SZOLGÁLTATÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ 2004. ÉVI CXL. TÖRVÉNY 94. § (2) BEKEZDÉS B) PONTJÁNAK ALKALMAZÁSÁRÓL

Hat. kiv. h.: 2017. évi CLXXIX. tv. Hatályát veszti 2019. január 1-jén.

57/2013. (II. 27.) KORM. RENDELET A TELEPENGEDELÝ, ILLETVE A TELEP LÉTESÍTÉSÉNEK BEJELENTÉSE ALAPJÁN GYAKOROLHATÓ EGYES TERMELŐ ÉS EGYES SZOLGÁLTATÓ TEVÉKENYSÉGEKRŐL, VALAMINT A TELEPENGEDELÝEZÉS RENDJÉRŐL ÉS A BEJELENTÉS SZABÁLYAIRÓL

13/2015. (III. 31.) BM RENDELET A VÍZÜGYI ÉS A VÍZVÉDELMI HATÓSÁGI ELJÁRÁSOK IGAZGATÁSI SZOLGÁLTATÁSI DÍJÁIRÓL

14/2015. (III. 31.) FM RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI HATÓSÁGI ELJÁRÁSOK IGAZGATÁSI SZOLGÁLTATÁSI DÍJÁIRÓL

2015. ÉVI CCXXII. TÖRVÉNY AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS ÉS A BIZALMI SZOLGÁLTATÁSOK ÁLTALÁNOS SZABÁLYAIRÓL

2016. ÉVI CL. TÖRVÉNY AZ ÁLTALÁNOS KÖZIGAZGATÁSI RENDTARTÁSRÓL

Módosította: 2017. évi CLXXIX. tv. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

451/2016. (XII. 19.) KORM. RENDELET AZ ELEKTRONIKUS ÜGYINTÉZÉS RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL. Módosította: 179/2018. (X. 2.) Korm. r. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

I./4. A környezetvédelem pénzügyi alapjai

2003. ÉVI LXXXIX. TÖRVÉNY A KÖRNYEZETTERHELÉSI DÍJRÓL
270/2003. (XII. 24.) KORM. RENDELET AZ EGYES KÖRNYEZETTERHELÉSI DÍJAK VISSZAIGÉNYLÉSÉNEK, A KIBOCSÁTOTT TERHELŐ ANYAG MENNYISÉG MEGHATÁROZÁS MÓDJÁRÓL, VALAMINT A DÍJFIZETÉS ÁTHÁRÍTÁSÁNAK SZABÁLYAIRÓL
- 18/2004. (II. 24.) GKM-KVVM-PM EGYÜTTES RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS INFRASTRUKTÚRA OPERATÍV PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁBAN KÖZREMŰKÖDŐ SZERVEZETEK KIJELÖLÉSÉRŐL
2011. ÉVI LXXXV. TÖRVÉNY A KÖRNYEZETVÉDELMI TERMÉKDÍJRÓL
343/2011. (XII. 29.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI TERMÉKDÍJRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI LXXXV. TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSÁRÓL
- 36/2012. (VI. 8.) NFM RENDELET A KÖRNYEZET ÉS ENERGIA OPERATÍV PROGRAM PRIORITÁSÁIRA RENDELT FORRÁSOK FELHASZNÁLÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL ÉS EGYES TÁMOGATÁSI JOGCÍMEIRŐL
- 78/2015. (III. 31.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS TERMÉSZETVÉDELMI SZAKKÉRDÉS VIZSGÁLATÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELJÁRÁSI KÖLTSÉGEKRŐL ÉS SZAKÉRTŐI DÍJAKRÓL

I./5. Személyi feltételek

- 93/1996. (VII. 4.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI MEGBÍZOTT ALKALMAZÁSÁNAK FELTÉTELÉHEZ KÖTÖTT KÖRNYEZETHASZNÁLATOK MEGHATÁROZÁSÁRÓL
- 11/1996. (VII. 4.) KTM RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI MEGBÍZOTT ALKALMAZÁSI ÉS KÉPESÍTÉSI FELTÉTELEIRŐL
- 12/1996. (VII. 4.) KTM RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLAT VÉGZÉSÉHEZ SZÜKSÉGES SZAKMAI FELTÉTELEKRŐL ÉS A FELJOGOSÍTÁS MÓDJÁRÓL, VALAMINT A FELÜLVIZSGÁLAT DOKUMENTÁCIÓJÁNAK TARTALMI KÖVETELMÉNYEIRŐL
- 15/1997. (V. 28.) KTM RENDELET A KÖRNYEZETI ÁLLAPOTVIZSGÁLÓ SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉGRŐL
- 9/2006. (II. 27.) IM RENDELET AZ IGAZSÁGÜGYI SZAKÉRTŐI SZAKTERÜLETEKRŐL, VALAMINT AZ AZOKHOZ KAPCSOLÓDÓ KÉPESÍTÉSI ÉS EGYÉB SZAKMAI FELTÉTELEKRŐL
- 1/2009. (II. 10.) KVVM RENDELET A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG TERÜLETÉN AZ ENSZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYZMÉNYE KERETÉBEN MEGVALÓSULÓ EGYÜTTES VÉGREHAJTÁS HITELESÍTŐIRE VONATKOZÓ SZAKMAI ÉS SZEMÉLYI KÖVETELMÉNYEKRŐL, VALAMINT A HITELESÍTÉS SZABÁLYAIRÓL
- 297/2009. (XII. 21.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI, VÍZGAZDÁLKODÁSI ÉS TÁJVÉDELMI SZAKÉRTŐI TEVÉKENYSÉGRŐL
- 56/2016. (VIII. 19.) FM RENDELET A FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTER HATÁSKÖRÉBE TARTOZÓ SZAKKÉPESÍTÉSEK SZAKMAI ÉS VIZSGAKÖVETELMÉNYEIRŐL

II. HULLADÉKGAZDÁLKODÁS

2012. ÉVI CLXXXV. TÖRVÉNY A HULLADÉKRÓL
- 1/1986. (II. 21.) ÉVM-EÜM EGYÜTTES RENDELET A KÖZTISZTASÁGGAL ÉS A TELEPÜLÉSI SZILÁRD HULLADÉKKAL ÖSSZEFÜGGŐ TEVÉKENYSÉGEKRŐL
- 101/1996. (VII. 12.) KORM. RENDELET A VESZÉLYES HULLADÉKOK ORSZÁGHATÁROKAT ÁTLÉPŐ SZÁLLÍTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSÉRŐL ÉS ÁRTALMATLANÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ, BÁZELBEN, 1989. MÁRCIUS 22. NAPJÁN ALÁÍRT EGYEZMÉNY KIHIRDETÉSÉRŐL
- Módosította: 240/2005. (X. 27.) KORM. RENDELET A VESZÉLYES HULLADÉKOK ORSZÁGHATÁROKAT ÁTLÉPŐ SZÁLLÍTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSÉRŐL ÉS ÁRTALMATLANÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ, BÁZELBEN, 1989. MÁRCIUS 22. NAPJÁN ALÁÍRT EGYEZMÉNY MÓDOSÍTÁSAINAK KIHIRDETÉSÉRŐL
- 56/1997. (VIII. 14.) FM-İKIM-NM EGYÜTTES RENDELET AZ ÉLELMISZEREK MEGSEMMSÍTÉSÉNEK FELTÉTELEIRŐL ÉS MÓDJÁRÓL
- 271/2001. (XII. 21.) KORM. RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI BÍRSÁG MÉRTÉKÉRŐL, VALAMINT KISZABÁSÁNAK ÉS MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK MÓDJÁRÓL
- 103/2003. (IX. 11.) FVM RENDELET A NÖVÉNYVÉDŐ SZERREL SZENNYEZETT CSOMAGOLÓESZKÖZ-HULLADÉKOK KEZELÉSÉRŐL
- 15/2003. (XI. 7.) KVVM RENDELET A TERÜLETI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVEKRŐL
- 23/2003. (XII. 29.) KVVM RENDELET A BIOHULLADÉK KEZELÉSÉRŐL ÉS A KOMPOSZTÁLÁS MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEIRŐL
- 45/2004. (VII. 26.) BM-KVVM EGYÜTTES RENDELET AZ ÉPÍTÉSI ÉS BONTÁSI HULLADÉK KEZELÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL
- 209/2005. (X. 5.) KORM. RENDELET A BETÉTDÍJ ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAIRÓL
- 20/2006. (IV. 5.) KVVM RENDELET A HULLADÉKLERAKÁSSAL, VALAMINT A HULLADÉKLERAKÓVAL KAPCSOLATOS EGYES SZABÁLYOKRÓL ÉS FELTÉTELEKRŐL
- 91/2006. (XII. 26.) GKM RENDELET A CSOMAGOLÁS KÖRNYEZETVÉDELMI KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELŐSÉGE IGAZOLÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL
- 180/2007. (VII. 3.) KORM. RENDELET AZ ORSZÁGHATÁRT ÁTLÉPŐ HULLADÉKSZÁLLÍTÁSRÓL
- 64/2008. (III. 28.) KORM. RENDELET A TELEPÜLÉSI HULLADÉKKEZELÉSI KÖZSZOLGÁLTATÁSI DÍJ MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZAKMAI SZABÁLYAIRÓL
- 14/2008. (IV. 3.) GKM RENDELET A BÁNYÁSZATI HULLADÉKOK KEZELÉSÉRŐL
- 191/2009. (IX. 15.) KORM. RENDELET AZ ÉPÍTŐIPARI KIVITELEZÉSI TEVÉKENYSÉGRŐL
- 64/2009. (XI. 23.) KHEM RENDELET A KÖZÚTI JÁRMŰVEK BONTÁSÁNAK FELTÉTELEIRŐL

274/2009. (XII. 3.) KORM. RENDELET A FÉMHI GANY ÉS EGYES HIGANYVEGYÜLETEK ÉS - KEVERÉKEK KIVITELI TILALMÁRÓL, VALAMINT A FÉMHI GANY BIZTONSÁGOS TÁROLÁSÁRÓL SZÓLÓ, 2008. OKTÓBER 22-I 1102/2008/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET VÉGREHAJTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYES SZABÁLYOKRÓL

45/2012. (V. 8.) VM RENDELET A NEM EMBERI FOGYASZTÁSRA SZÁNT ÁLLATI EREDETŰ MELLÉKTERMÉKEKRE VONATKOZÓ ÁLLATEGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYOK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

374/2012. (XII. 18.) KORM. RENDELET EGYES VESZÉLYES ANYAGOK ELEKTROMOS ÉS ELEKTRONIKUS BERENDEZÉSEKBE VALÓ ALKALMAZÁSÁNAK KORLÁTOZÁSÁRÓL

144/2012. (XII. 27.) VM RENDELET A PCB, VALAMINT A PCB-T TARTALMAZÓ BERENDEZÉSEK KEZELÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

145/2012. (XII. 27.) VM RENDELET A HULLADÉKOLAJJAL KAPCSOLATOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

439/2012. (XII. 29.) KORM. RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEK NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELÉRŐL, VALAMINT HATÓSÁGI ENGEDÉLYEZÉSÉRŐL

442/2012. (XII. 29.) KORM. RENDELET A CSOMAGOLÁS RÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKKAL KAPCSOLATOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEKRŐL

445/2012. (XII. 29.) KORM. RENDELET AZ ELEM- ÉS AKKUMULÁTORHULLADÉKKAL KAPCSOLATOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEKRŐL

292/2013. (VII. 26.) KORM. RENDELET A NEM RENDSZERES HULLADÉKSZÁLLÍTÁS SZABÁLYAIRÓL ÉS AZ ENNEK SORÁN ELJÁRÓ ÁLLAMI SZERVEK KIJE LŐLÉSÉRŐL

2013. ÉVI CXXV. TÖRVÉNY A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁSI TEVÉKENYSÉG MINŐSÍTÉSÉRŐL

2013. ÉVI CXXXIV. TÖRVÉNY EGYES KÖZSZOLGÁLTATÁSOK ELLÁTÁSÁRÓL ÉS AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGŐ TÖRVÉN YMÓDOSÍTÁSOKRÓL

71/2013. (VIII. 15.) VM RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁSI TEVÉKENYSÉG MINŐSÍTÉSE IRÁNTI ELJÁRÁSOKÉRT, VALAMINT AZ IGAGZGATÁSI JELLEGŰ SZOLGÁLTATÁSÉRT FIZETENDŐ IGAGZGATÁSI SZOLGÁLTATÁSI DÍJAKRÓL

310/2013. (VIII. 16.) KORM. RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TERVEKRE ÉS A MEGELŐZÉSI PROGRAMOKRA VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOKRÓL

72/2013. (VIII. 27.) VM RENDELET A HULLADÉKJEGYZÉKRŐL

95/2013. (X. 14.) VM RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI ENGEDÉLYHEZ VAGY NYILVÁNTARTÁSBA VÉTELHEZ KÖTÖTT TEVÉKENYSÉGEKKE L KAPCSOLATOS FELŰGYELETI DÍJ MEGFIZETÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

317/2013. (VIII. 28.) KORM. RENDELET A KÖZSZOLGÁLTATÓ KIVÁLASZTÁSÁRÓL ÉS A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁSI SZERZŐDÉS RÓL

318/2013. (VIII. 28.) KORM. RENDELET A HULLADÉKLERAKÁSI JÁRULÉK MEGFIZETÉSÉRŐL ÉS FELHASZNÁLÁSÁNAK CÉLJAIRÓL

2013. ÉVI CXL. TÖRVÉNY A FÉMKERESKEDELEMRŐL

443/2013. (XI. 27.) KORM. RENDELET A FÉMKERESKEDE LMI TEVÉKENYSÉGRŐL

120/2013. (XII. 16.) VM RENDELET A TITÁN-DIOXIDOT ELŐÁLLÍTÓ LÉTESÍTMÉNYEK KIBOCSÁTÁSÁRÓL

533/2013. (XII. 30.) KORM. RENDELET AZ ÚJRAHASZNÁLHATÓ CSOMAGOLÓSZER BÉRLETI RENDSZERÉNEK SZABÁLYAIRÓL

197/2014. (VIII. 1.) KORM. RENDELET AZ ELEKTROMOS ÉS ELEKTRONIKUS BERENDEZÉSEKKE L KAPCSOLATOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEKRŐL

246/2014. (IX. 29.) KORM. RENDELET AZ EGYES HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI LÉTESÍTMÉNYEK KIALAKÍTÁSÁNAK ÉS ŰZEMELTETÉSÉNEK SZABÁLYAIRÓL

29/2014. (XI. 28.) FM RENDELET A HULLADÉKÉGETÉS MŰSZAKI KÖVETELMÉNYEIRŐL,

309/2014. (XII. 11.) KORM. RENDELET A HULLADÉKKAL KAPCSOLATOS NYILVÁNTARTÁSI ÉS ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEKRŐL

369/2014. (XII. 30.) KORM. RENDELET A HULLADÉKKÁ VÁLT GÉPJÁRMŰVEKRŐL

385/2014. (XII. 31.) KORM. RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁS VÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEIRŐL

225/2015. (VIII. 7.) KORM. RENDELET A VESZÉLYES HULLADÉKKAL KAPCSOLATOS EGYES TEVÉKENYSÉGEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

68/2016. (III. 31.) KORM. RENDELET AZ ORSZÁGOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁSI TERVRE VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOKRÓL

69/2016. (III. 31.) KORM. RENDELET AZ ÁLLAMI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZFELADAT ELLÁTÁSÁRA LÉTREHOZOTT SZERVEZET KIJE LŐLÉSÉRŐL, FELADATKÖRÉRŐL, AZ ADATKEZELÉS MÓDJÁRÓL, VALAMINT AZ ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

12/2016. (V. 24.) NFM RENDELET AZ ÁLLAMI HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZFELADAT ELLÁTÁSÁRA LÉTREHOZOTT SZERVEZET RÉSZÉRE TÖRTÉNŐ ADATSZOLGÁLTATÁS TARTALMÁRÓL ÉS RENDJÉRŐL

13/2016. (V. 24.) NFM RENDELET A KOORDINÁLÓ SZERV ÁLTAL FIZETENDŐ HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI SZOLGÁLTATÁSI DÍJRÓL

43/2016. (VI. 28.) FM RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSSAL KAPCSOLATOS ÁRTALMATLANÍTÁSI ÉS HASZNOSÍTÁSI MŰVELETEK FELSOROLÁSÁRÓL

11/2017. (VI. 12.) EMMI RENDELET A LAKOSSÁGI GYÓGYSZERELLÁTÁS SORÁN KÉPZŐDÖTT GYÓGYSZERHULLADÉKKAL KAPCSOLATOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEKRŐL

12/2017. (VI. 12.) EMMI RENDELET AZ EGÉSZSÉGÜGYI SZOLGÁLTATÓNÁL KÉPZŐDŐ HULLADÉKKAL KAPCSOLATOS HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEKRŐL

13/2017. (VI. 12.) EMMI RENDELET A HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI KÖZSZOLGÁLTATÁS KÖRÉBE TARTOZÓ HULLADÉKKAL KAPCSOLATOS KÖZEGÉSZSÉGÜGYI KÖVETELMÉNYEKRŐL

Közösségi jogszabályok:

97/129/EK HATÁROZAT A CSOMAGOLÓANYAGOK AZONOSÍTÁSI RENDSZERÉNEK A CSOMAGOLÁS RÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKRÓL SZÓLÓ, 94/62/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV ÉRTEL MÉBEN TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁRÓL

2000/532/EK HATÁROZAT A HULLADÉKJEGYZÉKNEK A HULLADÉKOKRÓL SZÓLÓ 75/442/EGK TANÁCSI IRÁNYELV 1. CIKKÉNEK A) PONTJA ÉRTEL MÉBEN TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁRÓL SZÓLÓ 94/3/EK HATÁROZAT, VALAMINT A VESZÉLYES HULLADÉKOK JEGYZÉKÉNEK A VESZÉLYES HULLADÉKOKRÓL SZÓLÓ 91/689/EGK TANÁCSI IRÁNYELV 1. CIKKÉNEK (4) BEKEZDÉSE ÉRTEL MÉBEN TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁRÓL SZÓLÓ 94/904/EK TANÁCSI HATÁROZAT FELVÁLTÁSÁRÓL

2000/532/EK HATÁROZAT A HULLADÉKJEGYZÉKNEK A HULLADÉKOKRÓL SZÓLÓ 75/442/EGK TANÁCSI IRÁNYELV 1. CIKKÉNEK A) PONTJA ÉRTELMÉBEN TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁRÓL SZÓLÓ 94/3/EK HATÁROZAT, VALAMINT A VESZÉLYES HULLADÉKOK JEGYZÉKÉNEK A VESZÉLYES HULLADÉKOKRÓL SZÓLÓ 91/689/EGK TANÁCSI IRÁNYELV 1. CIKKÉNEK (4) BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁRÓL SZÓLÓ 94/904/EK TANÁCSI HATÁROZAT FELVÁLTÁSÁRÓL

2001/171/EK HATÁROZAT A CSOMAGOLÁSÁRÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKRÓL SZÓLÓ 94/62/EK IRÁNYELVBEN MEGHATÁROZOTT NEHÉZFÉM-KONCENTRÁCIÓ-SZINTEKKEL KAPCSOLATBAN AZ ÜVEGCSOMAGOLÁSRA VONATKOZÓ ELTÉRÉS FELTÉTELEINEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

2001/524/EK HATÁROZAT AZ EN 13428:2000, AZ EN 13429:2000, AZ EN 13430:2000, AZ EN 13431:2000 ÉS AZ EN 13432:2000 SZABVÁNYHIVATKOZÁSNAK A CSOMAGOLÁSÁRÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKRÓL SZÓLÓ 94/62/EK IRÁNYELVVEL KAPCSOLATBAN AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK HIVATALOS LAPJÁBAN VALÓ KÖZZÉTÉTELÉRŐL

2150/2002/EK RENDELET A HULLADÉKRA VONATKOZÓ STATISZTIKÁKRÓL

2003/33/EK HATÁROZAT A HULLADÉKOK HULLADÉKLERAKÓKBAN TÖRTÉNŐ ÁTVÉTELÉNEK KRITÉRIUMAIRÓL ÉS ELJÁRÁSÁIRÓL AZ 1999/31/EK IRÁNYELV II. MELLÉKLETÉNEK 16. CIKKE ALAPJÁN

2005/270/EK HATÁROZAT AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS CSOMAGOLÁSÁRÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKRÓL SZÓLÓ 94/62/EK IRÁNYELVE SZERINTI ADATBÁZISRENDSZERRE VONATKOZÓ FORMÁTUMOK LÉTREHOZÁSÁRÓL Módosította: EU 2018/896 vhh.

2005/C 44/13 KÖZLEMÉNY A CSOMAGOLÁSÁRÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKRÓL SZÓLÓ, 1994. DECEMBER 20-I 94/62/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV VÉGREHAJTÁSA KERETÉBEN: ÖSSZEHANGOLT SZABVÁNYOK CÍMEINEK ÉS HIVATKOZÁSAINAK KÖZZÉTÉTELE

1013/2006/EK RENDELET A HULLADÉKSZÁLLÍTÁSÁRÓL

1418/2007/EK RENDELET AZ 1013/2006/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET III. VAGY IIIA. MELLÉKLETÉBEN FELSOROLT EGYES HULLADÉKOKNAK A HULLADÉKOK HATÁROKAT ÁTLÉPŐ SZÁLLÍTÁSÁNAK FELÜGYELETÉRŐL SZÓLÓ OECD-HATÁROZAT HATÁLYA ALÁ NEM TARTOZÓ EGYES ORSZÁGOKBA TÖRTÉNŐ HASZNOSÍTÁSI CÉLÚ KIVITELÉRŐL

2009/292/EK HATÁROZAT A CSOMAGOLÁSÁRÓL ÉS A CSOMAGOLÁSI HULLADÉKRÓL SZÓLÓ 94/62/EK IRÁNYELVBEN MEGHATÁROZOTT NEHÉZFÉM-KONCENTRÁCIÓ HATÁRÉRTÉKTŐL A MŰANYAG REKESZÉK ÉS A MŰANYAG RAKLAPOK ESETÉBEN VALÓ ELTÉRÉS FELTÉTELEINEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

2009/337/EK HATÁROZAT AZ ÁSVÁNYNYERSANYAG-KITERMELŐ IPARBAN KELETKEZŐ HULLADÉK KEZELÉSÉRŐL SZÓLÓ 2006/21/EK IRÁNYELV III. MELLÉKLETÉVEL ÖSSZEHANGBAN A HULLADÉKKEZELŐ LÉTESÍTMÉNYEK OSZTÁLYOZÁSA SORÁN ALKALMAZANDÓ KRITÉRIUMOK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

2009/359/EK HATÁROZAT AZ ÁSVÁNYNYERSANYAG-KITERMELŐ IPARBAN KELETKEZŐ HULLADÉK KEZELÉSÉRŐL SZÓLÓ 2006/21/EK IRÁNYELV 22. CIKKE (1) BEKEZDÉSE F) PONTJÁNAK VÉGREHAJTÁSA CÉLJÁBÓL AZ INERT HULLADÉK FOGALMÁNAK KIEGÉSZÍTÉSÉRŐL

333/2011/EU RENDELET EGYES FÉMTÖRMELEKTÍPUSOKNAK A 2008/98/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV SZERINTI HULLADÉK JELLEGÉNEK MEGSZÚNÉSÉT MEGHATÁROZÓ KRITÉRIUMOK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

1069/2009/EK RENDELET A NEM EMBERI FOGYASZTÁSRA SZÁNT ÁLLATI MELLÉKTERMÉKEKRE ÉS A BELŐLÜK SZÁRMAZÓ TERMÉKEKRE VONATKOZÓ EGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYOK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL ÉS AZ 1774/2002/EK RENDELET HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL (ÁLLATI MELLÉKTERMÉKEKRE VONATKOZÓ RENDELET)Módosította: EU 2017/625 r. Hatályba lép 2019. december 14-én.

142/2011/EU RENDELET A NEM EMBERI FOGYASZTÁSRA SZÁNT ÁLLATI MELLÉKTERMÉKEKRE ÉS A BELŐLÜK SZÁRMAZÓ TERMÉKEKRE VONATKOZÓ EGÉSZSÉGÜGYI SZABÁLYOK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 1069/2009/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET VÉGREHAJTÁSÁRÓL, VALAMINT A 97/78/EK TANÁCSI IRÁNYELVNEK AZ EGYES MINTÁK ÉS TÉTELEK HATÁRON TÖRTÉNŐ ÁLLAT-EGÉSZSÉGÜGYI ELLENŐRZÉSE ALÓLI, AZ IRÁNYELV SZERINTI MENTESÍTÉSE TEKINTETÉBEN TÖRTÉNŐ VÉGREHAJTÁSÁRÓL

493/2012/EU RENDELET A HULLADÉKELEMEK ÉS -AKKUMULÁTOROK ÚJRAFELDOLGOZÁSI ELJÁRÁSÁIHOZ TARTOZÓ, A 2006/66/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV SZERINTI ÚJRAFELDOLGOZÁSI HATÉKONYSÁGI MUTATÓK SZÁMÍTÁSA RÉSZLETES SZABÁLYAINAK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

1179/2012/EU RENDELET A TÖRT ÜVEGNEK A 2008/98/EK IRÁNYELV SZERINTI HULLADÉK JELLEGÉNEK MEGSZÚNÉSÉT MEGHATÁROZÓ KRITÉRIUMOK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

715/2013/EU RENDELET A RÉZTÖRMELEKNEK A 2008/98/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV SZERINTI HULLADÉK JELLEGÉNEK MEGSZÚNÉSÉT MEGHATÁROZÓ KRITÉRIUMOK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

1357/2014/EU RENDELET A HULLADÉKOKRÓL ÉS EGYES IRÁNYELVEK HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL SZÓLÓ 2008/98/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV III. MELLÉKLETÉNEK FELVÁLTÁSÁRÓL.Helyesbítette: HL L 42., 2017.2.18., 43. o.

EU 2016/1245 VÉGREHAJTÁSI RENDELET A KOMBINÁLT NÖMENKLATÚRÁNAK A 2658/87/EGK TANÁCSI RENDELETBEN ELŐÍRT KÓDJAI ÉS A HULLADÉKSZÁLLÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ 1013/2006/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET III., IV. ÉS V. MELLÉKLETÉBEN FELSOROLT HULLADÉKOK KÖZÖTTI MEGFELELÉSEKET BEMUTATÓ ELŐZETES MEGFELELÉSI TÁBLÁZAT MEGHATÁROZÁSÁRÓL

EU 2017/699 VÉGREHAJTÁSI RENDELET A TAGÁLLAMOK PIACAIN FORGALOMBA HOZOTT ELEKTROMOS ÉS ELEKTRONIKUS BERENDEZÉSEK TÖMEGÉNEK, TOVÁBBÁ AZ ELEKTROMOS ÉS ELEKTRONIKUS BERENDEZÉSEK TAGÁLLAMOKBAN KELETKEZETT HULLADÉKAI TÖMEGBEN MEGADOTT MENNYISÉGÉNEK KISZÁMÍTÁSÁRA VONATKOZÓ KÖZÖS MÓDSZERTAN KIDOLGOZÁSÁRÓL

EU 2017/852 RENDELET A HIGANYRÓL ÉS AZ 1102/2008/EK RENDELET HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL

EU 2017/997 RENDELET A 2008/98/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV III. MELLÉKLETÉNEK A HP 14 "KÖRNYEZETRE VESZÉLYES (ÖKOTOXIKUS)" VESZÉLYESSÉGI TULAJDONSÁG TEKINTETÉBEN TÖRTÉNŐ MÓDOSÍTÁSÁRÓL

EU 2017/2287 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZAT A HIGANY ÉS BIZONYOS HIGANYKEVERÉKEK BEHÓZATALÁVAL KAPCSOLATBAN ALKALMAZANDÓ FORMANYOMTATVÁNYOKNAK A HIGANYRÓL SZÓLÓ (EU) 2017/852 EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ALAPJÁN TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁRÓL

2018/C 124/01 KÖZLEMÉNY TECHNIKAI ÚTMUTATÁS A HULLADÉKOK OSZTÁLYOZÁSÁHOZ

EU 2018/896 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZAT A KÖNNYŰ MŰANYAG HORDTASAKOK ÉVES FELHASZNÁLÁSÁNAK SZÁMÍTÁSI MÓDSZERÉRŐL ÉS A 2005/270/EK HATÁROZAT MÓDOSÍTÁSÁRÓL

III. LEVEGŐTISZTASÁG-VÉDELEM

306/2010. (XII. 23.) KORM. RENDELET A LEVEGŐ VÉDELMEÉRŐL

31/1990. (II. 16.) MT RENDELET A SZTRATOSZFERIKUS ÓZONRÉTEG VÉDELMEÉRŐL SZÓLÓ, BÉCSBEN 1985. MÁRCIUS 22. NAPJÁN ALÁÍRT EGYEZMÉNY KIHIRDETÉSÉRŐL

35/1990. (II. 28.) MT RENDELET AZ ÓZONRÉTEGET LEBONTÓ ANYAGOKRÓL SZÓLÓ, MONTREALBAN, 1987. SZEPTEMBER 16-ÁN ALÁÍRT JEGYZŐKÖNYV KIHIRDETÉSÉRŐL

5/1990. (IV. 12.) KÖHÉM RENDELET A KÖZÚTI JÁRMŰVEK MŰSZAKI MEGVIZSGÁLÁSÁRÓL

Módosította: 28/2018. (XI. 15.) ITM r. Hatályba lép 2018. december 15-én.

6/1990. (IV. 12.) KÖHÉM RENDELET A KÖZÚTI JÁRMŰVEK FORGALOMBA HELYEZÉSÉNEK ÉS FORGALOMBAN TARTÁSÁNAK MŰSZAKI FELTÉTELEIRŐL

Módosította: 28/2018. (XI. 15.) ITM r. Hatályba lép 2018. december 15-én.

1995. ÉVI LXXXII. TÖRVÉNY AZ ENSZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYZMÉNY KIHIRDETÉSÉRŐL

12/2002. (III. 14.) GM-KÖVIM-KÖM EGYÜTTES RENDELET AZ ÚJ SZEMÉLYGÉPKOCSIK ÜZEMANYAG-GAZDASÁGOSSÁGI ÉS SZÉN-DIOXID-KIBOCSÁTÁSI ADATAINAK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

4/2002. (X. 7.) KVVM RENDELET A LÉGSZENNYEZETTSÉGI AGGLOMERÁCIÓK ÉS ZÓNÁK KIJELÖLÉSÉRŐL

7/2003. (V. 16.) KVVM-GKM EGYÜTTES RENDELET AZ EGYES LEVEGŐSZENNYEZŐ ANYAGOK ÖSSZKIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEIRŐL

Hat. kiv. h.: 18/2018. (VII. 23.) AM r. Hatályát veszti 2019. december 31-én.

2004. ÉVI CVIII. TÖRVÉNY A NAGY TÁVOLSÁGRA JUTÓ, ORSZÁGHATÁROKON ÁTTERJEDŐ LEVEGŐSZENNYEZÉSRŐL SZÓLÓ 1979. ÉVI GENFI EGYEZMÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓ, A KÉNKIBOCSÁTÁSOK TOVÁBBI CSÖKKENTÉSÉRŐL SZÓLÓ, OSLÓBAN, 1994. JÚNIUS 14-ÉN ELFOGADOTT JEGYZŐKÖNYV KIHIRDETÉSÉRŐL

75/2005. (IX. 29.) GKM-KVVM EGYÜTTES RENDELET A NEM KÖZÚTI MOZGÓ GÉPEKBE ÉPÍTENDŐ BELSŐ ÉGÉSŰ MOTOROK GÁZNEMŰ ÉS RÉSZECSKÉKBŐL ÁLLÓ SZENNYEZŐANYAG-KIBOCSÁTÁSÁNAK KORLÁTOZÁSÁRÓL

25/2006. (II. 3.) KORM. RENDELET EGYES FESTÉKEK, LAKKOK ÉS JÁRMŰVEK JAVÍTÓ FÉNYEZÉSÉRE SZOLGÁLÓ TERMÉKEK SZERVES OLDÓSZER TARTALMÁNAK SZABÁLYOZÁSÁRÓL

195/2006. (IX. 25.) KORM. RENDELET A NAGY TÁVOLSÁGRA JUTÓ, ORSZÁGHATÁROKON ÁTTERJEDŐ LEVEGŐSZENNYEZÉSRŐL SZÓLÓ, 1979. ÉVI GENFI EGYEZMÉNYHEZ KAPCSOLÓDÓ, A SAVASODÁS, AZ EUTROFIZÁCIÓ ÉS A TALAJ KÖZELI ÓZON CSÖKKENTÉSÉRŐL SZÓLÓ, 1999. DECEMBER 1-JÉN, GÖTEBORGBAN ALÁÍRT JEGYZŐKÖNYV KIHIRDETÉSÉRŐL

2007. ÉVI IV. TÖRVÉNY AZ ENSZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYZMÉNYBEN RÉSZES FELEK KONFERENCIÁJÁNAK 1997. ÉVI HARMADIK ÜLÉSSZAKÁN ELFOGADOTT KIOTÓI JEGYZŐKÖNYV KIHIRDETÉSÉRŐL

2007. ÉVI XXI. TÖRVÉNY A NAGY TÁVOLSÁGRA JUTÓ, ORSZÁGHATÁROKON ÁTTERJEDŐ LEVEGŐSZENNYEZÉSRŐL SZÓLÓ 1979. ÉVI GENFI EGYEZMÉNYHEZ CSATOLT, A NEHÉZFÉMEKRŐL SZÓLÓ, AARHUSBAN, 1998. JÚNIUS 24-ÉN ELFOGADOTT JEGYZŐKÖNYV KIHIRDETÉSÉRŐL

2007. ÉVI LX. TÖRVÉNY AZ ENSZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYZMÉNYE ÉS ANNAK KIOTÓI JEGYZŐKÖNYVE VÉGREHAJTÁSI KERETRENDSZERÉRŐL

323/2007. (XII. 11.) KORM. RENDELET AZ ENSZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYZMÉNYE ÉS ANNAK KIOTÓI JEGYZŐKÖNYVE VÉGREHAJTÁSI KERETRENDSZERÉRŐL SZÓLÓ 2007. ÉVI LX. TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSÁNAK EGYES SZABÁLYAIRÓL

190/2008. (VII. 29.) KORM. RENDELET A NEHÉZ TEHERGÉPKOCSIK KÖZLEKEDÉSÉNEK KORLÁTOZÁSÁRÓL

77/2009. (XII. 15.) KHEM-IRM-KVVM EGYÜTTES RENDELET A KÖZÚTI JÁRMŰVEK KÖRNYEZETVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLATÁNAK SZABÁLYAIRÓL Módosította: 28/2018. (XI. 15.) ITM r. Hatályba lép 2018. december 15-én.

2010. ÉVI CXVII. TÖRVÉNY A MEGÚJULÓ ENERGIA KÖZLEKEDÉSI CÉLÚ FELHASZNÁLÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSÁRÓL ÉS A KÖZLEKEDÉSBEN FELHASZNÁLT ENERGIA ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZKIBOCSÁTÁSÁNAK CSÖKKENTÉSÉRŐL

4/2011. (I. 14.) VM RENDELET A LEVEGŐTERHELTSÉGI SZINT HATÁRÉRTÉKEIRŐL ÉS A HELYHEZ KÖTÖTT LÉGSZENNYEZŐ PONTFORRÁSOK KIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEIRŐL

6/2011. (I. 14.) VM RENDELET A LEVEGŐTERHELTSÉGI SZINT ÉS A HELYHEZ KÖTÖTT LÉGSZENNYEZŐ FORRÁSOK KIBOCSÁTÁSÁNAK VIZSGÁLATÁVAL, ELLENŐRZÉSÉVEL, ÉRTÉKELÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOKRÓL

118/2011. (XII. 15.) VM RENDELET A BENZIN TÁROLÁSÁBÓL, ELOSZTÁSÁBÓL ÉS TÖLTŐÁLLOMÁSON A GÉPJÁRMŰ FELTÖLTÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ ILLÉKONY SZERVES VEGYÜLET (VOC) CSÖKKENTÉSÉRŐL

145/2012. (VII. 3.) KORM. RENDELET A SZÉN-DIOXID GEOLÓGIAI TÁROLÁSÁRÓL

2012. ÉVI CCXVII. TÖRVÉNY AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KÖZÖSSÉGI KERESKEDELMI RENDSZERÉBEN ÉS AZ ERŐFESZÍTÉS-MEGOSZTÁSI HATÁROZAT VÉGREHAJTÁSÁBAN TÖRTÉNŐ RÉSZVÉTELÉRŐL Módosította: 2016. évi LI. tv. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

295/2012. (X. 16.) KORM. RENDELET AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁVAL KAPCSOLATOS HITELESÍTÉSI TEVÉKENYSÉGET VÉGZŐ SZERVEZETEK AKKREDITÁLÁSÁRÓL ÉS NYILVÁNTARTÁSÁRÓL

410/2012. (XII. 28.) KORM. RENDELET AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KÖZÖSSÉGI KERESKEDELMI RENDSZERÉBEN ÉS AZ ERŐFESZÍTÉS-MEGOSZTÁSI HATÁROZAT VÉGREHAJTÁSÁBAN VALÓ RÉSZVÉTELÉRŐL SZÓLÓ 2012. ÉVI CCXVII. TÖRVÉNY VÉGREHAJTÁSÁNAK EGYES SZABÁLYAIRÓL

80/2012. (XII. 28.) NFM RENDELET AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁVAL KAPCSOLATOS EGYES TEVÉKENYSÉGEK IGAZGATÁSI SZOLGÁLTATÁSI DÍJÁRÓL ÉS FELÜGYELETI DÍJÁRÓL

110/2013. (XII. 4.) VM RENDELET AZ 50 MW_{th} ÉS ANNÁL NAGYOBB NÉVLEGES BEMENŐ HŐTELJESÍTMÉNYŰ TÜZELŐBERENDEZÉSEK MŰKÖDÉSI FELTÉTELEIRŐL ÉS LÉGSZENNYEZŐ ANYAGAINAK KIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEIRŐL

26/2014. (III. 25.) VM RENDELET AZ EGYES TEVÉKENYSÉGEK ILLÉKONY SZERVES VEGYÜLET KIBOCSÁTÁSÁNAK KORLÁTOZÁSÁRÓL

278/2014. (XI. 14.) KORM. RENDELET AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁVAL, VALAMINT AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSSAL KAPCSOLATOS NEMZETI JELENTÉS TARTALMÁRÓL ÉS ELKÉSZÍTÉSÉNEK MÓDJÁRÓL, AZ ADATSZOLGÁLTATÁS RENDJÉRŐL, ILLETVE AZ ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉG MEGSZEGÉSE ESETÉN FIZETENDŐ BÍRSÁGRÓL

53/2014. (XII. 13.) NFM RENDELET AZ EGYES FOLYÉKONY TŰZELŐ- ÉS FŰTŐANYAGOK KÉNTARTALMÁRÓL

14/2015. (II. 10.) KORM. RENDELET A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKKAL ÉS AZ ÓZONRÉTEGET LEBONTÓ ANYAGOKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEK VÉGZÉSÉNEK FELTÉTELEIRŐL

2016. ÉVI L. TÖRVÉNY AZ ENSZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI KERETEGYZMÉNYBEN RÉSZES FELEINEK 21. KONFERENCIÁJÁN ELFOGADOTT PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁS KIHIRDETÉSÉRŐL

60/2016. (XII. 28.) NFM RENDELET A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKKAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉGEKET VÉGZŐK KÉPESÍTÉSÉRE VONATKOZÓ SZABÁLYOKRÓL Módosította: 25/2018. (X. 25.) ITM r. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

17/2017. (V. 26.) NFM RENDELET A MOTORHAJTÓANYAGOK MINŐSÉGI KÖVETELMÉNYEIRŐL

209/2017. (VII. 25.) KORM. RENDELET AZ ÓZONRÉTEGET LEBONTÓ ANYAGOKRÓL SZÓLÓ, MONTREALBAN, 1987. SZEPTEMBER 16. NAPJÁN ALÁÍRT JEGYZŐKÖNYV EGYES MÓDOSÍTÁSAINAK KIHIRDETÉSÉRŐL Egyes részei később meghatározott időpontban lépnek hatályba. Közlönyállapot

279/2017. (IX. 22.) KORM. RENDELET A BIOÜZEMANYAGOK ÉS FOLYÉKONY BIO-ENERGIAHORDOZÓK FENNTARTHATÓSÁGI KÖVETELMÉNYEIRŐL ÉS IGAZOLÁSÁRÓL

39/2017. (X. 9.) NFM RENDELET A BIOÜZEMANYAGOK ÉS FOLYÉKONY BIO-ENERGIAHORDOZÓK FENNTARTHATÓSÁGI KÖVETELMÉNYEKNEK VALÓ MEGFELELÉSÉVEL KAPCSOLATOS ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZKIBOCSÁTÁS ELKERÜLÉS KISZÁMÍTÁSÁNAK SZABÁLYAIRÓL

53/2017. (X. 18.) FM RENDELET A 140 KW_{th} ÉS ANNÁL NAGYOBB, DE 50 MW_{th}-NÁL KISEBB TELJES NÉVLEGES BEMENŐ HŐTELJESÍTMÉNYŰ TŰZELŐBERENDEZÉSEK MŰKÖDÉSI FELTÉTELEIRŐL ÉS LÉGSZENNYEZŐ ANYAGAINAK KIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEIRŐL

További részei hatályba lépnek 2025. január 1-jén és 2030. január 1-jén.

Közösségi jogszabályok:

2004/470/EK HATÁROZAT A PM_{2,5}-KONCENTRÁCIÓ MINTAVÉTELEZÉSÉNEK ÉS MÉRÉSÉNEK IDEIGLENES REFERENCIAMÓDSZERÉRE VONATKOZÓ ÚTMUTATÓRÓL

1497/2007/EK RENDELET AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 842/2006/EK RENDELETE ALAPJÁN AZ EGYES FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ HELYHEZ KÖTÖTT TŰZVÉDELMI RENDSZEREK ÁLTALÁNOS SZIVÁRGÁSELLENŐRZÉSI KÖVETELMÉNYEINEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

1516/2007/EK RENDELET AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 842/2006/EK RENDELETE ALAPJÁN AZ EGYES FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ HELYHEZ KÖTÖTT HŰTŐ-, LÉGKONDITIONÁLÓ ÉS HŐSZIVATTYÚBERENDEZÉSEK ÁLTALÁNOS SZIVÁRGÁSELLENŐRZÉSI KÖVETELMÉNYEINEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

304/2008/EK RENDELET AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 842/2006/EK RENDELETE ALAPJÁN AZ EGYES FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ, BEÉPÍTETT TŰZVÉDELMI RENDSZEREK ÉS TŰZOLTÓ KÉSZÜLÉKEK TEKINTETÉBEN A VÁLLALATOK ÉS A SZAKEMBEREK KÉPESÍTÉSÉRE VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK ÉS KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSI FELTÉTELEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

306/2008/EK RENDELET AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 842/2006/EK RENDELETE ALAPJÁN EGYES FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKBÓL ELŐÁLLÍTOTT OLDÓSZEREK KÜLÖNFÉLE BERENDEZÉSEKBŐL VALÓ VISSZANYERÉSÉT VÉGZŐ SZAKEMBEREK KÉPESÍTÉSÉRE VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK ÉS KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSI FELTÉTELEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

307/2008/EK RENDELET AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS 842/2006/EK RENDELETE ALAPJÁN A GÉPJÁRMŰVEKBE SZERELT, EGYES FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ LÉGKONDITIONÁLÓ RENDSZEREK TEKINTETÉBEN ASZAKEMBEREK RÉSZÉRE SZERVEZETT KÉPZÉSI PROGRAMOK MINIMUMKÖVETELMÉNYEINEK ÉS A KÉPZÉSI IGAZOLÁSOK KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSI FELTÉTELEINEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

1005/2009/EK RENDELET AZ ÓZONRÉTEGET LEBONTÓ ANYAGOKRÓL

1222/2009/EK RENDELET A GUMIABRONCSOK ÜZEMANYAG-HATÉKONYSÁG ÉS MÁS LÉNYEGES PARAMÉTEREK TEKINTETÉBEN TÖRTÉNŐ CÍMKÉZÉSÉRŐL

2010/634/EU HATÁROZAT AZ EURÓPAI UNIÓ KIBOCSÁTÁSKERESKEDELMI RENDSZERÉNEK KERETÉBEN A 2013. ÉVBEN KIADHATÓ KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEK UNIÓS SZINTŰ MENNYISÉGÉNEK KIIGAZÍTÁSÁRÓL, VALAMINT A 2010/384/EU HATÁROZAT HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL

63/2011/EU RENDELET A 443/2009/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET 11. CIKKE SZERINTI, A FAJLAGOS CO₂-KIBOCSÁTÁSI CÉLÉRTÉK ALÓLI MENTESÍTÉSRE IRÁNYULÓ KÉRELEMRE VONATKOZÓ RÉSZLETES RENDELKEZÉSEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

2011/149/EU HATÁROZAT AZ ÜVEGHÁZHATÁST OKOZÓ GÁZOK KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEI KÖZÖSSÉGEN BELÜLI KERESKEDELMI RENDSZERÉNEK LÉTREHOZÁSÁRÓL SZÓLÓ 2003/87/EK IRÁNYELV 3C. CIKKÉNEK (4) BEKEZDÉSE ÉRTELMÉBEN A LÉGI KÖZLEKEDÉSBŐL SZÁRMAZÓ KORÁBI ÖSSZES KIBOCSÁTÁSRÓL

291/2011/EU RENDELET AZ ÓZONRÉTEGET LEBONTÓ ANYAGOKRÓL SZÓLÓ 1005/2009/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ALAPJÁN LABORATÓRIUMI ÉS ANALITIKAI FELHASZNÁLÁSI CÉLRA ENGEDÉLYEZETT, A KLÓROZOTT-FLUOROZOTT SZÉNHYDROGÉNEKTŐL ELTÉRŐ SZABÁLYOZOTT ANYAGOK NEM HELYETTESÍTHETŐ FELHASZNÁLÁSÁRÓL

537/2011/EU RENDELET AZ ÓZONRÉTEGET LEBONTÓ ANYAGOKRÓL SZÓLÓ 1005/2009/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ÉRTELMÉBEN AZ UNIÓN BELÜL LABORATÓRIUMI ÉS ANALITIKAI FELHASZNÁLÁSRA ENGEDÉLYEZETT SZABÁLYOZOTT ANYAGOKRA VONATKOZÓ MENNYISÉGEK ELOSZTÁSÁRA VONATKOZÓ MECHANIZMUSRÓL

2011/278/EU HATÁROZAT A KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEKRE VONATKOZÓ HARMONIZÁLT INGYENES KIOSZTÁS UNIÓS SZINTŰ ÁTMENETI SZABÁLYAINAK A 2003/87/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV 10A. CIKKE ÉRTELMÉBEN TÖRTÉNŐ MEGHATÁROZÁSÁRÓL

2011/389/EU HATÁROZAT AZ ÜVEGHÁZHATÁST OKOZÓ GÁZOK KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEI KÖZÖSSÉGEN BELÜLI KERESKEDELMI RENDSZERÉNEK LÉTREHOZÁSÁRÓL SZÓLÓ 2003/87/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV 3E. CIKKE (3) BEKEZDÉSÉNEK A)-D) PONTJÁBAN EMLÍTETT KIBOCSÁTÁSI EGYSÉGEK UNIÓS SZINTŰ MENNYISÉGÉRŐL

600/2012/EU RENDELET A 2003/87/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV ÉRTELMEBEN AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁRA VONATKOZÓ ADATOKAT TARTALMAZÓ JELENTÉSEK ÉS A TONNAKILOMÉTER-ADATOKAT TARTALMAZÓ JELENTÉSEK HITELESÍTÉSÉRŐL, VALAMINT A HITELESÍTŐK AKKREDITÁCIÓJÁRÓL

601/2012/EU RENDELET AZ ÜVEGHÁZHATÁST OKOZÓ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK A 2003/87/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELVNEK MEGFELELŐ NYOMON KÖVETÉSÉRŐL ÉS JELENTÉSÉRŐL

389/2013/EU RENDELET A 2003/87/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV, VALAMINT A 280/2004/EK ÉS A 406/2009/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI HATÁROZAT SZERINTI UNIÓS KIBOCSÁTÁSIEGYSÉG-FORGALMI JEGYZÉK LÉTREHOZÁSÁRÓL, TOVÁBBÁ A 920/2010/EU ÉS AZ 1193/2011/EU BIZOTTSÁGI RENDELET HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL

525/2013/EU RENDELET AZ ÜVEGHÁZHATÁST OKOZÓ GÁZOK KIBOCSÁTÁSÁNAK NYOMON KÖVETÉSÉRE ÉS BEJELENTÉSÉRE, VALAMINT AZ ÉGHAJLATVÁLTOZÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB INFORMÁCIÓK NEMZETI ÉS UNIÓS SZINTŰ BEJELENTÉSÉRE SZOLGÁLÓ RENDSZERRŐL, VALAMINT A 280/2004/EK HATÁROZAT HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL. Módosította: EU 2018/841 r. Hatályba lép 2018. július 9-én. EU 2018/842 r. Hatályba lép 2018. július 9-én.

529/2013/EU HATÁROZAT AZ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKNAK A FÖLDHASZNÁLATBÓL, A FÖLDHASZNÁLAT-VÁLTOZTATÁSBÓL ÉS AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSI TEVÉKENYSÉGEKBŐL EREDŐ KIBOCSÁTÁSÁRA ÉS ELNYELÉSÉRE VONATKOZÓ ELSZÁMOLÁSI SZABÁLYOKRÓL ÉS AZ E TEVÉKENYSÉGEKHEZ KAPCSOLÓDÓ INTÉZKEDÉSEKRE VONATKOZÓ INFORMÁCIÓKRÓL. Módosította: EU 2018/841 r. Hatályba lép 2018. július 9-én.

517/2014/EU RENDELET A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKRÓL ÉS A 842/2006/EK RENDELET HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL

2014/746/EU HATÁROZAT A CO₂-KIBOCSÁTÁSÁTHELYEZÉS KOCKÁZATÁNAK JELENTŐS MÉRTÉKBEN KITETT ÁGAZATOK ÉS ALÁGAZATOK 2015-2019-ES IDŐSZAKRA VONATKOZÓ LISTÁJÁNAK A 2003/87/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV SZERINTI MEGHATÁROZÁSÁRÓL

1191/2014/EU VÉGREHAJTÁSI RENDELET A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKRÓL SZÓLÓ 517/2014/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET 19. CIKKÉBEN EMLÍTETT JELENTÉS FORMÁJÁNAK ÉS BENYÚJTÁSA MÓDJÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

EU 2015/2066 VÉGREHAJTÁSI RENDELET AZ 517/2014/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ALAPJÁN A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ ELEKTROMOS KAPCSOLÓBERENDEZÉSEK TELEPÍTÉSÉT, SZERVIZELÉSÉT, KARBANTARTÁSÁT, JAVÍTÁSÁT VAGY HASZNÁLATON KÍVÜL HELYEZÉSÉT VAGY A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOK HELYHEZ KÖTÖTT ELEKTROMOS KAPCSOLÓBERENDEZÉSEKBŐL VALÓ VISSZANYERÉSÉT VÉGZŐ TERMÉSZETES SZEMÉLYEK KÉPESÍTÉSÉRE VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK ÉS KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSI FELTÉTELEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

EU 2015/2067 VÉGREHAJTÁSI RENDELET AZ 517/2014/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ALAPJÁN A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ, HELYHEZ KÖTÖTT HŰTŐ-, LÉGKONDITIONÁLÓ ÉS HŐSZIVATTYÚ-BERENDEZÉSEK, VALAMINT A HŰTŐKAMIONOK ÉS -PÓTKOCSIK FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ HŰTŐEGYSÉGEI TEKINTETÉBEN A TERMÉSZETES SZEMÉLYEK KÉPESÍTÉSÉRE, VALAMINT A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ, HELYHEZ KÖTÖTT HŰTŐ-, LÉGKONDITIONÁLÓ ÉS HŐSZIVATTYÚ-BERENDEZÉSEK TEKINTETÉBEN A VÁLLALATOK KÉPESÍTÉSÉRE VONATKOZÓ MINIMUMKÖVETELMÉNYEK ÉS KÖLCSÖNÖS ELISMERÉSI FELTÉTELEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

EU 2015/2068 VÉGREHAJTÁSI RENDELET AZ 517/2014/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ALAPJÁN A FLUORTARTALMÚ ÜVEGHÁZHATÁSÚ GÁZOKAT TARTALMAZÓ TERMÉKEKEN ÉS BERENDEZÉSEKEN ELHELYEZENDŐ CÍMKÉK FORMÁTUMÁNAK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

EU 2016/879 VÉGREHAJTÁSI RENDELET AZ 517/2014/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ALAPJÁN A FLUOROZOTT SZÉNHYDROGÉNEKKEL TÖLTÖTT HŰTŐ-, LÉGKONDITIONÁLÓ ÉS HŐSZIVATTYÚ-BERENDEZÉSEK MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZATÁRA, VALAMINT AZ E NYILATKOZATNAK A FÜGGETLEN AUDITOR ÁLTALI ELLENŐRZÉSÉRE VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

EU 2018/841 RENDELET A FÖLDHASZNÁLATHOZ, A FÖLDHASZNÁLAT-VÁLTOZTATÁSHOZ ÉS AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSHOZ KAPCSOLÓDÓ ÜVEGHÁZHATÁSÚGÁZ-KIBOCSÁTÁSNAK ÉS -ELNYELÉSNEK A 2030-IG TARTÓ IDŐSZAKRA VONATKOZÓ ÉGHAJLAT- ÉS ENERGIAPOLITIKAI KERETBE TÖRTÉNŐ BEILLESZTÉSÉRŐL, VALAMINT AZ 525/2013/EU RENDELET ÉS AZ 529/2013/EU HATÁROZAT MÓDOSÍTÁSÁRÓL

EU 2018/842 RENDELET A PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁSBAN VÁLLALT KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE ÉRDEKÉBEN A TAGÁLLAMOK ÁLTAL 2021-TŐL 2030-IG KÖTELEZŐEN TELJESÍTENDŐ, AZ ÉGHAJLAT-POLITIKAI FELLÉPÉSHEZ HOZZÁJÁRULÓ ÉVES ÜVEGHÁZHATÁSÚGÁZKIBOCSÁTÁS-CSÖKKENTÉSEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL, VALAMINT AZ 525/2013/EU RENDELET MÓDOSÍTÁSÁRÓL

IV. VÍZ- ÉS TALAJVÉDELEM

1995. ÉVI LVII. TÖRVÉNY A VÍZGAZDÁLKODÁSRÓL

Módosította: 2017. évi CXXXIV. tv. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

72/1996. (V. 22.) KORM. RENDELET A VÍZGAZDÁLKODÁSI HATÓSÁGI JOGKÖR GYAKORLÁSÁRÓL

123/1997. (VII. 18.) KORM. RENDELET A VÍZBÁZISOK, A TÁVLATI VÍZBÁZISOK, VALAMINT AZ IVÓVÍZELLÁTÁST SZOLGÁLÓ VÍZILÉTESÍTMÉNYEK VÉDELMÉRŐL

23/1998. (XI. 6.) KHVM RENDELET A VÍZÜGYI IGAZGATÁSI SZERVEZET VÍZGAZDÁLKODÁSI NYILVÁNTARTÁSÁRÓL

178/1998. (XI. 6.) KORM. RENDELET A VÍZGAZDÁLKODÁSI FELADATOKKAL ÖSSZEFÜGGŐ ALAPADATOKRÓL

120/1999. (VIII. 6.) KORM. RENDELET A VIZEK ÉS A KÖZCÉLÚ VÍZILÉTESÍTMÉNYEK FENNTARTÁSÁRA VONATKOZÓ FELADATOKRÓL

43/1999. (XII. 26.) KHVM RENDELET A VÍZKÉSZLETJÁRULÉK KISZÁMÍTÁSÁRÓL

240/2000. (XII. 23.) KORM. RENDELET A TELEPÜLÉSI SZENNYVÍZTISZTÍTÁS SZEMPONTJÁBÓL ÉRZÉKENY FELSZÍNI VIZEK ÉS VÍZGYŰJTŐTERÜLETŰK KIJELŐLÉSÉRŐL

50/2001. (IV. 3.) KORM. RENDELET A SZENNYVIZEK ÉS SZENNYVÍZISZAPOK MEZŐGAZDASÁGI FELHASZNÁLÁSÁNAK ÉS KEZELÉSÉNEK SZABÁLYAIRÓL

201/2001. (X. 25.) KORM. RENDELET AZ IVÓVÍZ MINŐSÉGI KÖVETELMÉNYEIRŐL ÉS AZ ELLENŐRZÉS RENDJÉRŐL

25/2002. (II. 27.) KORM. RENDELET A NEMZETI TELEPÜLÉSI SZENNYVÍZ-ELVEZETÉSI ÉS -TISZTÍTÁSI MEGVALÓSÍTÁSI PROGRAMRÓL

6/2002. (XI. 5.) KVVM RENDELET AZ IVÓVÍZKIVÉTELRE HASZNÁLT VAGY IVÓVÍZBÁZISNAK KIJELŐLT FELSZÍNI VÍZ, VALAMINT A HALAK ÉLETFELTÉTELEINEK BIZTOSÍTÁSÁRA KIJELŐLT FELSZÍNI VIZEK SZENNYEZETTSÉGI HATÁRÉRTÉKEIRŐL ÉS AZOK ELLENŐRZÉSÉRŐL

219/2004. (VII. 21.) KORM. RENDELET A FELSZÍN ALATTI VIZEK VÉDELMÉRŐL

220/2004. (VII. 21.) KORM. RENDELET A FELSZÍNI VIZEK MINŐSÉGE VÉDELMÉNEK SZABÁLYAIRÓL

221/2004. (VII. 21.) KORM. RENDELET A VÍZGYŰJTŐ-GAZDÁLKODÁS EGYES SZABÁLYAIRÓL

27/2004. (XII. 25.) KVVM RENDELET A FELSZÍN ALATTI VÍZ ÁLLAPOTA SZEMPONTJÁBÓL ÉRZÉKENY TERÜLETEKEN LEVŐ TELEPÜLÉSEK BESOROLÁSÁRÓL

28/2004. (XII. 25.) KVVM RENDELET A VÍZSZENNYEZŐ ANYAGOK KIBOCSÁTÁSAIRA VONATKOZÓ HATÁRÉRTÉKEKRŐL ÉS ALKALMAZÁSUK EGYES SZABÁLYAIRÓL

30/2004. (XII. 30.) KVVM RENDELET A FELSZÍN ALATTI VIZEK VIZSGÁLATÁNAK EGYES SZABÁLYAIRÓL

31/2004. (XII. 30.) KVVM RENDELET A FELSZÍNI VIZEK MEGFIGYELÉSÉNEK ÉS ÁLLAPOTÉRTÉKELÉSÉNEK EGYES SZABÁLYAIRÓL

14/2005. (VI. 28.) KVVM RENDELET A KÁRMENTESÍTÉSI TÉNYFELTÁRÁS SZŰRŐVIZSGÁLATÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOKRÓL

27/2005. (XII. 6.) KVVM RENDELET A HASZNÁLT ÉS SZENNYVIZEK KIBOCSÁTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSÉRE VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOKRÓL

27/2006. (II. 7.) KORM. RENDELET A VIZEK MEZŐGAZDASÁGI EREDETŰ NITRÁTSZENNYEZÉSSEL SZEMBENI VÉDELMÉRŐL

24/2007. (VII. 3.) KVVM RENDELET A VÍZÜGYI BIZTONSÁGI SZABÁLYZAT KIADÁSÁRÓL
90/2007. (IV. 26.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETKÁROSODÁS MEGELŐZÉSÉNEK ÉS ELHÁRÍTÁSÁNAK RENDJÉRŐL

18/2007. (V. 10.) KVVM RENDELET A FELSZÍN ALATTI VÍZ ÉS A FÖLDTANI KÖZEG KÖRNYEZETVÉDELMI NYILVÁNTARTÁSI RENDSZER (FAVI) ADATSZOLGÁLTATÁSÁRÓL
43/2007. (VI. 1.) FVM RENDELET A NITRÁTÉRZÉKENY TERÜLETEKNEK A MEPAR SZERINTI BLOKKOK SZINTJÉN TÖRTÉNŐ KÖZZÉTÉTELÉRŐL

101/2007. (XII. 23.) KVVM RENDELET A FELSZÍN ALATTI VÍZKÉSZLETEKBE TÖRTÉNŐ BEAVATKOZÁS ÉS A VÍZKÚTFÚRÁS SZAKMAI KÖVETELMÉNYEIRŐL

2007. ÉVI CXXIX. TÖRVÉNY A TERMŐFÖLD VÉDELMÉRŐL

78/2008. (IV. 3.) KORM. RENDELET A TERMÉSZETES FÜRDŐVIZEK MINŐSÉGI KÖVETELMÉNYEIRŐL, VALAMINT A TERMÉSZETES FÜRDŐHELYEK KIJELŐLÉSÉRŐL ÉS ÜZEMELTETÉSÉRŐL

59/2008. (IV. 29.) FVM RENDELET VIZEK MEZŐGAZDASÁGI EREDETŰ NITRÁTSZENNYEZÉSSEL SZEMBENI VÉDELMÉHEZ SZÜKSÉGES CSELEKVÉSI PROGRAM RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL, VALAMINT AZ ADATSZOLGÁLTATÁS ÉS NYILVÁNTARTÁS RENDJÉRŐL

90/2008. (VII. 18.) FVM RENDELET A TALAJVÉDELMI TERV KÉSZÍTÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

30/2008. (XII. 31.) KVVM RENDELET A VIZEK HASZNOSÍTÁSÁT, VÉDELMÉT ÉS KÁRTÉTELEINEK ELHÁRÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEKRE ÉS LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ MŰSZAKI SZABÁLYOKRÓL

6/2009. (IV. 14.) KVVM-EÜM-FVM EGYÜTTES RENDELET A FÖLDTANI KÖZEG ÉS A FELSZÍN ALATTI VÍZ SZENNYEZÉSSEL SZEMBENI VÉDELMÉHEZ SZÜKSÉGES HATÁRÉRTÉKEKRŐL ÉS A SZENNYEZÉSEK MÉRÉSÉRŐL

147/2010. (IV. 29.) KORM. RENDELET A VIZEK HASZNOSÍTÁSÁT, VÉDELMÉT ÉS KÁRTÉTELEINEK ELHÁRÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEKRE ÉS LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS SZABÁLYOKRÓL

178/2010. (V. 13.) KORM. RENDELET A VIZEK TÖBBLETÉBŐL EREDŐ KOCKÁZATTAL ÉRINTETT TERÜLETEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL, A VESZÉLY- ÉS KOCKÁZATI TÉRKÉPEK, VALAMINT A KOCKÁZATKEZELÉSI TERVEK KÉSZÍTÉSÉRŐL, TARTALMÁRÓL

10/2010. (VIII. 18.) VM RENDELET A FELSZÍNI VÍZ VÍZSZENNYEZETTSÉGI HATÁRÉRTÉKEIRŐL ÉS AZOK ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAIRÓL

89/2011. (IX. 29.) VM RENDELET A VIZEK ÁLLAPOTÁNAK KÉMIAI ELEMZÉSÉRE ÉS FIGYELEMSEL KÍSÉRÉSÉRE VONATKOZÓ MŰSZAKI ELŐÍRÁSOKRÓL

58/2013. (II. 27.) KORM. RENDELET A VÍZIKÖZMŰ-SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ 2011. ÉVI CCIX. TÖRVÉNY EGYES RENDELKEZÉSEINEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

541/2013. (XII. 30.) KORM. RENDELET A LÉTFONTOSSÁGÚ VÍZGAZDÁLKODÁSI RENDSZERELEMEK ÉS VÍZILÉTESÍTMÉNYEK AZONOSÍTÁSÁRÓL, KIJELŐLÉSÉRŐL ÉS VÉDELMÉRŐL

45/2014. (IX. 23.) BM RENDELET A VÍZRAJZI FELADATOK ELLÁTÁSÁRÓL

49/2015. (XI. 6.) EMMI RENDELET A LEGIONELLA ÁLTAL OKOZOTT FERTŐZÉSI KOCKÁZATOT JELENTŐ KÖZEGEKRE, ILLETVE LÉTESÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ KÖZEGÉSZSÉGÜGYI ELŐÍRÁSOKRÓL

366/2015. (XII. 2.) KORM. RENDELET A VÍZVÉDELMI IGAZGATÁSI FELADATOKAT ELLÁTÓ SZERVEK KIJELŐLÉSÉRŐL, ÉS EGYES VÍZÜGYI TÁRGYÚ KORMÁNYRENDELETEK MÓDOSÍTÁSÁRÓL

378/2015. (XII. 8.) KORM. RENDELET A NEM KÖZMŰVEL ÖSSZEGYŰJTÖTT HÁZTARTÁSI SZENNYVÍZ BEGYŰJTÉSÉRE VONATKOZÓ NEM RENDSZERES KÖZSZOLGÁLTATÁSRÓL

379/2015. (XII. 8.) KORM. RENDELET MAGYARORSZÁG TELEPÜLÉSI SZENNYVÍZ-ELVEZETÉSI ÉS -TISZTÍTÁSI HELYZETÉT NYILVÁNTARTÓ TELEPÜLÉSSOROS JEGYZÉKRŐL ÉS TÁJÉKOZTATÓ JEGYZÉKRŐL, VALAMINT A SZENNYVÍZ-ELVEZETÉSI AGGLOMERÁCIÓK LEHATÁROLÁSÁRÓL

438/2015. (XII. 28.) KORM. RENDELET A VÍZGAZDÁLKODÁSI BÍRSÁG MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

16/2016. (V. 12.) BM RENDELET A KÖZCÉLÚ IVÓVÍZMŰVEK, VALAMINT A KÖZCÉLÚ SZENNYVÍZELVEZETŐ ÉS -TISZTÍTÓ MŰVEK ÜZEMELTETÉSE SORÁN TELJESÍTENDŐ VÍZÜGYI ÉS VÍZVÉDELMI SZAKMAI KÖVETELMÉNYEKRŐL, VIZSGÁLATOK KÖRÉRŐL, VALAMINT ADATSZOLGÁLTATÁS TARTALMÁRÓL

22/2016. (VI. 15.) BM RENDELET A TÁVLATI IVÓVÍZBÁZISOK MEGNEVEZÉSÉRŐL, VALAMINT AZ EGYES TÁVLATI IVÓVÍZBÁZISOKKAL ÉRINTETT TELEPÜLÉSEK JEGYZÉKÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

41/2017. (XII. 29.) BM RENDELET A VÍZJOGI ENGEDÉLYEZÉSI ELJÁRÁSHOZ SZÜKSÉGES DOKUMENTÁCIÓ TARTALMÁRÓL

Közösségi jogszabályok:

648/2004/EK RENDELET A MOSÓ- ÉS TISZTÍTÓSZEREKRŐL

2007/322/EK HATÁROZAT A TOLILFLUANIDOT TARTALMAZÓ NÖVÉNYVÉDŐ SZEREK IVÓVÍZSZENNYEZÉSHEZ VEZETŐ FELHASZNÁLÁSÁRA VONATKOZÓ ÖVINTÉZKEDÉSEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL

EU 2015/1959 FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ HATÁROZAT A 305/2011/EU EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI RENDELET ÉRTELMEBEN A SZENNYVÍZ-ELVEZETÉSI ÉS -KEZELÉSI TERMÉKEK TELJESÍTMÉNYE ÁLLANDÓSÁGÁNAK ÉRTÉKELÉSÉRE ÉS ELLENŐRZÉSÉRE ALKALMAZANDÓ RENDSZEREKRŐL

EU 2018/840 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZAT A 2008/105/EK EURÓPAI PARLAMENTI ÉS TANÁCSI IRÁNYELV ALAPJÁN A VÍZPOLITIKA KERETÉBEN UNIÓS SZINTŰ MONITORING ALÁ HELYEZENDŐ ANYAGOK MEGFIGYELÉSI LISTÁJÁNAK ÖSSZEÁLLÍTÁSÁRÓL ÉS AZ (EU) 2015/495 BIZOTTSÁGI VÉGREHAJTÁSI HATÁROZAT HATÁLYON KÍVÜL HELYEZÉSÉRŐL

V. ZAJ- ÉS REZGÉSVÉDELEM

284/2007. (X. 29.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETI ZAJ ÉS REZGÉS ELLENI VÉDELEM EGYES SZABÁLYAIRÓL

176/1997. (X. 11.) KORM. RENDELET A REPÜLŐTEREK KÖRNYEZETÉBEN LÉTESÍTENDŐ ZAJGÁTLÓ VÉDŐÖVEZETEK KIJELÖLÉSÉNEK, HASZNOSÍTÁSÁNAK ÉS MEGSZÜNTETÉSÉNEK SZABÁLYAIRÓL

18/1997. (X. 11.) KHVM-KTM EGYÜTTES RENDELET A REPÜLŐTEREK KÖRNYEZETÉBEN LÉTESÍTENDŐ ZAJGÁTLÓ VÉDŐÖVEZETEK KIJELÖLÉSÉNEK, HASZNOSÍTÁSÁNAK ÉS MEGSZÜNTETÉSÉNEK RÉSZLETES MŰSZAKI SZABÁLYAIRÓL

140/2001. (VIII. 8.) KORM. RENDELET EGYES KÜLTÉRI BERENDEZÉSEK ZAJKIBOCSÁTÁSI KÖVETELMÉNYEIRŐL ÉS MEGFELELŐSÉGÜK TANUSÍTÁSÁRÓL

142/2001. (VIII. 8.) KORM. RENDELET A HÁZTARTÁSI GÉPEK ZAJKIBOCSÁTÁSI ÉRTÉKEINEK FELTŰNTETÉSI KÖTELEZETTSÉGÉRŐL

29/2001. (XII. 23.) KÖM-GM EGYÜTTES RENDELET EGYES KÜLTÉRI BERENDEZÉSEK ZAJKIBOCSÁTÁSÁNAK KORLÁTOZÁSÁRÓL ÉS A ZAJKIBOCSÁTÁS MÉRÉSI MÓDSZERÉRŐL

280/2004. (X. 20.) KORM. RENDELET A KÖRNYEZETI ZAJ ÉRTÉKELÉSÉRŐL ÉS KEZELÉSÉRŐL

25/2004. (XII. 20.) KVVM RENDELET A STRATÉGIAI ZAJTÉRKÉPEK, VALAMINT AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK KÉSZÍTÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

93/2007. (XII. 18.) KVVM RENDELET A ZAJKIBOCSÁTÁSI HATÁRÉRTÉKEK MEGÁLLAPÍTÁSÁNAK, VALAMINT A ZAJ- ÉS REZGÉSKIBOCSÁTÁS ELLENŐRZÉSÉNEK MÓDJÁRÓL

27/2008. (XII. 3.) KVVM-EÜM EGYÜTTES RENDELET A KÖRNYEZETI ZAJ- ÉS REZGÉSTERHELÉSI HATÁRÉRTÉKEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL Módosította: 17/2018. (X. 10.) AB hat. Hatályba lép 2018. december 31-én.

VI. RADIOAKTÍV SZENNYEZÉS ELLENI VÉDELEM

1996. ÉVI CXVI. TÖRVÉNY AZ ATOMENERGIÁRÓL

130/1992. (IX. 3.) KORM. RENDELET AZ ATOMKÁROKÉRT VALÓ POLGÁRI JOGI FELELŐSSÉGRŐL SZÓLÓ BÉCSI EGYZEMÉNY ÉS AZ ATOMENERGIA TERÜLETÉN VALÓ POLGÁRI JOGI FELELŐSSÉGRŐL SZÓLÓ PÁRIZSI EGYZEMÉNY ALKALMAZÁSÁRÓL SZÓLÓ, 1989. SZEPTEMBER 20-ÁN ALÁÍRT KÖZÖS JEGYZŐKÖNYV KIHIRDETÉSÉRŐL

1997. ÉVI I. TÖRVÉNY A NUKLEÁRIS BIZTONSÁGRÓL A NEMZETKÖZI ATOMENERGIA ÜGYNÖKSÉG KERETÉBEN BÉCSBEN, 1994. SZEPTEMBER 20-ÁN LÉTREJÖTT EGYZEMÉNY KIHIRDETÉSÉRŐL

16/2000. (VI. 8.) EÜM RENDELET AZ ATOMENERGIÁRÓL SZÓLÓ 1996. ÉVI CXVI. TÖRVÉNY EGYES RENDELKEZÉSEINEK VÉGREHAJTÁSÁRÓL

15/2001. (VI. 6.) KÖM RENDELET AZ ATOMENERGIA ALKALMAZÁSA SORÁN A LEVEGŐBE ÉS VÍZBE TÖRTÉNŐ RADIOAKTÍV KIBOCSÁTÁSOKRÓL ÉS AZOK ELLENŐRZÉSÉRŐL

2001. ÉVI LXXVI. TÖRVÉNY A NEMZETKÖZI ATOMENERGIA ÜGYNÖKSÉG KERETÉBEN A KIÉGETT FŰTŐELEMKEK KEZELÉSÉNEK BIZTONSÁGÁRÓL ÉS A RADIOAKTÍV HULLADÉKOK KEZELÉSÉNEK BIZTONSÁGÁRÓL LÉTREHOZOTT KÖZÖS EGYZEMÉNY KIHIRDETÉSÉRŐL

165/2003. (X. 18.) KORM. RENDELET A NUKLEÁRIS ÉS RADIOLÓGIAI VESZÉLYHELYZET ESETÉN VÉGZETT LAKOSSÁGI TÁJÉKOZTATÁS RENDJÉRŐL

7/2007. (III. 6.) IRM RENDELET A NUKLEÁRIS ANYAGOK NYILVÁNTARTÁSÁNAK ÉS ELLENŐRZÉSÉNEK SZABÁLYAIRÓL

34/2009. (II. 20.) KORM. RENDELET A RADIOAKTÍV HULLADÉKOK ÉS A KIÉGETT FŰTŐELEMKEK ORSZÁGHATÁRON ÁT TÖRTÉNŐ SZÁLLÍTÁSÁNAK ENGEDÉLYEZÉSÉRŐL

11/2010. (III. 4.) KHEM RENDELET A RADIOAKTÍV ANYAGOK NYILVÁNTARTÁSÁNAK ÉS ELLENŐRZÉSÉNEK RENDJÉRŐL, VALAMINT A KAPCSOLÓDÓ ADATSZOLGÁLTATÁSRÓL

167/2010. (V. 11.) KORM. RENDELET AZ ORSZÁGOS NUKLEÁRISBALESET-ELHÁRÍTÁSI RENDSZERRŐL

246/2011. (XI. 24.) KORM. RENDELET A NUKLEÁRIS LÉTESÍTMÉNY ÉS A RADIOAKTÍVHULLADÉK-TÁROLÓ BIZTONSÁGI ÖVEZETÉRŐL

215/2013. (VI. 21.) KORM. RENDELET A RADIOAKTÍV HULLADÉKOKKAL ÉS A KIÉGETT ÜZEMANYAGGAL KAPCSOLATOS EGYES FELADATOKAT ELLÁTÓ SZERV KIJELÖLÉSÉRŐL, TEVÉKENYSÉGÉRŐL ÉS ANNAK PÉNZÜGYI FORRÁSÁRÓL

51/2013. (IX. 6.) NFM RENDELET A RADIOAKTÍV ANYAGOK SZÁLLÍTÁSÁRÓL, FUVAROZÁSÁRÓL ÉS CSOMAGOLÁSÁRÓL

155/2014. (VI. 30.) KORM. RENDELET A RADIOAKTÍV HULLADÉKOK ÁTMENETI TÁROLÁSÁT VAGY VÉGLEGES ELHELYEZÉSÉT BIZTOSÍTÓ TÁROLÓ LÉTESÍTMÉNYEK BIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEIRŐL ÉS AZ EZZEL ÖSSZEFÜGGŐ HATÓSÁGI TEVÉKENYSÉGRŐL

487/2015. (XII. 30.) KORM. RENDELET AZ IONIZÁLÓ SUGÁRZÁS ELLENI VÉDELEMRŐL ÉS A KAPCSOLÓDÓ ENGEDÉLYEZÉSI, JELENTÉSI ÉS ELLENŐRZÉSI RENDSZERRŐL

Módosította: 27/2018. (II. 28.) Korm. r. Hatályba lép 2020. január 1-jén.

489/2015. (XII. 30.) KORM. RENDELET A LAKOSSÁG TERMÉSZETES ÉS MESTERSÉGES EREDETŰ SUGÁRTERHELÉSÉT MEGHATÁROZÓ KÖRNYEZETI SUGÁRZÁSI HELYZET ELLENŐRZÉSI RENDJÉRŐL ÉS A KÖTELEZŐEN MÉRENDŐ MENNYISÉGEK KÖRÉRŐL

4/2016. (III. 5.) NFM RENDELET AZ ORSZÁGOS ATOMENERGIA HIVATAL EGYES KÖZIGAZGATÁSI ELJÁRÁSAIÉRT ÉS IGAZGATÁSI JELLEGŰ SZOLGÁLTATÁSAIÉRT FIZETENDŐ DÍJAKRÓL

VII. TERMÉSZETVÉDELEM, ÉLŐVILÁGVÉDELEM

1996. ÉVI LIII. TÖRVÉNY A TERMÉSZET VÉDELMÉRŐL

1985. ÉVI 21. TÖRVÉNYEREJŰ RENDELET A VILÁG KULTURÁLIS ÉS TERMÉSZETI ÖRÖKSÉGÉNEK VÉDELMÉRŐL SZÓLÓ, AZ EGYESÜLT NEMZETEK OKTATÁSI, TUDOMÁNYOS ÉS KULTURÁLIS SZERVEZETE ÁLTALÁNOS KONFERENCIÁJÁNAK ÜLÉSSZAKÁN PÁRIZSBAN, 1972. NOVEMBER 16-ÁN ELFOGADOTT EGYZEMÉNY KIHIRDETÉSÉRŐL

1993. ÉVI XLII. TÖRVÉNY A NEMZETKÖZI JELENTŐSÉGŰ VADVIZEKRŐL, KÜLÖNÖSEN MINT A VÍZIMADARAK TARTÓZKODÁSI HELYÉRŐL SZÓLÓ, RAMSARBAN, 1971. FEBRUÁR 2-ÁN ELFOGADOTT EGYZEMÉNY ÉS ANNAK 1982. DECEMBER 3-ÁN ÉS 1987. MÁJUS 28.-JÚNIUS 3. KÖZÖTT ELFOGADOTT MÓDOSÍTÁSAI EGYSÉGES SZERKEZETBEN TÖRTÉNŐ KIHIRDETÉSÉRŐL

1995. ÉVI LXXXI. TÖRVÉNY A BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG EGYZEMÉNY KIHIRDETÉSÉRŐL

1995. ÉVI XCIII. TÖRVÉNY A VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK VÉDETTISÉGI SZINTJÉNEK HELYREÁLLÍTÁSÁRÓL

33/1997. (II. 20.) KORM. RENDELET A TERMÉSZETVÉDELMI BÍRSÁG KISZABÁSÁVAL KAPCSOLATOS SZABÁLYOKRÓL

13/1997. (V. 28.) KTM RENDELET A VÉDETT TERMÉSZETI TERÜLETEK ÉS ÉRTÉKEK NYILVÁNTARTÁSÁRÓL

22/1998. (II. 13.) KORM. RENDELET A BALATON ÉS A PARTI ZÓNA NÁDASAINAK VÉDELMÉRŐL, VALAMINT AZ EZEKEN FOLYTATOTT NÁDGAZDÁLKODÁS SZABÁLYAIRÓL

67/1998. (IV. 3.) KORM. RENDELET A VÉDETT ÉS FOKOZOTTAN VÉDETT ÉLETKÖZÖSSÉGEKRE VONATKOZÓ KORLÁTOZÁSOKRÓL ÉS TILALMAKRÓL

13/2001. (V. 9.) KÖM RENDELET A VÉDETT ÉS A FOKOZOTTAN VÉDETT NÖVÉNY- ÉS ÁLLATFAJOKRÓL, A FOKOZOTTAN VÉDETT BARLANGOK KÖRÉRŐL, VALAMINT AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGBEN TERMÉSZETVÉDELMI SZEMPONTBÓL JELENTŐS NÖVÉNY- ÉS ÁLLATFAJOK KÖZZÉTÉTELÉRŐL

2/2002. (I. 23.) KÖM-FVM EGYÜTTES RENDELET AZ ÉRZÉKENY TERMÉSZETI TERÜLETEKRE VONATKOZÓ SZABÁLYOKRÓL

4/2004. (I. 13.) FVM RENDELET AZ EGYSZERŰSÍTETT TERÜLETALAPÚ TÁMOGATÁSOK ÉS A VIDÉKFEJLESZTÉSI TÁMOGATÁSOK IGÉNYLÉSÉHEZ TELJESÍTENDŐ "HELYES MEZŐGAZDASÁGI ÉS KÖRNYEZETI ÁLLAPOT", ILLETVE A "HELYES GAZDÁLKODÁSI GYAKORLAT" FELTÉTELRENDSZERÉNEK MEGHATÁROZÁSÁRÓL

275/2004. (X. 8.) KORM. RENDELET AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI RENDELTETÉSŰ TERÜLETEKRŐL

276/2004. (X. 8.) KORM. RENDELET A TERMÉSZET VÉDELMÉT SZOLGÁLÓ EGYES TÁMOGATÁSOKRA, VALAMINT KÁRTALANÍTÁSRA VONATKOZÓ RÉSZLETES SZABÁLYOKRÓL

150/2004. (X. 12.) FVM RENDELET A NEMZETI VIDÉKFEJLESZTÉSI TERV ALAPJÁN A KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉS, VALAMINT AZ EURÓPAI MEZŐGAZDASÁGI ORIENTÁCIÓS ÉS GARANCIA ALAP GARANCIA RÉSZLEGE TÁRSFINANSZÍROZÁSÁBAN MEGVALÓSULÓ AGRÁR-KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI TÁMOGATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

12/2005. (VI. 17.) KVVM RENDELET A FOKOZOTTAN VÉDETT NÖVÉNY-, ILLETVE ÁLLATFAJOK ÉLŐHELYÉN ÉS ÉLŐHELYE KÖRÜLI KORLÁTOZÁS ELRENDELÉSÉNEK RÉSZLETES SZABÁLYAIRÓL

7/2007. (III. 22.) KVVM RENDELET A MAGYARORSZÁGI BIOSZFÉRA-REZERVÁTUMOKRÓL

91/2007. (IV. 26.) KORM. RENDELET A TERMÉSZETBEN OKOZOTT KÁROSODÁS MÉRTEKÉNEK MEGÁLLAPÍTÁSÁRÓL, VALAMINT A KÁRMENTESÍTÉS SZABÁLYAIRÓL

21/2007. (VI. 20.) KVVV RENDELET A VÉDETT ÁSVÁNYOK ÉS ÁSVÁNYTÁRSULÁSOK KÖRÉRŐL ÉS PÉNZBEN KIFEJEZETT ÉRTÉKÉRŐL

346/2008. (XII. 30.) KORM. RENDELET A FÁS SZÁRÚ NÖVÉNYEK VÉDELMÉRŐL

2009. ÉVI XXXVII. TÖRVÉNY AZ ERDŐRŐL, AZ ERDŐ VÉDELMÉRŐL ÉS AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS RÓL

Módosította: 2017. évi CCV. tv. Hatályba lép 2019. január 1-jén.

61/2009. (V. 14.) FVM RENDELET AZ EURÓPAI MEZŐGAZDASÁGI VIDÉKFEJLESZTÉSI ALAPBÓL NYÚJTOTT AGRÁR-KÖRNYEZETGAZDÁLKODÁSI TÁMOGATÁSOK IGÉNYBEVÉTELÉNEK RÉSZLETES FELTÉTELEIRŐL

14/2010. (V. 11.) KVVV RENDELET AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETVÉDELMI RENDELTETÉSŰ TERÜLETEKKEL ÉRINTETT FÖLDRÉSZLETEKRŐL

119/2011. (XII. 15.) VM RENDELET A NEMZETKÖZI JELENTŐSÉGŰ VADVIZEK JEGYZÉKÉBE BEJEGYZETT HAZAI VÉDETT VIZEK ÉS VADVÍZTERÜLETEK KIHIRDETÉSÉRŐL

134/2013. (XII. 29.) VM RENDELET A NEMZETI PARKOK TERÜLETÉNEK ÖVEZETEKBE VALÓ BESOROLÁSÁRÓL ÉS AZ EGYES ÖVEZETEKRE VONATKOZÓ ÁLTALÁNOS TERMÉSZETVÉDELMI ELŐÍRÁSOKRÓL

A VÉDETTÉ NYILVÁNÍTÁSOK ÉS KEZELÉSI TERVEK JEGYZÉKE

Közösségi jogszabályok:

EU 2018/38 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZAT A PANNON BIOGEOGRÁFIAI RÉGIÓ KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETI TERÜLETEIT TARTALMAZÓ, KILENCEDIK ALKALOMMAL FRISSÍTETT JEGYZÉK ELFOGADÁSÁRÓL

Akiktől el kellett búcsúznunk

Dr. Jancsó Gábor, a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara alapító tagja, korábban a jogelőd kamara Környezettudományi Bizottságának elnöke, majd az új kamara Környezettudományi Természetvédelmi és Vízügyi Szakmai Tagozatának tiszteletbeli elnöke volt.

Életrajzát tükrözte kedvenc gondolata, hogy "ha mindenki elsöpri maga előtt a szemetet, akkor az egész utca tiszta lesz."

Ezt az évkönyvet az Ő emlékének ajánljuk!

Dénes Miklós különböző beosztásokban egész életében a vízügyet szolgálta, 2013. évtől igazságügyi szakértőként.

Több, mint fél évszázados munkássága elsősorban a vízügyi építőipari tevékenységhez kötődött. 2012. évben ellátta az Országos Vízügyi Főfelügyelőség műszaki főigazgató-helyettesi feladatát is.

A szakmai tagozatunknak kezdetektől fogva aktív és segítő tagja volt. Tevékenyen részt vett az első Országos Vízügyi Szakmai Nap előkészítésében is.

A vízügyi szakmai napot az Ő emlékének ajánlottuk!

**Kollégáink emlékét úgy ápoljuk a legméltóbban,
ha a jövő felé tekintünk és szólunk a jövő
feladatairól, amelyben ugyan Ők már fizikailag
nem tudnak részt venni, de szellemiségük
erőt ad valamennyiünknek.**

**Az évkönyv utolsó oldala nem lehet más,
mint a**

**Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi
Szakmai Tagozat**

2019. évi munkaterve

Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara
Környezetvédelmi Természetvédelmi Vízügyi Szakmai Tagozat
(rövidített neve: MISZK KTV) 2019. évi munkaterve

1. Összeállítjuk a tagozat által képviselt szakterületek államigazgatási és hatósági szervezetrendszerének felépítését.

A szakterületeinket érintő, 2018. évben végrehajtott államigazgatási és hatósági szervezetrendszer átalakítása lényeges változásokat eredményezett. A feladat elvégzése a szakterületeket felügyelő állami szervekkel történő kapcsolatfelvételt segíti elő. A tagozathoz tartozó igazságügyi szakértők eredményes munkájának alapfeltétele, hogy a változásokat nyomon kövessék és naprakész módon ismerjék. Sajátos szerepünk nagy mértékben elősegítheti – a gyakorlati igazságügyi szakértői munka tapasztalatainak felhasználásával – az egységes szakértői szemlélet és jogalkalmazási gyakorlat megteremtését. Hozzá kívánunk járulni a tagozathoz tartozó szakértők szakmai munkájához szükséges technikai feltételeinek javításához.

Felelős: szakreferensek

Határidő: 2019. 03.30.

2. A MISZK SZFB ütemtervének megfelelően folytatjuk a kompetencia rendelet módosítására irányuló tagozati feladatok végrehajtását.

Felelős: a tagozati vezetőség, kompetencia ügyekben megbízott tagja

Határidő: 2019. 02. 25., illetőleg folyamatos

3. Szakmai tapasztalataink alapján összegezzük azokat a módszertani kérdéseket, ahol módszertani levél kidolgozását tartjuk szükségesnek.

Felelős: a tagozati vezetőség, módszertani ügyekért megbízott tagja Határidő az összegezésre: 2019. 05.30.

4. Folytatjuk a szakterületeinket képviselő szakmai, társadalmi szervezetekkel (szakmai kamarák, egyesületek, stb.) a kapcsolatok kiépítését. A Tagozat élő munkakapcsolatra törekszik az érintett tudományterületeket képviselő szervezetekkel (MTA, egyetemi tanszékek, stb.) és szakemberekkel. A kapcsolatépítés során kifejezésre juttatjuk azt a tényt, hogy a környezetvédelem, természetvédelem, vízügy nem csupán a műszaki, természettudományi területeket érinti, hanem az ember testi-lelki egészségének megőrzéséért, az ember továbbélésének feltételeinek javításáért felelősséget viselő egyéb tudományterületeket (egészségügy, pszichológia, szociológia, stb.) is.

Felelős: elnök

Határidő: folyamatos

1. A MISZK tagozati honlapját folyamatosan frissítjük annak érdekében, hogy ez váljon a tagozaton belüli kapcsolattartás legfontosabb eszközévé.

Felelős: a tagozati vezetőség, informatikai ügyekben megbízott tagja Határidő: folyamatos

2. Elkészítjük a tagozat 2019. évi tevékenységét bemutató évkönyvet.

Felelős: elnök

Határidő: 2019. 12. 30.

3. 2019. évben is költségvetési keretünkben biztosítjuk a tagozat tagjai számára az ingyenes jogszabályfigyelést, amelyhez a tagozat tagjai csak egyedi jelszóval férnek hozzá.

Felelős: elnök

Határidő a szerződés megújítására: 2019. 01.30.

4. A 2018. évben megrendezésre került első országos vízügyi szakmai nap tapasztalatai alapján 2019. évben részt veszünk az első országos természetvédelmi szakmai nap megrendezésében.

Felelős: természetvédelmi szakreferens

Határidő: 2019. 06.30.

5. Megrendezzük a második országos vízügyi szakmai napot.

Felelős: vízügyi szakreferens

Határidő: 2019. 04.30.

6. megrendezzük – az államigazgatás szervezetrendszerének átalakítása miatt 2018. évben elmaradt – első országos környezetvédelmi szakmai napot.

Felelős: környezetvédelmi szakreferens

Határidő: 2019. 10.30.

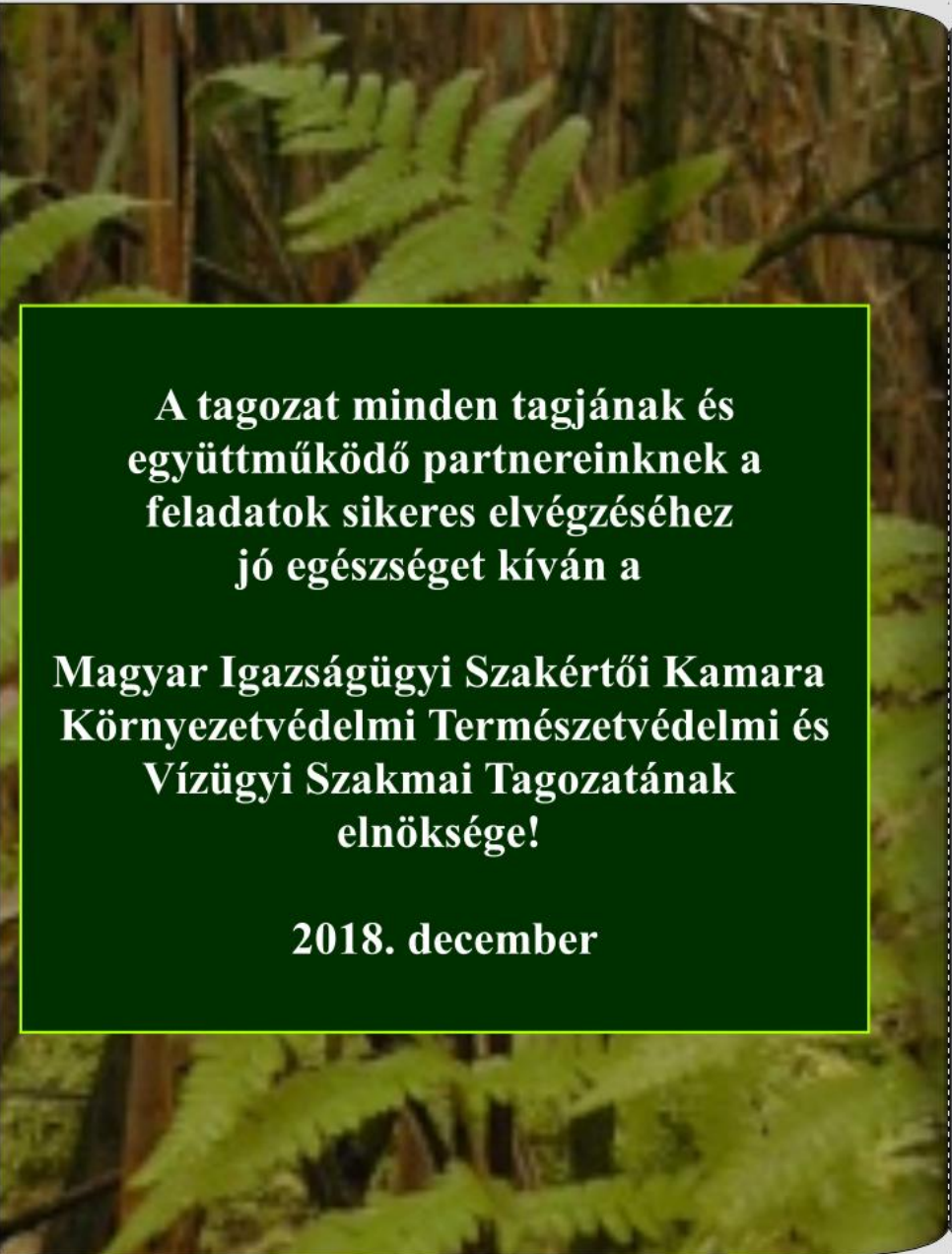
7. Elfogadjuk a 2019. évi munkatervünket és az ahhoz tartozó költség igényünket.

Felelős: elnök

Határidő: 2019. 11.30.

Folyamatos feladataink:

- A tagozat fél évenként, illetőleg szükség szerint tart ülést.
- A vezetőség az ügyrend szerint, illetőleg szükség szerint tart ülést.
- A tagozat vezetőségének közreműködésével elvégezzük a MISZK Elnöksége által kért, illetőleg előírt feladatokat.

**A tagozat minden tagjának és
együttműködő partnereinknek a
feladatok sikeres elvégzéséhez
jó egészséget kíván a**

**Magyar Igazságügyi Szakértői Kamara
Környezetvédelmi Természetvédelmi és
Vízügyi Szakmai Tagozatának
elnöksége!**

2018. december